

ਸਾਹਿਤ--ਸੰਕੇਤ

(ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ)

LITERARY TERMINOLOGY

(English to Punjabi)

- * ਡਾ: ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਹੁਜਾ
- * ਪ੍ਰੋ: ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ
- * ਪ੍ਰੋ: ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ

ਮੁਕਾਸ਼ਕ: —

ਅਮਰਜੀਤ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ,

ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਜਾਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ

www.PunjabiLibrary.com

1308

10/677

Harnam Singh Shan
Panjab University

Jullundur,

21.12.1954

Prof. Dr. Harnam Singh Shan
Principal Project Investigator
U.G.C. Research Project on Sikhism
605, Sector 16, Chandigarh.

1308

ਸਾਹਿਤ--ਸੰਕੇਤ

(ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ)

LITERARY TERMINOLOGY

(English to Punjabi)

ਪ੍ਰੋ: ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ M. A.
ਹੈਡ ਪੰਜਾਬੀ ਡੀਪਾਰਟਮੈਂਟ,
ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਪ੍ਰੋ: ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ M.A., M.O.L.
ਪੰਜਾਬੀ ਡੀਪਾਰਟਮੈਂਟ,
ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

AND

ਡਾ: ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਅਹੂਜਾ M. A., Ph. D.
ਹੈਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡੀਪਾਰਟਮੈਂਟ,
ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ,
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :

ਅਮਰਜੀਤ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ,
ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਜਾਲੰਧਰ

ਸੂਚੀ

		ਪੰਨਾ
	ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ	1
1.	ਨਾਟਕ-ਸੰਕੇਤ	9
2.	ਕਾਵਿ-ਸੰਕੇਤ	15
3.	ਵਾਰਤਕ-ਗਲਪ-ਆਲੋਚਨਾ ਗਲਪ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਾਧਾਰਨ	37
4.	ਸਾਹਿੱਤਕ 'ਵਾਦ'	89
5.	ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ	92
6.	ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ	100

ਮੁਖ ਬੰਦ

1.

ਬੋਲੀ ਇਕ ਰੱਬੀ ਦਾਤ ਹੈ। ਮਨੁਖ ਦੀ ਮਨੁਖਤਾ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨੂੰ ਇਕ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਪਰੋਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕੇਵਲ ਬੋਲੀ ਹੀ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦੀ ਇਸ ਮਹੱਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ “ਸ਼ਬਦ ਬ੍ਰਹਮ” ਆਖ ਕੇ ਉਚਿਆਇਆ ਹੈ। ਪਾਤੰਜਲੀ ਮੁਨੀ ਨੇ ਤਾਂ ਏਥੋਂ ਤਕ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਹੋਇਆ, ਸ਼ੁਧ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕੋ ਹੀ ਸ਼ਬਦ, ਸੁਰਗ ਅਤੇ ਮਿਰਤਲੋਕ ਵਿਚ ਦਿਲੀ ਮੁਰਾਦਾਂ ਦਾ ਦਾਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਬੋਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮਨੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਦੇ ਭਾਵ ਹਨ। ਚੁਗਿਰਦੇ ਤੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਪਰੀਵਰਤਨ ਆਉਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਵਾਂਗ ਬੋਲੀ ਦਾ ਪਰੀਵਰਤਨ ਹੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਨਵੀਨ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

2.

ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ‘ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ’ ਨਾਂ ਹੇਠ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਾਇੰਸ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਰਬੰਗੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁਖ ਅੰਗ ਇਹ ਹਨ। ਧੁਨੀ ਵਿਚਾਰ (Phonology), ਰੂਪ ਵਿਚਾਰ (Morphology), ਸ਼ਬਦ-ਭੰਡਾਰ (Vocabulary), ਅਰਥ-ਵਿਚਾਰ (Semantics), ਪੂਰਬ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਤਿਹਾਸ (Paleontology)। ਬੋਲੀ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਰੋਚਕ ਵੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬੋਲੀ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ (Sounds), ਰੂਪ ਪਦ, ਧਾਤੂ, ਅਰਥ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅੰਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ, ਹਨ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਣਫਰੋਲੇ, ਧੁੰਦਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਉਲੀਕਣਾ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਰੋਚਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖ ਅਤੇ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ

(ਅ)

ਬੜੇ ਮਹਤਵ-ਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹਨ । ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਤੇਹਾਂ ਵਿਚ ਵਲੋਟ ਕੇ ਹੁਣ ਤਾਈਂ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । 'ਜੰਵ' ਜਾਂ 'ਜੰਨ' ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ 'ਯਗਯ' ਦਾ ਤਦ ਭਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ 'ਬਰਾਤ' ਲਈ ਅਜ ਕਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਨਿਆਂ ਦਾ ਦਾਨ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਯਗਯ ਹੈ । ਇਹੋ ਸਾਡਾ ਕਲਚਰ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਧਨ' ਅਰਥ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਤ 'ਮਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੀ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ ਕਿ ਧਨ ਸਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਭ੍ਰਾਂਤੀ (Illusion) ਤੋਂ ਵਧ ਬਲਵਾਨ ਛਲ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੇ 'ਮਾਇਆ' ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਰਥ (Illusion), ਭਰਮ, ਛਲ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰ ਕੇ 'ਧਨ' ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ । ਮਰਨ ਲਈ 'ਚਲਾਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ ਕਿ 'ਪੇਵਕੜੈ ਦਿਨ ਚਾਰ ਹੈ ਸਾਹੁਰੜੈ ਜਾਣਾ' ਅਰਥਾਤ ਇਥੋਂ ਚਲਨਾ ਹੀ ਚਲਨਾ ਹੈ ।

3.

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ "ਇੰਡੋ-ਯੋਰੋਪੀਅਨ" ਪਰੀਵਾਰ ਦੇ 'ਹਿੰਦ-ਇਰਾਨੀਅਨ ਕੁਲ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਹਿੰਦ-ਆਰੀਅਨ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੀ ਇਕ ਬੋਲੀ ਹੈ) ਪਰੀਵਾਰ ਅਤੇ ਕੁਲ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੂਰਬਲੀ ਸ਼ਾਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਚਰਚਾ ਹੈ । ਹਿੰਦ-ਆਰੀਅਨ ਸ਼ਾਖਾ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਬੋਲੀ 'ਵੈਦਿਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ' ਜਾਂ 'ਵੈਦਿਕ ਬੋਲੀ' ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿਵਾਏ ਦੁਵੜੀ ਬੋਲੀਆਂ ਤਾਮਲ ਤੇਲਗੂ ਆਦਿ ਦੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਬੋਲੀਆਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਦੇ ਰੂਪ ਅਨੁਮਾਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ—ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਲੌਕਿਕ । ਰਿਗ ਵੇਦ ਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਵੇਦ, ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗ੍ਰੰਥ ਇਸ ਵਿਚ ਹੀ ਰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਰੂਪ ਸੰਜੋਗਾਤਮਕ ਹੈ । ਘਟ ਸਮਾਸ ਹਨ । ਉਪਸਰਗਾਂ, ਧਾਤੂਆਂ ਤੋਂ ਨਿਖੜ ਕੇ ਵੀ ਅਰਥ ਦੇਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪਾਂ, ਧਾਤੂ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਬੋਲੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਨ ਸਪਤ ਸਿੰਧੂ, ਸਿੰਧ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ । ਵੈਦਿਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦ-ਆਰੀਅਨ ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਰੂਪ

‘ਪਾਲੀ’ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ-ਕਾਲ ਸਤਵੀਂ ਅਠਵੀਂ ਸਦੀ ਪੂਰਵ ਈਸਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਥਾਨ ਜਾਰਜ ਗੀਅਰਸਨ ਦੇ ਲੇਖ ‘The Home of Pali’ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਗਧ (ਬਿਹਾਰ) ਹੈ। ਜਿਸ ਉਤੇ ਉਤਰ-ਪਛਮੀ ਕੈਕਯ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੈਸ਼ਾਚੀ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਪਾਲੀ ਵਿਚ ਵੈਦਿਕ ਬੋਲੀ ਨਾਲੋਂ ਰੂਪ ਬਹੁਲਤਾ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਅਠ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਛੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਦੁ-ਵਚਨ (Dual Number) ਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁੱਤ-ਸੁਰ (Diphthong) ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੁੱਤ ਰੁਚੀ (Doubling) ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਬੁਧ ਮਤ ਦੀਆਂ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਸਮਰਾਟ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਆਗਿਆ ਪਤਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਅਸ਼ੋਕੀ ਸ਼ਿਲਾ ਲੇਖ ਪਾਲੀ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਵਿਗਸੀਆਂ, ਸਥਾਨਕ ਉਪਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਉਕਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਰੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਤੋਂ ਅਗੇ ਦੂਜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੂਸਰੀ ਸਦੀ ਪੂਰਬ ਈਸਵੀ ਤੋਂ ਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਕਈ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹਨ:—ਸ਼ੌਰਸੇਨੀ, ਮਾਗਧੀ, ਅਰਧ ਮਾਗਧੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਪੈਸ਼ਾਚੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਸੁਰ (Vowel) ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿੰਨਤਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਭਕਤੀਆਂ (Case Terminations) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਆਉਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਜਾ ਕੇ ਪਰਸਰਗ (Post Positions) ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਰ-ਭਕਤੀ, ਦੁੱਤ, ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਦਾ ਲੋਪ, ਧਾਤੂ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਸੰਕੋਚ ਅਤੇ ਏਕਤਾ—ਇਹ ਸਭ ਰੁਚੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਵਿਚ ਜੈਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਕਾਵਿ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਹੇਮ ਚੰਦਰ, ਚੰਡ, ਮਾਰਕੰਡੇਯ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਤੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆਂ ਹਿੰਦ-ਆਰੀਅਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਰੂਪ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ਾ ਹਨ। (G. V. Tagre) ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਬੰਧ “Historical Grammar of Apabhraṅsas” ਵਿਚ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ 500 –1200 A. D. ਦਸਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪਾਂ

(ਸ)

(Declension) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉੜੇ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੈ, ਠਾਠਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ। ਈਰਘ (Long) ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹ੍ਰਸਵ (Short) ਦੀ ਰੁਚੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਵਿਜੋਗਾਤਮਕ ਰੁਚੀ ਸਿਰ ਚੁਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਈ ਰੂਪ ਹਨ। ਭਵਿਸਤੱਕਰਾ, ਪਾਹੁੜਾਦੋਹਾ, ਦੋਹਾਕੋਸ਼ ਆਦਿ ਅਪਭਰੰਸ਼ ਵਿਚ ਰਚੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਅਰਸਨ ਨੇ OIA. MIO. (Primary, Secondary, Tertiary) NIA ਤਿੰਨ ਸੰਖਿਪਤ ਨਾਂ ਦਿਤੇ ਹਨ।

4.

ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਮੂੰਹ—ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਦਸਵੀਂ-ਯਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਯਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਰੂਪਕ-ਪੜਾ (Formal stages) ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਰੂਪਕ-ਭਿੰਨ ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਲ-ਵੰਡ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਲ-ਵੰਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਮੁਢ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਤਕ ਅਰਥਾਤ 1450 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕਾਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਗੁਟਵੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਿਹਾਰੀ, ਲਾਂ, ਐਂਕੜ ਆਦਿ ਪਰਸਰਗਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਉਂ (ਮੈਂ) ਆਦਿਕ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ੀ ਪੜਨਾਂਵ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਧਾਂ ਨਾਬਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਇਸ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਤੇ ਪੂਰੀ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਲੀ ਦਾ ਨਿਖੜਵਾਂ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ 'ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ' ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹੈ। 1450--1700 ਤਕ ਦੂਸਰਾ ਪੜਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਆਉਣ ਲਗ ਪਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰਸਰਗਾਂ ਨਿਖਰ ਪਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹਰ ਦੇਸੀ ਬਦੇਸੀ, ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ-ਉਚਾਰਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਤਤਸਮ ਤੋਂ ਤਦਭਵ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਹਿੰਦੀ ਉਪਬੋਲੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਧ-ਭਾਖਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਬਲਵਾਨ

(ਹ)

ਰੂਪਕ ਝੁਕਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਾਵਲੀ ਵਿਚ, ਤਦਭਵ ਬਣਾਉਣੇ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ 'ਤਦਭਵ ਪ੍ਰਧਾਨ' ਕਾਲ ਹੈ। 1700 ਤੋਂ 1800 ਤਕ ਬੁਲ੍ਹੇਸ਼ਾਹ, ਵਾਰਸ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸਿਧ ਕਵੀ ਹਨ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਦਾ ਰੰਗ ਵੀ ਹੈ, ਤਦਭਵ ਝੁਕਾ ਵੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਬਲ ਝੁਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਹ ਕਾਲ 'ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ' ਕਾਲ ਹੈ। 1800 ਤੋਂ 1860 ਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਨਿਖਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਛੋਂ ਆ ਰਹੀ ਫ਼ਾਰਸੀ ਪੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਤਦਭਵ ਦੀ ਥਾਂ ਤਤਸਮ ਫ਼ਾਰਸੀ ਸ਼ਬਦ ਹਰ ਪਾਸੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼, ਗ਼, ਫ਼ ਫ਼ਾਰਸੀ ਧੁਨੀਆਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਰੂਪ ਫ਼ਾਰਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। 1860 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ-ਪਲਟੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਵੀਨ ਭਾਵ ਤੇ ਨਵੀਨ ਸ਼ੈਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਲੇਖ, ਸਮਾਚਾਰ-ਪੱਤਰ, ਟ੍ਰੈਕਟ ਆਦਿ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਘੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਾਰਸੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ-ਸਿਰਜਨ-ਕਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚੋਂ ਫ਼ਾਰਸੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਓਪਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਮੂਲ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਸਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਅੰਗ ਵਿਚ ਤਤਸਮ (ਸੂਧ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਂ ਰੂਪ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਤਤਸਮ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5.

ਚਗਿਰਦੇ, ਰਾਜ, ਪਲਟਿਆਂ ਅਤੇ ਬਦੇਸੀ ਬੋਲੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਵੇਕਲੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਹਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਡਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦ-ਦੁੱਤ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਮੂਲ ਤੱਤੇ ਦੀ ਥਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਦੱਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸੰਜੁਗਤ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਦੁੱਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੁਗਧ ਤੋਂ ਦੁਧ, ਕਰਣ ਤੋਂ ਕੰਨ। ਦੂਸਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

(ਕ)

ਸੰਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਵੱਢੇ ਨੂੰ ਉੜਾ ਤੇ ਯੱਯੇ ਨੂੰ ਈੜੀ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੇਵਰ ਤੋਂ ਦਿਉਰ, ਸਹਾਯਤਾ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ, ਤੀਜਾ ਯੱਯੇ ਨੂੰ ਜੱਜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਝੁਕਾ, ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਮੁੜ ਯੱਯਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜੁੜਵੇਂ ਸੱਸੇ-ਤੱਤੇ ਨੂੰ (ਸੰਜੁਗਤ ਸ੍ਰ) ਨੂੰ ਬੱਥਾ ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਰੀਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਸਤ ਤੋਂ ਹੱਥ, ਮਸਤਕ ਤੋਂ ਮੱਥਾ ਪ੍ਰਬਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਰਣਮਾਲਾ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ (class) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਰਣ (ਅਲਪਪ੍ਰਾਣ ਅਘੋਸ਼—unaspirated unvoiced surd sound) ਦੀ ਥਾਂ ਤੀਸਰਾ ਵਰਣ (ਅਲਪਪ੍ਰਾਣ ਸਘੋਸ਼—voiced sound) ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨੇਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਵਰਣ ਉਤੇ ਹੀ ਘਟਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ—ਕੱਕੇ ਨੂੰ ਗੱਗਾ : ਜੁਗਤੀ (ਯੁਕਤੀ) ਰੰਗਰੂਟ Recruit ਡਿਗਰੀ (degree) । ਚੱਚੇ ਨੂੰ ਜੱਜਾ: ਮੰਜਾ (ਮੰਚ) ਪੰਜ (ਪੰਚ) ਚੁੰਜ (ਚੰਚੂ) । ਤੱਤੇ ਨੂੰ ਦੱਦਾ :—ਹੁੰ ਦਾ (ਭਵਤਿ) ਕਰਦਾ (ਕਰੋਤਿ) । ਟੈਂਕੇ ਨੂੰ ਡੱਡਾ (ੜੜਾ) :—ਕੜਾ (ਕਟਰ) ਕੜਾਹ (ਕਟਾਹ) ਜੜਾਂ (ਜਟਾਂ) ਜੜਾ ਤੋਂ ਡਡਾ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੋਂ (ਮੂਰਧਨੀ) ਉਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਜ਼ਾੜੇ ਦੀ ਉਪਜ ਡੱਡੇ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਡੱਡਾ, ਜ਼ਾੜਾ, ਲੱਲਾ ਤਿੰਨੇ (interchangable) ਵਟਾਂਦਰੇ-ਯੋਗ ਹਨ :—ਖੇਡ, ਖੇਲ੍ਹ, ਖੇੜ੍ਹਾ (to play), ਖੜੋ, ਖਲੋ (to stand) । ਪੱਪੇ ਨੂੰ ਬੱਥਾ :—ਕਾਂਥਾ (ਕੰਪਨ)

ਰੂਪ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Morphologically) ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵਖਰੀਆਂ ਹੀ ਪਰਸਰਗਾਂ—ਦਾ, ਦੀ, ਦੇ, ਤੋਂ, ਚਿ, ਨਾਲ, ਆਦਿ—ਹਨ । ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਅਧਿਕਰਣ ਕਾਰਕ ਆਦਿ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਰਤਮਾਨ ਹਨ । ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪਛਮੀ ਉਪਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਸੰਜੋਗਾਤਮਕ ਰੁਚੀ ਹੈ । ਬਾਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਭਾਂਤ ਵਿਜੋਗਾਤਮਕ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਾਂਗ “Stress—accented” ਬੋਲੀ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਭਾਰਤੀ ਬੋਲੀਆਂ “Musical—accented” ਹਨ । ਸ਼ਬਦ-ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਦੇਸੀ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਆ ਗਏ ਹਨ ।

6.

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਵੀਨ ਜਾਗਰਤ ਆ ਗਈ ਹੈ । ਨਵੀਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਹਿਤ-ਆਲੋਚਨਾ ਵਿਚ। ਇਸ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਜੋਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ 'ਸਾਹਿਤ ਸੰਕੇਤ' ਇਕ ਨਵਾਂ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਅਜੇਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅੱਜ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਬੜੀ ਆਵੱਸ਼ਕਤਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਧ ਰਹੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸੂਖਮ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪਾਸ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਮਗਰੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਨਿਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਖ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵੀ ਕਲਪਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਘਾੜਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਨ ਘਾੜਤ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਿਆ ਹੈ।

ਯੱਯੇ ਵਾਲੇ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਕਰਕੇ ਜੱਜੇ ਵਾਲੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਤਤਸਮ ਰੁਚੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਢਲੇ ਯੱਯੇ ਨੂੰ ਯੱਯਾ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਤਾ ਹੈ—ਯੋਗ, ਯੁਗ, ਆਦਿ, ਪਰ 'ਸੰਜੁਗਤ' ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਜੱਜਾ ਹੀ ਰਖਿਆ ਹੈ, ਯੱਯਾ ਨਹੀਂ (ਸੰਯੁਕਤ)।

ਵੱਵੇ ਨੂੰ ਉੜ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹਨ—ਅਉਗਣ (ਅਵਗੁਣ) ਜਾਂ ਅੰਗਣ।

ਸਾਧ ਭਾਖਾ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਝੁਕਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘਟ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ 'ਬਿਸੇਖ' ਆਦਿਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼' ਹੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। 'ਅਨਭਉ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਅਨਭਵ' ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ।

ਦੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਲਿਖਦੇ ਹਨ—'ਅਸਲਵਾਦ' ਅਸਲ ਫਾਰਸੀ ਤੋਂ ਤੇ ਵਾਦ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ, ਸਗੋਂ ਇਕੋ ਹੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਲਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ 'ਅਸਲਵਾਦ' ਦੀ ਥਾਂ ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਵਾਸਤਵਵਾਦ। ਇਸ "Polyglotic" ਰੁਚੀ ਦਾ ਤਿਆਗ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸ੍ਰੈ-ਕਾਬੂ, ਸ੍ਰੈਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਕਾਬੂ ਫਾਰਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਨੇੜਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਫਾਰਸੀ-ਅਰਬੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮੂਲ ਬੋਲੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਹੀ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਤਤਸਮਤਾ ਦਾ ਝੁਕਾ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਨ ਲਗੇ ਵਿਗੜ ਨਾ ਜਾਣ। 'ਸਾਹਿਤ-ਸੰਕੇਤ' ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸੰਕੇਤਕ (technical) ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਨ-ਸਾਧਾਰਨ ਦੀ ਪਧਰ ਤੋਂ ਰਤਾ ਉਚੇਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਵਲ ਉਚੀ ਸਾਹਿਤਕ ਪਧਰ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ।

(ਗ)

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ 'ਕ' ਪਛੇਤਰ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਛੇਤਰ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵੀ (Noun of Agency) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਵਿਚ ਵੀ, ਇਸ ਭਰਮ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਪਿਛੇਤਰ 'ਕ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਤਸਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਰਖੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹਨ :— ਪਾਠਕ, ਸੰਪਾਦਕ, Agent Noun ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਤ ਕਰਤਰੀ ਕਿਰਦੰਤ (Past Participle) ਵਿਚ 'ਤ' ਪਿਛੇਤਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤੇ ਸਿਹਾਰੀ ਠੀਕ ਦੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਸੰਪਾਦਿਤ ਆਦਿ।

ਪੁਰਾਣੇ ਕਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਕੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ 'ਪ੍ਰਸੰਨ' ਹੈ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ, 'ਅਨੰਨ' ਹੈ 'ਅਨਿੰਨ' ਨਹੀਂ।

ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇਤਰ—ਮਈ, ਇਕ, ਸ਼ੀਲ, ਸ਼ਾਲੀ, ਆਤਮਕ— ਤੇ ਅਗੇਤਰ—ਪਰੰ ਅਣ, ਉਪ, ਅਪ—ਜੋੜ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਘੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਉਤਪਤੀ (derivation) ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕੇ।

ਨਵੇਂ ਘੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕੁ ਵੰਨਗੀਆਂ ਇਹ ਹਨ —

Promising—ਉਦੇਮਾਨ, ਹੋਣਹਾਰ।

Recaptulation—ਪੁਨਰ-ਉਲੇਖ।

Righteous—ਸਤਿਗਾਮੀ।

Proceedings—ਕਾਰਜ-ਵਿਸਥਾਰ।

Plagiarism—ਸਾਹਿਤ-ਅਪਹਰਨ।

Perceptibility—ਸੁਬੋਧਤਾ।

Orientalist—ਪੂਰਬਾਚਾਰੀਆ।

Simplification—ਸਰਲਰੂਪਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਕੇਤਕ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਣ ਦੀ ਨਿੱਤ ਵਧ ਰਹੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਜੋਂ ਸਾਡਾ ਇਹ ਤੁਛ ਜਤਨ ਤਾਂ ਹੀ ਸਫਲ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਾਡੇ ਘੜੇ ਤੇ ਵਰਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਰਸੀਏ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਣ, ਪਰਖਣ ਅਤੇ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ।

ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਪ੍ਰੋ: ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ. ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਦਵਤਾ ਪੂਰਤ ਸੰਮਤੀ ਅਤੇ ਖਜ ਭਰੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਲਾਭਕਾਰੀ ਬਣਾਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਬੁਧ ਜਯੰਤੀ, ਮਈ 17, 1954

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਨੇਹੀ

ਲੇਖਕ

Dramatic Terms.

ਨਾਟਕ-ਸੰਕੇਤ

A.

Accident—ਦੁਰਘਟਨਾ

Act—ਅੰਕ

Act (*verb*)—ਅਭੀਨੈ ਕਰਨਾ

Acting—ਅਭੀਨੈ

Action—ਕ੍ਰਿਆ, ਚਾਲ, ਕਰਮ,
ਕਾਰਜ

Action (*Rising*)—ਕ੍ਰਿਆ ਦਾ
ਚੜ੍ਹਾ, ਉਥਾਨ

Action (*Falling*)—ਕ੍ਰਿਆ ਦਾ
ਉਤਾਰ, ਪਤਨ

Actor—ਅਭੀਨੇਤਾ

Actress—ਅਭੀਨੇਤਰੀ

Amateur—ਅਨਾੜੀ, ਸਿਖਾਂਦਰੂ

Anticlimax—ਸਿਖਰ-ਪਤਨ

Appearance—ਪ੍ਰਗਟਾ, ਚਿਹਰਾ-
ਮੁਹਰਾ, ਵਿਖਾਲੀ, ਆਕਾਰ

Artiste—ਕਲਾ ਕਿਰਤੀ

Aside—ਓਹਲੇ, ਇਕ ਪਾਸੇ

Auditorium—ਦਰਸ਼ਕ-ਸਥਾਨ
ਸਭਾ-ਮੰਡਪ

B.

Background—ਪਿਛੋਕੜ, ਪਿਛ-

ਵਾੜਾ

Balance—ਸਮਤੁਲਨ, ਸਮਤਾ

Ballet—ਨਾਚ ਰੁਪਕ

Bathos—ਸਿਖਰ ਪਤਨ

Buffoon—ਭੰਡ, ਮਸਖਰਾ, ਸਾਂਗ

Burlesque—ਪਰੀਹਾਸ

Butt—ਹਾਸ-ਪਦ, ਹਾਸ-ਸਥਾਨ

C.

Cartoon—ਵਿਅੰਗ ਚਿਤਰ

Cast (*Of actions*)—ਅਭੀਨੈ
ਸੂਚੀ

Catastrophe—ਆਪੱਤੀ, ਅੰਤਮ
ਘਟਨਾ

Catharsis—ਭਾਵ-ਮੁਕਤੀ, ਭਾਵ-
ਸੋਧਨ, ਭਾਵ-ਨਿਰਵਾਣ

Cause effect—ਕਾਰਨ-ਕਾਰਜ

Censor—ਸੋਧਕ, ਨਿਯੰਤਾ

Censorship—ਪੜਤਾਲ

Chance—ਘਟਨਾ, ਸੰਜੋਗ,
ਅਕਾਰਨ ਘਟਨਾ

Character—ਪਾਤਰ

Characterisation—ਪਾਤਰ,
ਉਸਾਰੀ, ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ

Character development —

ਪਾਤਰ-ਵਿਕਾਸ, ਪਾਤਰ-ਉਥਾਨ

Character painting—ਪਾਤਰ-

ਚਿਤਰਨ

Character unfolding—ਪਾਤਰ

ਪ੍ਰਗਟਾ

Character (*flat*)— ਪਧਰਾ-

ਪਾਤਰ

Character (*Round*)—ਗੋਲ-

ਪਾਤਰ

Character (*Major*)— ਪ੍ਰਧਾਨ

ਪਾਤਰ

Character (*minor*)— ਅਪ੍ਰਧਾਨ

ਪਾਤਰ, ਸਹਾਇਕ ਪਾਤਰ,

ਅਲਪ ਪਾਤਰ

Character (*shadow*)—ਛਾਇਆ

ਪਾਤਰ

Character (*supernatural*)—

ਅਧੀਭੈਤਕ ਪਾਤਰ

Chorus—ਸੰਗੀਤ-ਮੰਡਲੀ, ਸਾਂਝਾ

ਗੀਤ, ਸਮਗੀਤ

Climax, Crisis—ਸਿਖਰ, ਟੀਸੀ

Clown—ਭੁੰਡ

Comedy—ਸੁਖਾਂਤ

Comedian—ਸੁਖਾਂਤਕਾਰ, ਨਟ,

ਭੁੰਡ

Comic—ਹਾਸ-ਜਨਕ, ਹਾਸਮਈ

Comicality—ਹਾਸ-ਭਾਵ, ਹਾਸ-

ਜਨਕਤਾ

Complication—ਗੁੰਝਲ, ਘੁੰਡੀ

Conflict—ਘੋਲ, ਸੰਘਰਸ਼, ਰਗੜ

Costume—ਪਹਿਰਾਵਾ, ਭੇਸ

Curtain—ਪਰਦਾ (ਯਵਨੀਕਾ)

Cycle of plays—ਨਾਟਕ ਮਾਲਾ

ਲੀਲਾ, ਰਾਸ ਲੀਲਾ

D.

Denouement— ਗੁੰਝਲ ਦਾ

ਖੁਲ੍ਹਣਾ, ਨਿਰਵਾਣ, ਹਲ

ਸੁਲਝਾਓ

Dialogue— ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਗੱਲ

ਬਾਤ

Director— ਸੰਚਾਲਕ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ

Drama—ਨਾਟਕ

Dramatic—ਨਾਟਕੀ

Dramatic club—ਨਾਟਕ ਸਭਾ

Dramatic Company—ਨਾਟਕ

ਮੰਡਲੀ

Dramatic diction— ਨਾਟਕ

ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

Dramatic science— ਨਾਟ-

ਵਿਗਿਆਨ

Dramatise— ਨਾਟਕੀ ਰੂਪ

ਦੇਣਾ

Dramatist—ਨਾਟਕ-ਕਾਰ

Dramatist personae—ਪਾਤ੍ਰ

ਸੂਚੀ, ਪਾਤਰ ਨਾਮਾਵਲੀ

Dramaturgy—ਨਾਟ ਸ਼ਾਸਤਰ

Drame—ਗੌਭੀਰ ਨਾਟਕ

Droll—ਭੰਡ, ਹਸਾਉ

Drop scene—ਰੰਗ ਮੰਚ ਦਾ

ਅਗਲਾ ਪਰਦਾ

E.

Epilogue—ਅੰਤਮ ਵਾਕ, ਉਪ-

ਸੰਘਾਰ

Exit—ਨਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਸਥਾਨ

Exposition— ਵਿਆਖਿਆ,

ਉਘਾੜ

F.

Fable (*plot*)—ਕਥਾ, ਵਸਤੂ

Fairy—ਪਰੀ, ਅਪੰਛਰਾ

Fantasy—ਕਲਪਨਾ ਰੂਪਕ

Farce—ਪ੍ਰਹਸਨ (ਹਲਕਾ ਸੁਖਾਂਤ)

Feature—ਰੂਪਕ, ਰੇਡੀਓ ਰੂਪਕ

Feeling—ਭਾਵ, ਮਨੋ ਭਾਵ

Feeling (*dominant*)—ਸਥਾਈ

ਭਾਵ

Feeling of :—

Love—ਰਤੀ ਭਾਵ

Mirth—ਹਾਸ ਭਾਵ

Grief—ਸ਼ੋਕ ਭਾਵ

Anger—ਕ੍ਰੋਧ ਭਾਵ

Energy—ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਾਵ

Fear—ਭੈ ਭਾਵ

Disgust—ਘਿਰਣਾ ਭਾਵ

Astonishment— ਅਸ-

ਚਰਜਤਾ ਭਾਵ

Calm—ਸ਼ਾਂਤੀ ਭਾਵ

Feeling (*excitants*)—ਵਿਭਾਵ

Feelings (*secondary*)—ਸੰਚਾਰੀ

ਭਾਵ

Feelings (*manifestation,*

symptoms) ਅਨੁਭਾਵ

Finale—ਅੰਤਮ ਗੀਤ

Five or three act play—

ਪੂਰਾ ਨਾਟਕ

Fore-ground—ਅਗਾ

ਅੰਗਾ

G.

Gamut—ਸੁਰ ਸਪਤਕ

Grotesque—ਵਿਲੱਖਣ, ਕੁਚੰਗਾ

H.

Harlequin—ਵਿਦੁਸ਼ਕ, ਅਸਖਰਾ

Histrion—ਨਾਟਕੀ ਪਾਤਰ

Historical play—ਇਤਿਹਾਸਕ

ਨਾਟਕ

Histrionics—ਨਾਟਕਕਾਰੀ

Hero—ਨਾਇਕ

Heroine—ਨਾਇਕਾ

I

Imp—ਭੁੱਤ, ਪਿਸ਼ਾਚ

Incident—ਘਟਨਾ

Individual— ਵਿਅਕਤੀ,

ਵਿਅਕਤੀ ਗਤ

Interlude — ਅੰਤਰਕਾਲ,
ਵਿਸ਼ਕੰਭਕ, ਅੰਤਰਾਲ, ਮੱਧ ਨਾਟ

Intrigue—ਜਾਲ, ਕਪਟ-ਪਰਬੰਧ,
ਕੂਟ-ਪਰਬੰਧ

Invocation—ਮਗਲਾ ਚਰਣ

Irony—ਵਕਰੋਕਤੀ

J.

Jester, Joker— ਮਖੌਲੀਆ,

Jinnee, ghost, demon—

ਦਿਓ, ਦਾਨਵ, ਦੈਂਤ; ਭੁੱਤ

Jocose— ਪਰੀਹਾਸਕ; ਹਾਸ-
ਭਰਿਆ

M.

Masses—ਜਨਤਾ ਲੋਕ; ਜਨਗਣ

Master of ceremonies—

ਸੁਤਰਧਾਰ

Melo-drama— ਰੋਮਾਂਚ ਨਾਟਕ,
(ਹਲਕਾ ਦੁਖਾਂਤ)

Mimic—ਨਕਲੀਆ, ਸੁਆਂਗੀਆ

Mimicry—ਨਕਲ, ਸੁਆਂਗ

Mob—ਸਮੂਹ, ਲੋਕ

Monologue— ਇਕ ਵਚਨੀ,

ਇਕ ਪਾਤਰੀ ਝਾਕੀ

Mouth-piece—ਮੁਖ ਪਾਤਰ

Mouth-piece—ਤੁੱਤੀ

N.

Nemesis — ਦੋਸ਼ਫਲ, ਪ੍ਰਤੀ
ਫਲ ਸ਼ਕਤੀ

O.

Obstacle—ਰੁਕਾਵਟ, ਵਿਘਨ

One-act-play—ਇਕਾਂਗੀ

Opera—ਗੀਤ ਰੂਪਕ, ਰੂਪਕ

Operetta—ਗੀਤ ਨਾਟ

Orchestra— ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ,
ਸਾਜ ਸਮੂਹ

P.

Pantomime—ਰੂਪ ਸਾਂਗ

Part—ਪਾਰਟ, ਵੰਡਿਆ ਕੰਮ,
ਭਾਗ

Party—ਮੰਡਲੀ, ਧੜਾ

Party of evil characters—
ਚੰਡਾਲ ਚੌਂਕੜੀ

Pathos—ਕਰੁਣਾਰਸ

Pause—ਬਿਸਰਾਮ

Pit—ਨੀਵੀਂ, ਸਸਤੀ ਥਾਂ, ਮੰਡਪ-
ਪਤਨ

Play—ਖੇਲ, ਖਿਲੋਦੜ ਨਾਟਕ

Play (problem)—ਸਮਸਿਆ,
ਨਾਟਕ

Play (closet)—ਸਾਹਿਤਕ ਨਾਟਕ

ਪੜ੍ਹਦਤ ਨਾਟਕ

Play (*recitation*) — ਸੁਵਨਾਟਕ
(ਸੁਵਜ)

Player— ਖਿਡਾਰੀ, ਖਿਲਾੜੀ

Plot — ਗੋਂਦ

Plot (*sub*)—ਉਪ ਗੋਂਦ, ਉਪ-
ਵਸਤੁ

Plot (*sub*) that continues
till the end—ਪਤਾਕਾ

Plot (*sub*) or Episode that
stops earlier—ਪ੍ਰਕਰੀ

Plot (*main*)—ਮੂਲ ਗੋਂਦ, ਮੁਖ
ਵਸਤੁ

Plot (*original*) — ਮੂਲ-ਵਸਤੁ,
ਮੁਢਲੀ ਗੋਂਦ

Plot (*old or classical*)—ਮੁਖਿ-
ਆਤ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਸਤੁ, ਗੋਂਦ

Plot (*mixed*)— ਮਿਸ਼੍ਰ ਗੋਂਦ,
ਰਲਵੀਂ ਗੋਂਦ

Prelude—ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ

Producer— ਉਤਪਾਦਕ, ਨਿਰ-
ਮਾਤਾ

Prologue—ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਭੂਮਿਕਾ

Prompter— ਸੁਝਾਉ, ਸੁਝਾਵਾਂ

Properties—ਸਾਮਗਰੀ

Property Incharge— ਸਥਾਪਕ
ਸਥਾਪਕਾ

R.

Rehearsal— ਪੁਰਵ-ਅਭੀਨੈ

Relief— ਬਿਸਰਾਮ, ਨਿਸਤਾਰਾ

Retiring room— ਬਿਸਰਾਮ
ਘਰ. ਸਿੰਗਾਰ ਸਥਾਨ

S.

Scene—ਝਾਕੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼

Scene (*behind the...*)—ਰੰਗ-
ਨੇਪੱਥ, ਓਹਲੇ

Scenario— ਨਾਟ ਵਾਰਤਾ,
ਸਿਨੇਮਾ ਵਾਰਤਾ

Sensibility—ਚੇਤੰਨਤਾ, ਭਾਵੁਕਤਾ
ਸੁਖਮ ਅਨੁਭਵ

Sentiment—ਰਸ

Sentiment of :—

Love (*erotic sentiment*)—
ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਰਸ

Comic (*Sentiment*)—ਹਾਸਰਸ

Pity (*Pathos*)—ਕਰੁਣਾ ਰਸ

Fury—ਰੋਦਰ ਰਸ

Heroism—ਬੀਰ ਰਸ

Terror—ਭਿਆਨਕ ਰਸ

Odium—ਬੀਭਤਸ ਰਸ

Wonder—ਅਦਭੁਤ ਰਸ

Tranquility—ਸ਼ਾਂਤ ਰਸ

Sentimentalist—ਰਸਿਕ,

ਭਾਵੁਕ, ਭਾਵੁਕ

Sentimentality — ਰਸਿਕਤਾ,
ਭਾਵੁਕਤਾ

Situation—ਅਵਸਥਾ, ਸਥਿਤੀ

Soliloquy—ਮਨਬਚਨੀ, ਆਤਮ-
ਕਥਨੀ

Spectacle—ਦ੍ਰਿਸ਼, ਨਜ਼ਾਰਾ

Spectator—ਦਰਸ਼ਕ

Stage—ਰੰਗ ਮੰਚ, ਰੰਗ ਭੂਮੀ

Stage Manager—ਸੁਤਰ ਧਾਰ

Stage Property — ਨਾਟ-
ਸਾਮਗਰੀ

Star—ਸਿਤਾਰਾ, ਪ੍ਰਸਿਧ-ਅਭੀਨੇਤਾ
(ਨੇਤਰੀ)

Surprise—ਅਚਰਜਤਾ, ਵਿਸਮੈ

Suspense—ਲਟਕਾ

Symmetry—ਸੁਮਾਪਤਾ

T.

Tableau—ਚੁਪ-ਝਾਕੀ

Tension—ਖਿਚਾਉ, ਤਨਾਉ

Theatre—ਨਾਟ-ਸ਼ਾਲਾ, ਨਾਟ-
ਘਰ

Tragedian—ਦੁਖਾਂਤਕਾਰ

Topic — ਪਰਸੰਗ, ਪ੍ਰਕਰਨ,
ਗਲਕੱਥ

Tragedy—ਦੁਖਾਂਤ

Tragic (al)—ਦੁਖਾਂਤਮਕ (ਦੁਖਾਂ-
ਤਕ

Tragi-Comedy—ਦੁਖ-ਸੁਖਾਂਤ

Troupe—ਕਲਾ ਮੰਡਲੀ

Type—ਪ੍ਰਤੀ ਰੂਪ

U.

Unity of Action—ਕਾਰਜ-
ਏਕਤਾ, ਕਰਮ-ਏਕਤਾ

Unity of Place—ਸਥਾਨ-
ਏਕਤਾ

Unity of Time—ਕਾਲ-ਏਕਤਾ

Unities-three—ਤਿੰਨ ਏਕਤਾਵਾਂ
(ਤ੍ਰੈ ਏਕਤਾਵਾਂ)

V.

Variety show — ਵੰਨਗੀ,
ਤਮਾਸ਼ਾ, ਬਹੁਰੰਗੀ ਤਮਾਸ਼ਾ

Villain—ਪ੍ਰਤੀ-ਨਾਇਕ, ਧੂਰਤ,
ਦੁਸ਼ਟ

Poetic Terms (ਕਾਵਿ ਸੰਕੇਤ)

A.

- Ability— ਯੋਗਤਾ, ਕਾਬਲੀਅਤ, ਪ੍ਰਬੀਨਤਾ
- Abnormal — ਅਸਾਧਾਰਨ, ਅਸੁਭਾਵਿਕ
- Abrupt— ਨਾਟਕੀ, ਸੁੰਘਰ, ਅਚਾਨਕ, ਅਚੇਤ
- Absolute— ਅਲਖ, ਅਦੁਤੀ, ਅਨੰਤ, ਨਿਰਵਿਕਲਪ, ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ, ਪਰਮ, ਅਗੋਚਰ
- Absurd — ਫਜ਼ੂਲ, ਅਸੰਗਤ, ਬੇਤੁਕਾ, ਅਜੋੜ, ਵਿਅਰਥ
- Absolutism — ਬ੍ਰਹਮਵਾਦ, ਨਿਰਪੇਖਤਾਵਾਦ
- Absorption — ਲੀਨਤਾ, ਮਗਨਤਾ
- Abstract—ਸੁਖਮ, ਭਾਵਵਾਚਕ,
- Academic — (*Discussion*) ਸਾਹਿਤਕ (ਚਰਚਾ) ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਕ ਵਾਦਵਿਵਾਦ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥ
- Accident — ਦੁਰਘਟਨਾ, ਅਗਿਆਤ, ਅਚੇਤ
- Account — ਵਰਣਨ, ਵਿਵਰਣ, ਬਿਆਨ, ਹਿਸਾਬ
- Accuracy — ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ, ਸੁਧਤਾ, ਯਥਾਰਥਤਾ
- Accustomed — ਪਰੀਚਿਤ, ਗਿਆਤਾ, ਅਨੁਕੂਲ, ਜਾਣੂ
- Achievement—ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਲਾਭ, ਸਫਲਤਾ, ਸਿੱਧੀ, ਲੱਭਤ
- Acknowledgment — ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਪਰਵਾਨਗੀ
- Acrostic — ਸੀਹਰਫ਼ੀ, ਪੈਂਤੀ ਅਖਰੀ
- Actual — ਵਾਸਤਵਿਕ, ਹੁ-ਬਹੁ, ਅਸਲੀ
- Actuality—ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ
- Actualism—ਵਾਸਤਵ ਵਾਦ
- Acumen—ਪ੍ਰਬੁਧਤਾ, ਸੁਜੋਗਤਾ, ਸੁਗਿਆਨਤਾ, ਦੀਰਘ ਦਰਸ਼ਤਾ
- Address — ਪਤਾ, ਵਿਖਿਆਨ, ਸੰਬੋਧਨ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ, ਸਿਰਨਾਮਾ
- Adopt—ਲੈ ਪਾਲਣਾ
- Adapt—ਢਾਲਣਾ, ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ
- Adept—ਚਤੁਰ, ਨਿਪੁੰਨ, ਮਾਹਰ
- Adherence—ਲਗਨਤਾ, ਸਨੇਹ
- Adorn—ਸਜਾਨਾ, ਭੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ, ਸਿੰਗਾਰਨਾ

Aesthetic — ਸੁੰਦਰਤਾ-ਸਬੰਧੀ, ਰਸ-ਪ੍ਰੇਮੀ, ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦੀ	Annotation—ਟੀਕਾ
Aesthetics — ਰਸ-ਗਿਆਨ, ਸੁੰਦਰਤਾ-ਵਿਗਿਆਨ, ਰਸ-ਕਲਾ ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦ	Antagonism—ਵਿਰੋਧ, ਪ੍ਰਤੀ- ਆਲੋਚਨਾ
Affirmation—ਸਮਰਥਨ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਪਕਿਆਈ	Anthology — ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹ — (+ 1st = ਕਾਰ)
Allegory—ਰੂਪਕ	Antiquity—ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ, ਪੁਰਾ- ਤਨਤਾ
Allusion—ਸੰਕੇਤ	Aphorism—ਸੂਤਰ
Alliteration—ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਯਮਕ	Apparent — ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਿਧ- ਪਧਰੀ, ਪ੍ਰਗਟ
Allude—ਸੰਕੇਤ ਕਰਨਾ, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ	Appeal—ਪ੍ਰਿਅਤਾ, ਨਿਵੇਦਨ, ਖਿੱਚ
Alternative—ਬਦਲ, ਵਿਕਲਪ	Approach—ਪਹੁੰਚ
Ambiguous—ਦੁਅਰਥਕ, ਸ਼ਕੀਆ ਅਸਪਸ਼ਟ	Appreciate—ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨਾ, ਨਿਰਖਣਾ
Amplify—ਵਿਸਥਾਰਨਾ	Appropriate—ਉਚਿਤ, ਯੋਗ, ਅਨੁਕੂਲ, ਢੁਕਵਾਂ
Analogous—ਸਦ੍ਰਿਸ਼, ਸਮਾਨ, ਸਾਂਵਾਂ	Aptitude—ਯੋਗਤਾ, ਬੁਧੀਮਾਨਤਾ
Analyse—ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ, ਅੰਗ-ਨਿਖੇੜ ਕਰਨਾ	Architecture—ਸ਼ਿਲਪ-ਵਿਗਿ- ਆਨ
Analysis—ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ	Argue—ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ, ਤਰਕ ਕਰਨਾ
Analytical — ਵਿਯੋਗਾਤਮਕ, ਨਿਖੇੜ	Arrange—ਸਜਾਣਾ, ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਰਖਣਾ, ਤਰਤੀਬ ਦੇਣਾ
Ancient—ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਪੁਰਾਤਨ	Art—ਕਲਾ, ਸ਼ਿਲਪ-ਵਿਦਿਆ
Animate — ਸਜੀਵ, ਚੇਤਨ, ਸਜਿੰਦ	Article—ਲੇਖ, ਅੰਸ਼, ਨਿਬੰਧ
Annual—ਵਾਰਸ਼ਿਕ	Artificial—ਬਨਾਵਟੀ, ਕਿਰਤਮ

Artist — ਕਲਾਕਾਰ	Average — ਸਰਵਸਧਾਰਣ, ਅਸਤ B.
Associated — ਸਹਚਾਰੀ, ਸਬੰਧਤ	Background — ਪਿਛਵਾੜਾ, ਪਿਛੋਕੜ
Association of idea — ਸਬੰਧ- ਗਿਆਨ, ਵਿਚਾਰ-ਮੇਲ, ਵਿਚਾਰੀ ਸਹਿਚਾਰ	Ballad — ਵਾਰ, ਵੀਰ-ਉਸਤਤੀ, ਵੀਰ-ਗਾਥਾ
Assonance — ਸੁਰਮੇਲ	Balance — ਸੰਤੁਲਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਮਤਾ, ਸਾਂਵਾਂਪਣ
Assume — ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ, ਮਿਥਨਾ	Basis — ਮੂਲ-ਆਧਾਰ, ਨੀਂਹ, ਮੂਲ
Atheism — ਨਾਸਤਿਕਤਾ, ਕੁਫਰ	Bathos (<i>Anti-climax</i>) — ਸਿਖਰ ਪਤਨ
Attentive — ਸਾਵਧਾਨ, ਚੇਤਨ, ਤਤਪਰ	Being — ਸੱਤਾ, ਹੋਂਦ, ਜੀਵ
Attitude — ਢੰਗ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਬੁਕਾ, ਭਾਵ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ	Belles Letters — ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ
Atmosphere — ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ	Bigot — ਕੱਟਰ, ਜ਼ਿਦੀ
Attraction — ਆਕਰਖਣ, ਖਿੱਚ	Biography — ਜੀਵਨ-ਕਥਾ
Attractive — ਖਿਚੂ, ਆਕਰਖਣ- ਕਾਰੀ, ਮੋਹਕਾਰੀ, ਮੋਹਤਕਾਰੀ, ਮਨ-ਮੋਹਕ	Blank verse — ਸਿਰਖੰਡੀ ਛੰਦ ।
Audience — ਸੁੱਤੇ	Bombast — ਸ਼ਬਦ-ਅਡੰਬਰ, ਸ਼ਬਦ ਜੰਜਾਲ
Authentic — ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ, ਸਹੀ, ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਨ	Bookish — ਕਿਤਾਬੀ, ਘੋਟੂ, ਸਿਧਾਂਤਕ
Author — ਲੇਖਕ, ਕਰਤਾ, ਰਚਿਤਾ	Boring — ਅਕਾਉ
Autobiography — ਆਤਮ-ਕਥਾ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ	Brief — ਸੰਖਿਪਤ, ਸੰਕੁਚਿਤ, ਛੋਟਾ, ਸੰਖੇਪ
Automatic — ਸਵੈ-ਚਲਤ, ਆਪਣੇ ਆਪ	Brevity — ਸੰਖੇਪ, ਸੰਖੇਪਤਾ
	Breadth — ਚੌੜਾਈ, ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ

Brilliant — ਬੁਧੀਮਾਨ, ਦਿਮਾਗੀ,
ਚਤੁਰ

Business-like — ਵਿਹਾਰਕ

By-the way — ਪ੍ਰਸੰਗਵਸ,
ਸੰਜੋਗਵਸ

By-chance — ਸੰਜੋਗਵਸ, ਨੇਤ
ਨਾਲ

C.

Cadence — ਲੈ, ਸੁਰਤਾਲ

Candour — ਨਿਰਪੱਖਤਾ,
ਸਰਲਤਾ

Canto — ਅਧਿਆਇ, ਕਾਂਡ,
ਸਰਗ

Capable — ਸਮਰਥ, ਯੋਗ

Capacity — ਧਾਰਨ-ਸ਼ਕਤੀ,
ਗ੍ਰਹਣ-ਸ਼ਕਤੀ, ਪਦਵੀ

Capitalist — ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ,
ਸਰਮਾਇਆਦਾਰ, ਪੂੰਜੀਪਤੀ

Career — ਜੀਵਨ-ਚਰਿਤ੍ਰ,
ਆਚਰਨ, ਜੀਵਨ—ਕਰਤਵ

Caricature — ਨਕਲ, ਵਿਚਿਤ੍ਰ-
ਚਿਤ੍ਰ, ਉਪਹਾਸਕ ਵਰਨਣ,
ਉਪਹਾਸਕ ਚਿਤ੍ਰ

Casual — ਸੰਜੋਗੀ, ਅਵਸਰਗਤ

Catechism — ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ

Causality — ਕਾਰਜ-ਕਾਰਣਤਾ

Causal-relation — ਕਾਰਜ-

ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ

Celebrated — ਪ੍ਰਸਿਧ, ਮਸ਼ਹੂਰ,

Centre — ਕੇਂਦਰ, (ਮਰਕਜ਼) ਮੱਧ

Central — ਕੇਂਦਰੀ

Certainty — ਨਿਸ਼ਚੈ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ,
ਯਕੀਨ

Change — ਵਿਕਾਰ, ਪਰੀਵਰਤਨ,
ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ

Chapter — ਅਧਿਆਇ, ਕਾਂਡ

Character — ਆਚਰਣ, ਵਰਣ,
ਅਖਰ, ਪਾਤ੍ਰ, ਲਛਣ

Characteristics — ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣ,
ਵਿਚਿਤ੍ਰਤਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

Charm — ਖਿੱਚ, ਮਨਮੋਹਨ

Chronology — ਕਾਲ-ਕ੍ਰਮ, ਕਾਲ
ਵਿਦਿਆ

Circumstances — ਪਰੀਸਥਿਤੀ,
ਸੰਜੋਗ, ਚਗਿਰਦਾ

Claim — ਅਧਿਕਾਰ

Clarity — ਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਨਿਰਮਲਤਾ

Clarification — ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ

Classify — ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰਨਾ,
ਜਮਾਤੀ-ਵੰਡ ਕਰਨਾ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ-
ਵੰਡ ਕਰਨਾ

Collection — ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਸੰਕਲਨ

Colloquial — ਗਲਬਾਤੀ

Combination—ਸੰਜੋਗ, ਜੋੜ	ਸਿਧਾਂਤ, ਫਲ
Commemorate — ਉਤਸ਼ਵ ਮਨਾਨਾ, ਯਾਦ ਕਰਨਾ	Concrete—ਸਬੂਲ, ਠੋਸ, ਮੂਰਤੀ ਮਾਨ, ਸਾਕਾਰ
Comment—ਟੀਕਾ	Condition—ਅਵਸਥਾ, ਦਸ਼ਾ, ਹਾਲਤ, ਨਿਯਮ
Commentary—ਟੀਕਾ, ਵਿਆ- ਖਿਆ, ਭਾਸ਼ਾ	Confirmation — ਸਮਰਥਨ, ਪਕਿਆਈ, ਪੁਸ਼ਟੀ
Communism — ਸ਼ਾਮਵਾਦ, ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ	Confusion—ਗੜਬੜ, ਭੁਲੇਖਾ
Compensation—ਪ੍ਰਤੀਫਲ ।	Conflict - ਝਗੜਾ, ਸੰਘਟਨ, ਟੋਕਰ
Compare—ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ, ਮੋਚਣਾ, ਮਿਲਾਨ ਕਰਨਾ	Connection-co—ਸੰਪਰਕ, ਜੋੜੇ ਸੰਜੋਗ
Comparative—ਤੁਲਨਾਤਮਕ	Connote—ਭਾਵ ਦੇਣਾ
Comparison—ਤੁਲਨਾ	Conspicuous—ਪਰਤੱਖ, ਉੱਘਾ
Competent—ਸਮਰਥ, ਯੋਗ	Conservative—ਪ੍ਰਾਚੀਨਵਾਦੀ, ਸਨਾਤਨੀ, ਪ੍ਰਤੀਗਾਮੀ, ਪੁਰਾਤਨਵਾਦੀ
Compatible—ਅਨੁਕੂਲ	Construct—ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ, ਰਚਨਾ, ਘੜਨਾ
Compilation--ਸੰਕਲਾਨ, ਸੰਗ੍ਰਹਿ	Constant—ਨਿਰੰਤਰ, ਲਗਾਤਾਰ
Complicated--ਪੇਚੀਦਾ, ਜਟਿਲ, ਉਲਝੀ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ	Constructive Criticism— ਮੰਡਨੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਮੰਡਨਾਤ- ਮਕ, ਰਚਨਾਤਮਕ, ਆਲੋਚਨਾ
Complementary—ਪੂਰਕ	Contemporary — ਸਮਕਾਲੀ, ਇਕ-ਵਕਤਾ
Compose—ਰਚਣਾ, ਲਿਖਣਾ	Context—ਪ੍ਰਸੰਗ
Conceive—ਸੋਚਣਾ, ਵਿਚਾਰਨਾ	Contradict—ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ, ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ, ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਨਾ
Concentrate—ਏਕਾਗਰ ਕਰਨਾ, ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ, ਸਥਿਰ ਕਰਨਾ	
Conception--ਪਰੀਭਾਖਾ, ਧਾਰਣਾ, ਸੰਕਲਪ	
Conclusion - ਸਮਾਪਤੀ, ਅੰਤ,	

Contrary — ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ, ਵਿਪਰੀਤ, ਉਲਟ	Critic — ਆਲੋਚਕ, ਪੜਚੋਲੀਆ
Contrast — ਵਿਰੋਧ, ਅੰਤਰ, ਪ੍ਰਤੀਪੱਖਤਾ	Critique — ਮੀਮਾਂਸਾ, ਵਿਵੇਚਨ, ਆਲੋਚਨਾ
Contrivance — ਜੁਗਤੀ, ਕਾਢ, ਸਾਧਨ, ਉਪਾ	Criticise — ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ
Controversial — ਵਿਵਾਦ-ਵਿਸ਼ੇ, ਵਿਵਾਦ-ਗ੍ਰਸਤ, ਅਨਿਸਚਿਤ	Cuticisim — ਆਲੋਚਨਾ, ਪੜਚੋਲ
Conventional — ਲੋਕਾਚਾਰੀ, ਰਿਵਾਜੀ	Culture — ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਤਹਿਜ਼ੀਬ, ਸਭਿਆਚਾਰ
Conversion — ਰੂਪਾਂਤਰ, ਪਰੀ- ਵਰਤਨ, ਬਦਲੀ	Curiosity — ਕੌਤਕ, ਉਤਸੁਕਤਾ, ਹੈਰਾਨੀ
Convince — ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਲਾਣਾ, ਯਕੀਨ ਕਰਾਨਾ	Current — ਚਲੰਤ, ਪ੍ਰਚਲਤ, ਵਰਤਮਾਨ, ਪ੍ਰਵਾਹ
Contact — ਸੰਪਰਕ, ਸਬੰਧ	Cynic — ਘਿਰਣਾਲੂ, ਸਿਨਕੀ, ਦੋਸ਼ਵਾਦੀ
Conviction — ਨਿਸਚਾ, ਯਕੀਨ	Datum (data) — ਤੱਥ, ਨਿਸ- ਚਿਤ ਵਿਸ਼ਾ, ਤੱਤ-ਸਾਮਗਰੀ
Couplet — ਦੋਹਾ, ਦੋਹਿਰਾ	Decadence — ਪਤਨ, ਅਧੋਗਤੀ, ਹਾਣ
Cooperation — ਸਹਿਯੋਗ, ਮਿਲ- ਵਰਤਨ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ	Decision — ਨਿਰਣਾ, ਫੈਸਲਾ
Correct — ਸੁਧ, ਯਥਾਰਥਕ, ਸਹੀ	Dedicate — ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ, ਭੇਟਾ ਕਰਨਾ
Compressed — ਸੰਘਣਾ, ਸੰਕੁ- ਚਿਤ	Defect — ਦੋਸ਼, ਉਣਤਾਈ, ਤੁਟੀ
Couplet — ਬੈਂਤ, ਦੋਹਰਾ	Definite — ਨਿਸ਼ਚਿਤ
Creation — ਰਚਨਾ, ਉਤਪਤੀ, ਸਿਰਜਨਾ, ਸਰਿਸ਼ਟੀ	Definition — ਪਰੀਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ
Creative genius — ਸਿਰਜਨਾਤ- ਮਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ	Deformation — ਵਿਕਾਰ, ਕੁਰੂਪਤਾ, ਕੁਦੰਗ

Demerits—ਐਗੁਣ, ਦੋਸ਼, ਦੁਸ਼ਣ

Dejection—ਵਿਸ਼ਾਦ, ਨਿਰਾਸਤਾ

Deliberate—ਜਾਣਿਆ, ਬੁਝਿਆ

Delicacy—ਕੋਮਲਤਾ, ਨਰਮਾਈ,
ਸੂਖਮਤਾ, ਨਜ਼ਾਕਤ

Delineate — ਚਿਤ੍ਰ ਖਿਚਣਾ,
ਚਿਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ

Depict—ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ,
ਚਿਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ

Derive — ਵਿਉਤਪਤੀ ਕਰਨਾ,
ਕਢਣਾ, ਨਿਕਾਸ ਕਰਨਾ

Describe — ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ,
ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ

Determine—ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ

Destructive — ਖੰਡਨਾਤਮਕ,
ਵਿਨਾਸਕਾਰੀ, ਢਾਹੁ, ਘਾਤਕ

Development — ਵਿਕਾਸ,
ਉਨਤੀ, ਤਰੱਕੀ, ਉਸਾਰੀ

Deviation—ਵਿਚਲਨ, ਲਾਂਭੇ

Dialogue—ਵਾਰਤਾਲਾਪ, ਸੰਬਾਦ,
ਗੱਲ ਬਾਤ

Dialectal (*Materialism*)—
ਦੁੰਦਾਤਮਕ (ਪਦਾਰਥਵਾਦ)
ਦੁੰਦਮਈ ਭੌਤਕਵਾਦ

Diction—ਸ਼ਬਦ ਚੋਣ, ਸ਼ਬਦ-
ਪ੍ਰਯੋਗ, ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤ, ਸ਼ਬਦਾ-
ਵਲੀ

Didactic — ਉਪਦੇਸ਼ਾਤਮਕ,

ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਸਿਖਿਆਜਨਕ

Direct — ਸਿੱਧਾ, ਸਾਖਿਆਤ,
ਪ੍ਰਤੱਖ

Discrepancy—ਵਿਰੋਧ, ਭੇਦਤਾ,
ਅਨੇਮ, ਅਸੰਗਤੀ, ਬੇਮੇਲ

Discuss—ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ, ਤਰਕ
ਕਰਨਾ

Distinct—ਭਿੰਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ

Distinction—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਮਹੱਤਾ

Diversity in Unity—ਏਕਤਾ
ਵਿਚ ਅਨੇਕਤਾ

Doctrine—ਸਿਧਾਂਤ, ਮੱਤ

Dogmatic—ਸਿਧਾਂਤਕ, ਸਵੈ-
ਮਤ-ਅਭਿਮਾਨੀ, ਹਠੀਆ

Doubt—ਸੰਦੇਹ, ਸ਼ਕ, ਸ਼ੰਕਾ

Dynamic—ਗਤੀਮਾਨ, ਚਾਲੂ,
ਗਤੀਸ਼ੀਲ

E.

Earthly—ਪਾਰਥਵਿਕ, ਭੌਮਿਕ
ਦੁਨੀਆਵੀ

Ecstasy—ਪਰਮਾਨੰਦ, ਵਿਸਮਾਦ,
ਉਨਮਾਦ, ਵਜਦ

Editor—ਸੰਪਾਦਕ

Edit—ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ

Effectual Calling — ਦੈਵੀ
ਪ੍ਰੇਰਣਾ

Efficiency—ਨਿਪੁਨਤਾ, ਪ੍ਰਬੀ-

ਠਤਾ
 Elaborate—ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ,
 ਵਿਸਤੀਰਤ
 Elegy — ਸ਼ੋਕਗੀਤ (ਮਰਸੀਆ)
 ਅਲਾਹੁਣਾ
 Element—ਤੱਤ, ਮੂਲ, ਅੰਸ਼
 Element (of intellect)—ਬੁਧੀ
 ਤੱਤ
 Element (of style)—ਸ਼ੈਲੀਤੱਤ
 Element (of Sentiments)—
 ਭਾਵ ਤੱਤ
 Element (of Imagination)—
 ਕਲਪਨਾ ਤੱਤ
 Elemental— ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਕ, ਤੱਤ
 ਸੰਬੰਧੀ
 Elementary—ਮੁਢਲਾ, ਆਰੰ-
 ਭਕ
 Eloquence — ਵਚਨ-ਸ਼ਕਤੀ,
 ਸੁਭਾਸ਼ੁਤਾ
 Elucidate—ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ
 ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣਾ, ਸਪਸ਼ਟ,
 ਕਰਨਾ
 Emotion — ਭਾਵ, ਆਵੇਗ
 ਜ਼ਬਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ
 Emphasize — ਪ੍ਰਸ਼ਟ ਕਰਨਾ,
 ਚੇਰ ਦੇਣਾ
 Energy — ਸ਼ਕਤੀ, ਉਤਸ਼ਾਹ,
 ਵਰਤੀ

Enlightenment — ਗਿਆਨ-
 ਪ੍ਰਗਟਾ, ਬੁਧੀ-ਖੇੜਾ, ਚਾਨਣ,
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼
 Entire—ਪੂਰਣ
 Environment — ਵਾਤਾਵਰਣ,
 ਚੁਗਿਰਦਾ
 Epic—ਮਹਾਂ ਕਾਵਿ
 Epic of growth — ਸੁਭਾਵਿਕ
 ਮਹਾਂ ਕਾਵਿ
 Epic of Art—ਕਲਾਤਮਕ ਮਹਾਂ
 ਕਾਵਿ
 Epitome—ਲੇਖ-ਸਾਰ, ਸਾਰੰਸ਼,
 ਸੰਖੇਪ
 Epithet—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ-ਪਦ
 Era—ਯੁਗ, ਕਾਲ
 Error—ਭਰਮ, ਗਲਤੀ, ਭੁੱਲ
 Essence—ਸਾਰ, ਤੱਤ, ਨਿਚੋੜ
 Evident—ਸਪਸ਼ਟ, ਉਜਾਗਰ,
 ਪ੍ਰਗਟ
 Exaggerate—ਅਤਿਕਥਨੀ ਕਰਨਾ
 Example—ਉਦਾਹਰਨ, ਦਿਸ਼ਟਾਂਤ
 Extinct—ਅਲੱਭ, ਲੁਪਤ
 Exception—ਛੋੜ, ਅਪਵਾਦ
 Excitement—ਉਤੇਜਨਾ, ਭੜ-
 ਕਾਣ
 Exhaustive — ਵਿਸਥਾਰਿਤ,
 ਵਿਆਪਕ, ਸਰਬੰਗੀ, ਪਰੀ

ਪੁਰਨ

Existance—ਹੋਂਦ, ਸੱਤਾ

Experience—ਅਨੁਭਵ, ਤਜਰਬਾ

Explain—ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ,
ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾExpound—ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ,
ਪ੍ਰਚਾਰਨਾExpression — ਪ੍ਰਗਟਾ, ਅਭੀ-
ਵਿਅੰਜਨ, ਬਿਆਨ

Extempore—ਤਦ-ਵਚਨੀ

Extract—ਅਵਤਰਣ, ਬੰਦ

Extra-ordinary--ਅਸਾਧਾਰਣ,
ਗੈਰ-ਮਾਮੂਲੀ, ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ

Extrovert—ਬਾਹਰਮੁਖੀ

F.

Facility—ਸੁਗਮਤਾ, ਸਰਲਤਾ,
ਸੌਖ, ਸੁਖਿਆਈ

Fact—ਤੱਥ, ਸਚਿਆਈ

Fallacious Reasoning
ਭ੍ਰਮਾਤਮਕ ਨਿਆਇ (ਤਰਕ)Familiar — ਪਰੀਚਿਤ, ਜਾਣੂ,
ਗਿਆਤFancy—ਮਿਥਨ-ਸ਼ਕਤੀ, ਕਲ-
ਪਨਾ, ਤਰੰਗ *fancy?*

Feasible—ਸੰਭਵ, ਹੋਣ-ਯੋਗ

Fellowship—ਸਹਿਚਾਰ

Feeling — ਜੜਬਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ,

ਭਾਵ, ਅਨੁਭਵ, ਵਲਵਲਾ

Fine—ਸੁੰਦਰ

Figurative—ਅਲੰਕਾਰਿਕ

Figure of speech—ਅਲੰਕਾਰ

Ornamentation — ਅਲੰਕਾਰ,
ਗਹਿਣਾ, ਸਜਾਵਟ, ਸ਼ਿੰਗਾਰFirm Opinion — ਦ੍ਰਿੜ ਮਤ,
ਸਥਿਰ ਵਿਚਾਰ, ਪਰਪੱਕ
ਖਿਆਲFidelity—ਨਿਸ਼ਠਤਾ, ਵਫਾਦਾਰੀ,
ਸਿਦਕ

Flaw—ਉਣਤਾਈ, ਤੁਟੀ, ਕਮੀ

Foremost—ਮੁੱਖ, ਅਗ੍ਰਗਾਮੀ,
ਪ੍ਰਧਾਨ

Formula—ਸੂਤ੍ਰ, ਗੁਰ, ਸਿਧਾਂਤ

Form—ਰੂਪ, ਢੰਗ, ਆਕਾਰ,
ਮੂਰਤੀ

Force—ਓਜ, ਬਲ

Free Verse—ਮੁਕਤ ਕਵਿਤਾ

Fun—ਹਾਸ, ਵਿਨੋਦ

Fundamental—ਮੂਲਿਕ, ਤੰਤ-
ਰੂਪ, ਮੂਲ, ਆਧਾਰਕ

G.

Garrulous—ਬੜਬੋਲਾ

Gather—ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਨਾ

General—ਸਾਧਾਰਨ, ਵਿਆਪਕ

Genius — ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਬੁਧੀ, ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ
 Gesture—ਭਾਵ, ਸੰਕੇਤ, ਇਸ਼ਾਰਾ
 Glorious—ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ, ਤੇਜਸਵੀ
 Grace — ਲਲਿਤਤਾ, ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਕਿਰਪਾ, ਸੋਭਾ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ
 Graceful—ਲਲਿਤ. ਸੋਭਣੀਕ
 Grasp—ਗਿਆਨ, ਪਕੜ, ਸਮਝ
 Growth — ਵਿਕਾਸ, ਉੱਨਤੀ, ਵਾਧਾ

H.

Habit—ਸੁਭਾ, ਰੀਤ, ਅਭਿਆਸ
 Hand Book—ਗੁਟਕਾ
 Hand-out—ਦਸਤੀ ਇਲਾਨ
 Harmony — ਸੁਮਾਪਤਾ, ਸਮ-ਯੋਗਤਾ, ਇਕਸੁਰਤਾ
 Heading—ਸਿਰਲੇਖ, ਸਿਰਨਾਮਾ
 Hereditary — ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ, ਪੈਤ੍ਰਿਕ, ਵੰਸ਼ਪਰੰਪਰਾ
 Heritage—ਪਰੰਪਰਾ
 Hemistitch—ਅਰਧ ਤੁਕ
 Honest — ਨਿਸ਼ਕਪਟ, ਸਰਲ, ਸਾਫ਼-ਚਿੱਤ
 Hero—ਨਾਇਕ
 Heroism—ਬੀਰ-ਰਸ
 Human, Humane—ਮਾਨਵੀ, ਉਦਾਰ

Hiatus—ਗਤੀ ਭੰਗ, ਤਾਲ ਭੰਗ
 Humanity—ਮਾਨਵਤਾ, ਮਨੁਖਤਾ, ਇਨਸਾਨੀਅਤ
 Humour—ਹਾਸ ਰਸ, ਵਿਨੋਦ
 Humorist—ਵਿਨੋਦੀ, ਹਾਸ ਰਸੀ, ਹਾਸਕਾਰ
 Humorous—ਹਸਮੁਖਾ, ਹਸਾ-ਉਣਾ, ਹਾਸ ਜਨਕ, ਹਾਸ ਮਈ
 Hyperbole—ਅਤਿਕਥਨੀ
 Hypothesis—ਅਨੁਮਾਨ, ਕਲਪਨਾ, ਮਿਥਨ-ਭਾਵ

I.

Idea—ਵਿਚਾਰ, ਭਾਵ, ਖਿਆਲ, ਭਾਵਨਾ, ਕਲਪਨਾ, ਸੰਕਲਪ, ਆਸ਼ਾ
 Idealism—ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ
 Ideology—ਵਿਚਾਰਮੱਤ, ਵਿਚਾਰ-ਧਾਰਾ, ਵਿਚਾਰ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ
 Idyll—ਦਰਸ਼ਕ ਭਾਵ
 Ignorant — ਅਗਿਆਨੀ, ਅਣਜਾਣ
 Ignore—ਅਣ-ਗਹਿਲੀ ਕਰਨਾ, ਉਪੇਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਨਾ ਗੌਲਣਾ
 Illogical — ਤਰਕ-ਵਿਰੁਧ, ਅਨਿਆਇ-ਕਾਰੀ, ਤਰਕ-ਹੀਣ
 Illusion — ਭਰਮ, ਮਾਇਆ, ਇੰਦਰ-ਜਾਲ, ਭ੍ਰਾਂਤੀ

Illustrate — ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ,

ਸਚਿੱਤਰ ਬਨਾਣਾ

Image—ਰੂਪਕ, ਮੂਰਤੀ, ਬਿੰਬ,
ਚਿਤਰ

Imagery—ਬਿੰਬਾਵਲੀ

Imagine—ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ

Imbecility — ਬੌਧਿਕ-ਨਿਰ-
ਬਲਤਾ

Imitate — ਨਕਲ ਕਰਨਾ,
ਅਨੁਕਰਣ ਕਰਨਾ, ਸਾਂਗ
ਲਾਉਣਾ

Immediately — ਤਤਕਾਲ,
ਫੌਰਨ, ਝਟ ਪਟ

Impartial—ਨਿਰਪੱਖੀ, ਸਮਦਰਸ਼ੀ

Impersonal—ਅਵਿਅਕਤੀਗਤ

Imperceptible — ਅਗੋਚਰ,
ਸੁਖਮ

Impulse — ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਵੇਗ,
ਉਤੇਜਨਾ, ਤੇਜ਼ੀ

Implied—ਸੰਕੇਤਿਤ, ਅਨੁਮਾਨਤ,
ਕਲਪਤ

Implicit—ਲੁਪਤ

Imply—ਭਾਵ ਦੇਣਾ

Important — ਮਹੱਤਾ-ਪੂਰਨ,
ਮਹੱਤਵ-ਪੂਰਨ, ਮਹਾਨ

Impression—ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਸਰ,

ਛਾਪਾ

Inaccurate—ਅਸ਼ੁਧ

Inactive—ਢਿੱਲਾ, ਸ਼ਿਥਲ

Incentive (*Adj*)—ਪ੍ਰਵਰਤਕ

Incentive (*Nou*) — ਹੁਲਾਸ,
ਉਤਸ਼ਾਹ

Incidental—ਪ੍ਰਸੰਗਕ, ਸੰਜੋਗੀ

Incitement — ਉਤੇਜਨਾ,
ਭੜਕਾਣਾ, ਚੁਕਣਾ

Inclination — ਰੁਚੀ, ਝੁਕਾ,
ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਗਤੀ

Inclusion — ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ,
ਸਮਾਵੇਸ਼, ਅੰਤਰ ਭਾਵ

Inconsistent—ਅਸੰਗਤ, ਵਿਰੋਧੀ,
ਅਜੁੜਵਾਂ, ਬੇ-ਦੁਕਵਾਂ, ਬੇ-ਮੇਲ

Inconsistancy—ਅਸੰਗਤੀ

Indescribable — ਅਕਥਨੀਅ,
ਅਵਰਨਨੀਅ

Indicate — ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ,
ਸੰਕੇਤ ਕਰਨਾ

Individual (*Adj*)—ਵਿਅਕਤੀਗਤ
ਨਿਜੀ

Individual (*Nou*)—ਵਿਅਕਤੀ,
ਜਣਾ

Inferiority complex —
ਹੀਨਤਾ-ਭਾਵ

Insight—ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸੂਝ

Inspiration—ਪ੍ਰੇਰਣਾ, ਉਤੇਜਨਾ,
ਉਤਸ਼ਾਹ

Instance—ਦਿਸ਼ਟਾਂਤ, ਮਿਸਾਲ

Instinct—ਮੂਲਸੁਭਾ, ਬਿਰਤੀ,
ਸਹਿਜਬੋਧ

Instinctive—ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ, ਸੁਭਾਵਿਕ

Introspection—ਅੰਤਰ-ਦਿਸ਼ਟੀ

Integral—ਅਨਿੱਖੜ, ਸੰਪੂਰਨ,
ਅਖੰਡ

Intellectual—ਬੌਧਿਕ

Intellectuality—ਬੌਧਿਕਤਾ

Interest—ਰੁਚੀ, ਸੁਆਰਥ

Interpret—ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ,
ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਨਾ

Intuition—ਸਹਿਜ-ਗਿਆਨ,
ਅੰਤਰ-ਗਿਆਨ, ਅਨੁਭਵ

Introvert—ਅੰਦਰ ਮੁਖੀ, ਅੰਤਰ-
ਵਰਤੀ

Interval—ਵਕਫ਼ਾ, ਅੰਤਰਾਲ,
ਅੰਤਰ

Irrational—ਅਵਿਵੇਕੀ, ਤਰਕ-
ਹੀਣ, ਅਤਾਰਕਿਕ

Irrelevant—ਅਪ੍ਰਸੰਗਕ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ,
ਬੇ-ਲੋੜਾ, ਅਸੰਬੰਧਤ

Issue—ਅੰਕ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸੰਸ
ਕਰਣ, ਸਮੱਸਿਆ

J.

Jubilation—ਖੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ,
ਵਿਨੋਦ, ਅਨੰਦ

Judgement—ਨਿਰਣਾ, ਫੈਸਲਾ
K.

Keen—ਉਤਸੁਕ, ਤੀਬਰ, ਤੀਖਣ

Kind—ਉਦਾਰ, ਹਮਦਰਦ, ਪ੍ਰਕਾਰ,
ਕਿਸਮ

Knotty—ਜਟਿਲ, ਗਠੀਲੀ,
ਪਲਚੀ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ

Knowledge—ਗਿਆਨ, ਬੋਧ,
ਵਿਦਿਆ

L.

Landscape—ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼, ਧਰਤ-
ਦ੍ਰਿਸ਼

Lampoon—ਸਿੱਠ, ਨਿੰਦਾ ਲੇਖ
ਭੇਡਣਾ, (Verb)

Last—ਅੰਤਮ, ਅਖੀਰਲਾ

Learn—ਸਿਖਣਾ, ਅਧਿਐਨ
ਕਰਨਾ, ਜਾਨਣਾ

Legend—ਮਿਥਨ-ਕਥਾ, ਪੈਰਾਣਿਕ
ਕਥਾ

Legitimate—ਯੋਗ, ਵਾਜਤ
ਉਚਿਤ, ਜਾਇਜ਼

Liberty—ਖੁਲ੍ਹ ਸੁਤੰਤਰਤਾ,
ਆਜ਼ਾਦੀ

Likelihood—ਸੰਭਾਵਨਾ

Limited—ਸੀਮਤ

Literature—ਸਾਹਿਤ
 Litterateur—ਸਾਹਿਤਕਾਰ
 Literal—ਸ਼ਬਦਕ, ਮੂਲ (ਅਰਥ),
 ਅਖਰੀ (ਅਰਥ)
 Local — ਸਥਾਨਕ, ਸਥਾਨੀ,
 ਮਕਾਮੀ
 Logic — ਤਰਕ ਸ਼ਾਸਤਰ,
 ਨਿਆਇਸ਼ਾਸਤਰ, ਤਰਕ,
 ਨਿਆਏ
 Logical—ਤਾਰਕਿਕ, ਨਿਆਇ-
 ਅਨੁਕੂਲ, ਨਿਆਇਕਾਰੀ
 Lore — ਅਲਿਖਤ ਸਾਹਿਤ,
 ਵਿਦਿਆ, ਗਿਆਨ, ਵਿਦਿਆ-
 ਭੰਡਾਰ
 Lust—ਵਾਸ਼ਨਾ, ਕਾਮ ਵਾਸ਼ਨਾ,
 ਕਾਮ-ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਕਾਮ-ਭੁਖ
 Lyrical—ਸਰੋਦੀ (ਗੀਤ) ਵੀਣਕ
 (ਗੀਤ) ਸੰਗੀਤਕ

M.

Magnify—ਅਤਕਥਨੀ ਕਰਨਾ,
 ਵਧਾਣਾ
 Magnum Opus — ਮਹਾਨ
 ਗ੍ਰੰਥ
 Main—ਮੁੱਖ, ਪ੍ਰਥਮ, ਪ੍ਰਧਾਨ
 Manifest — ਸਪਸ਼ਟ, ਸਾਫ਼,
 ਪ੍ਰਗਟ
 Manifestation—ਅਭੀਵਿਅੰਜਨ,

ਪ੍ਰਗਟਾ, ਉਜਾਗਰਤਾ
 Manner (s) — ਪ੍ਰਕਾਰ, ਰੀਤੀ,
 ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਲੋਕਾਚਾਰ,
 ਆਚਾਰ
 Manuscript — ਹਥ-ਲਿਖਤ,
 ਖਰੜਾ
 Master piece—ਉਤਮ ਰਚਨਾ,
 ਸ਼ਾਹਕਾਰ
 Matchless—ਅਨੂਪਮ, ਅਦੁਤੀ,
 ਬੇਮਿਸਾਲ
 Material—ਸਾਮਗਰੀ, ਵਸਤੂ,
 ਭੌਤਿਕ
 Materialist — ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ,
 ਭੌਤਿਕ, ਜੜਵਾਦੀ
 Matter—ਪਦਾਰਥ, ਵਸਤੂ, ਵਿਸ਼ੈ
 Matter of fact—ਬਿਵਹਾਰਕ,
 ਯਥਾਰਥਕ
 Maxim — ਕਹਾਵਤ, ਅਖੌਤ,
 ਲੋਕੋਕਤੀ, ਸੂਤਰ
 Maximum—ਅਧਿਕਤਮ, ਵਧ
 ਤੋਂ ਵਧ
 Means — ਸਾਧਨ, ਵਸੀਲਾ,
 ਜ਼ਰੀਆ
 Mechanical—ਯੰਤ੍ਰਿਕ, ਬਝਵਾਂ,
 ਇਕਸਾਰ
 Mediator—ਮਧਿਅਸਥ, ਵਿਚੋਲਾ
 Medium—ਮਾਧਿਅਮ, ਸਾਧਨ

Melodious—ਮਧੁਰ, ਸੁਰੀਲਾ
 Memory — ਚੇਤਾ, ਸਿਮਰਤੀ,
 ਸਿਮਰਨ-ਸ਼ਕਤੀ
 Mentality—ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਮਨੋ-
 ਵਿਗਿਆਨ, ਮਨੋਸੂਭਾ
 Mention—ਉਲੇਖ, ਉਲੇਖ ਕਰਨਾ,
 ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਕਥਨ
 Mentioned (*above*)—ਉਪਰੋਕਤ,
 ਉਲਿਖਤ
 Merit—ਗੁਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
 Metaphysics — ਆਤਮ-ਤਤ
 ਸਾਸਤਰ, ਅਧੀ ਭੌਤਿਕ ਸਾਸਤਰ
 Metaphysical—ਅਧਿਆਤਮਕ,
 ਅਧੀ ਭੌਤਿਕ
 Metapher—ਰੂਪਕ, (ਅਲੰਕਾਰ)
 ਇਸਤਿਆਰਾ
 Method—ਦੰਗ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਤਰੀਕਾ,
 ਰੀਤ
 Metre — ਛੰਦ
 Minimum — ਆਲਪਤਮ, ਘਟ
 ਤੋਂ ਘਟ
 Minstrel — ਭੱਟ, ਗਾਇਕ,
 ਵਾਡੀ
 Minute—ਸੂਖਮ, ਬਾਰੀਕ
 Mis-appropriation—ਦੁਰ-ਉਪ-
 ਯੋਗ, ਕੁਵਰਤੋਂ
 Misconception — ਗਲਤ-
 ਫਹਿਮੀ, ਦੁਰਗਿਆਨ, ਵਿਪ-

ਰੀਤ-ਭਾਵ
 Mistake—ਗਲਤੀ, ਅਸੁਧੀ
 Mob-Psychology—ਲੋਕ-ਮਨੋ-
 ਵਿਗਿਆਨ
 Modern—ਆਧੁਨਿਕ, ਹੁਣਦਾ,
 ਅਜੋਕਾ
 Modernity — ਵਰਤਮਾਨਤਾ,
 ਆਧੁਨਿਕਤਾ
 Momentary—ਖਿਣਕ, ਅਸਥਾਈ,
 ਥੋੜ-ਚਿਰਾ, ਛਿਨ ਭੰਗਰ
 Monograph—ਇਕਭਾਵੀ ਨਿਬੰਧ
 Monody—ਬਿਰਹੜਾ
 Monotony—ਇਕਸਾਰਤਾ, ਇਕ-
 ਰਸਤਾ, ਅਕੇਵਾਂ
 Mood—ਮਨੋ-ਵਿਰਤੀ, ਭਾਵਨਾ,
 ਮਨਅਵਸਥਾ, ਚਿਤਬਿਰਤੀ
 Mysterious—ਰਹੱਸਪੂਰਣ, ਗੁਪਤ,
 ਲੁਕਵਾਂ, ਗੁਝਾ
 Movement—ਅੰਦੋਲਨ, ਲਹਿਰ,
 ਚੇਸ਼ਟਾ, ਗਤੀ
 Motive—ਉਦੇਸ਼, ਮੰਤਵ, ਆਸ਼ਾ
 N
 Narrate—ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ,
 ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ
 Narration—ਬਿਰਤਾਂਤ, ਵਰਣਨ,
 ਬਿਆਨ
 National Song — ਰਾਸ਼ਟਰੀ
 ਗੀਤ

Natural—ਸੁਭਾਵਿਕ, ਪ੍ਰਕਿਰਤਕ, ਕੁਦਰਤੀ	ਨਿਰੀਖਣ, ਸਮੀਖਿਆ, ਦੇਖ ਭਾਲ, ਅਵਲੋਕਣ
Negation — ਨਿਸ਼ੇਧ, ਨਿਖੇਧ, ਅਭਾਵ	Occurrence—ਘਟਨਾ, ਵਾਕਿਆ।
Neglect—ਅਣਗਹਿਲੀ, ਉਪੇਖਿਆ, ਅਣ-ਗਹਿਲੀ ਕਰਨਾ	Ode—ਸੰਬੋਧਨ ਗੀਤ
Nicity—ਉਤਮਤਾ, ਸੂਖਮਤਾ	Octave—ਅਸ਼ਟਪਦੀ
Non-entity—ਅਸਤਾ, ਅਣਹੋਂਦ	Omnipotent—ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ
Notable—ਉੱਘਾ, ਧਿਆਨ-ਯੋਗ	Omnipresent—ਸਰਵ-ਵਿਆਪੀ
Notice — ਸੂਚਨਾ, ਧਿਆਨ, ਚਿਤਾਵਨੀ	Omniscient—ਸਰਬੱਗ, ਸਰਬ- ਗਿਆਤਾ
Notion—ਸੰਕਲਪ, ਭਾਵ, ਵਿਚਾਰ	Onomatopoeic (<i>Word</i>)— ਅਨਕਰਨ-ਮੂਲਕ (ਸ਼ਬਦ), ਅਨੁਕਰਨਾਤਮਕ
Nucleus—ਸਾਰ, ਤੱਤ, ਸਾਰੰਸ਼, ਮੂਲਾਧਾਰ, ਚੂਲ, ਕੇਂਦਰ	Opinion—ਸੰਮਤੀ, ਰਾਇ, ਮੱਤ
Nuterality — ਤਟਸਥਤਾ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ	Opponent — ਵਿੱਪਕੀ, ਵਿਰੋਧੀ
O.	Oppose—ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ
Object—ਧਾਰਨਾ, ਮੰਤਵ, ਵਸਤੂ, ਉਦੇਸ਼, ਮਨੋਰਥ	Opposite side—ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖ, ਵਿਪੱਖ
Objection—ਆਖੇਪ, ਇਤਰਾਜ਼, ਸ਼ੰਕਾ, ਤਰਕ	Optional—ਇੱਛਕ, ਵਿਕਲਪ
Objective—ਕਰਮਣੀ, ਬਾਹਰ- ਮੁਖੀ	Orderly—ਨਿਯਮ-ਬੱਧ, ਸੂਤਰ- ਬੱਧ, ਨਿਯਮਤ
Objectivity—ਯਥਾਰਥਤਾ	Organic—ਚੇਤੰਨ, ਅੰਗ ਸੰਬੰਧੀ
Obscene—ਅਸ਼ਲੀਲ	Original—ਮੌਲਿਕ
Obscurity — ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਧੁੰਦਲਾਪਨ	Ornate—ਅਲੰਕਾਰਕ, ਅਲੰਕ੍ਰਿਤ, ਸਿੰਗਾਰਤ, ਲੱਛੇਦਾਰ
Observation — ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ,	Originality—ਮੌਲਿਕਤਾ
	Outline - ਰੂਪ ਰੇਖਾ, ਨਖਸ਼ਿਖ, ਖਾਕਾ
	Outlook—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਾਵ

P.

Panegyric—ਉਸਤਤੀ, ਗੀਤ
(ਕਸੀਦਾ, ਫਾਰਸੀ)
Panorma—ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼, ਸੰਪੂਰਨ,
ਦਿਸ਼
Paradox—ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ
Paraphrase—ਸੁਭਾਵ
Partial—ਪਖਪਾਤੀ, ਅੰਸ਼ਕ
Particular (s) ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਖਾਸ
(ਵੇਰਵਾ)
Passage—ਕਾਵਿ-ਖੰਡ
Passion.—ਵੇਗ, ਦੁਰ-ਭਾਵਨਾ,
ਮਨੋਰਾਗ, ਵਾਸ਼ਨਾ
Passive—ਨਿਸ਼ਕਰਮ, ਸ਼ਾਂਤਮਈ,
Pastoral Poetry — ਪੇਂਡੂ
ਕਾਵਿ
Pathos—ਕਰੁਣਾ ਰਸ
Pattern—ਕਿਰਤ-ਨਮੂਨਾ
Peculiar — ਅਸਾਧਾਰਣ,
ਵਿਲੱਖਣ, ਅਨੋਖਾ, ਖਾਸ
Perceptibility — ਪ੍ਰਤੱਖ-
ਗਿਆਨਤਾ, ਸੁਬੋਧਤਾ
Perception—ਗ੍ਰਹਿਣ, ਇੰਦਰੀ
ਗਿਆਨ
Permanent—ਸਦੀਵੀ, ਸਥਾਈ,
ਸਥਿਰ
Personal — ਵਿਅਕਤੀਗਤ,
ਨਿੱਜੀ

Personify—ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਨਾ,
ਸਜੀਵ ਕਰਨਾ, ਸਾਕਾਰ
ਕਰਨਾ
Personification—ਰੂਪਮਾਨਤਾ,
ਸਾਕਾਰਤਾ, ਸਜੀਵੀਕਰਨ
Personality — ਵਿਅਕਤੀਤਵ,
ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਵਿਅਕਤੋਂਵ
Personal equation—ਵਿਅਕਤੀ
ਸਮਾਨਤਾ
Perversion—ਵਿਕਾਰ, ਵਿਪਰੀਤ
Pictorial Poetry—ਚਿੱਤਰ
ਕਾਵਿ, ਅਲੰਕਾਰਕ ਕਾਵਿ
Picturesque — ਰਮਣੀਕ,
ਵਿਚਿਤ੍ਰ, ਚਿਤ੍ਰਮਈ
Popularity — ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ,
ਮਸ਼ਹੂਰੀ, ਸਮੂਹਪ੍ਰਿਅਤਾ
Poetic-justice — ਆਦਰਸ਼-
ਨਿਆਇ
Portrait—ਪ੍ਰਤੀ-ਮੂਰਤੀ
Portreyal — ਪ੍ਰਤੀ-ਚਿਤ੍ਰ
Position—ਪਦ, ਸਥਾਨ, ਪਦਵੀ
ਸਥਿਤੀ, ਮਾਨਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ
Potentiality—ਸੰਚਿਤ-ਸ਼ਕਤੀ
Poetess — ਕਵਿੱਤਰੀ
Poetry (Poesy) ਕਾਵਿ, ਕਵਿਤਾ
Poetaster—ਤੁਕਬੰਦ
Poet—ਕਵੀ
Poetic (ality)—ਕਾਵਿਕ (ਤਾ)

ਨਿਆਏ ।

Poetics—ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ ।

Point of view—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ ।

Possibility—ਸੰਭਾਵਨਾ ।

Precise — ਯਥਾਰਥਕ, ਠੀਕ, ਇਨ-
ਬਿਨ ।

Preconceive — ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ
ਕਰਨਾ, ਪੂਰਵ ਕਲਪਨਾ-
ਕਰਨਾ ।

Prejudice—ਪੱਖਪਾਤ, ਈਰਖਾ ।

Pre-eminent—ਪ੍ਰਮੁਖ, ਪ੍ਰਧਾਨ ।

Present—ਵਰਤਮਾਨ, ਵਿਦਮਾਨ,
ਹਾਜ਼ਰ ।

Prevalent—ਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਚਾਲੂ,
ਵਿਆਪਕ ।

Primitive—ਮੁਢਲਾ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ,
ਆਦਿਮ, ਪਰਾਚੀਨ ।

Principal — ਮੁਖਆਚਾਰੀਆ,
ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਾਕ਼ ।

Principle — ਨਿਯਮ, ਸਿਧਾਂਤ,
ਅਸੂਲ ।

Probable — ਸੰਭਵ ।

Problem—ਸਮੱਸਿਆ ।

Process—ਵਿਧੀ, ਢੰਗ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ।

Progressive — ਪ੍ਰਗਤੀ-ਸ਼ੀਲ,
ਵਿਕਾਸਵਾਦੀ, ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ।

Proper—ਯੋਗ, ਉਚਿਤ, ਜਾਇਜ਼

ਠੀਕ ।

Prose poem—ਵਾਰਤਕ ਕਾਵਿ,
ਗਦ ਮਈ ਪਦ ।

Prosaic—ਨੀਰਸ਼, ਅਰੋਚਕ, ਰੁੱਖਾ
ਵਾਰਤਕ ਮਈ, ਗਦ ਮਈ,
ਬੋਰਸ ।

Prosody — ਛੰਦ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਪਿੰਗਲ ।

Proverb—ਕਹਾਵਤ, ਲੋਕੋਕਤੀ ।

Provisional — ਅਲਪਕਾਲਕ,
ਅਲਪਕਾਲੀ, ਅਪੂਰਨ, ਆਰਜ਼ੀ।

Psychology—ਮਨੋ-ਵਿਗਿਆਨ।

Psyco-analysis — ਮਨੋ-
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ।

Pun — ਵਕ੍ਰੋਕਤੀ, ਵਿਅੰਗ-ਕਥਨ
(ਜੁਕੰਤ) ।

Purpose—ਪ੍ਰਯੋਜਨ, ਉਦੇਸ਼, ਮੰਤਵ,
ਆਸ਼ਾ ।

Q.

Qualification—ਯੋਗਤਾ, ਗੁਣ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ।

Quality—ਗੁਣ, ਸੁਭਾ ।

Qualitative—ਗੁਣਾਤਮਕ ।

Quantity—ਪਰੀਮਾਣ, ਮਾਤ੍ਰਾ,
ਤੋਲ ।

Quatrain—ਚੌਬਰਗਾ, ਰੁਬਾਈ,
ਤੁਰਿਆਈ ।

Quantitative—ਗਿਣਨਾਤਮਕ ।
Quotation—ਟੁਕ, ਅਵਤਰਣ,
(ਮੁਮਾਨ)

R.

Rational — ਵਿਵੇਕੀ, ਚੇਤੰਨ,
ਤਰਕਪੂਰਣ ।

Reaction -- ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ,
ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ।

Reader—ਪਾਠਕ ।

Reason—ਤਰਕ, ਕਾਰਨ, ਸਬਬ,
ਦਲੀਲ, ਜੁਗਤੀ, ਅਕਲ ।

Reasonable—ਯੋਗ, ਉਚਿਤ,
ਤਾਰਕਕ ।

Reciprocal--ਪਰਸਪਰਕ ।

Recognition -- ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ,
ਪਛਾਣ ।

Reference— ਸੰਕੇਤ, ਪਰਸੰਗ,
ਨਿਰਦੇਸ਼ ।

Reflection-- ਪਰਛਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਤੀ-
ਬਿੰਬ ।

Regular--- ਨਿਯਮਤ, ਨਿਯਮ-
ਅਨੁਸਾਰੀ, ਨੇਮੀ ।

Reflective-- ਵਿਚਾਰਾਤਮਕ ।

Resemblance — ਅਨੁਰੂਪਤਾ,
ਸਮਾਨਤਾ ।

Resistance— ਮੁਕਾਬਲਾ, ਪ੍ਰਤੀ-
ਕਾਰ, ਰੋਕ, ਅਟਕ ।

Remarkable— ਮਹੱਤਤਾ ਪੂਰਨ,
ਅਪੂਰਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ।

Reputable--ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ, ਸੋਭਾ,
ਵਾਨ ।

Revolution— ਕ੍ਰਾਂਤੀ, ਉਪਦ੍ਰਵ
(ਇਨਕਲਾਬ) ।

Routine - ਨਿੱਤਕਰਮ ।

Retrospection- ਸਿੰਘਾਵਲੋਕਨ,
ਪਿਛਲ-ਸੋਚ ।

Rich—ਪਰੀਪੂਰਨ, ਭਰਪੂਰ ।

Rival—ਪ੍ਰਤੀਪੱਖੀ, ਵਿਰੋਧੀ ।

Revival—ਪੁਨਰਜੀਵਨ । ਪੁਨਰ
ਸੁਰਜੀਤੀ ।

Rhetorics—ਅਲੰਕਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰ,
(ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੋਲ) ।

Rhyme—ਅਨੁਪਰਾਸ, ਤੁਕਾਂਤ ।

Rhythem—ਤਾਲ, ਲੈ, ਤੋਲ ।

S.

Satisfaction — ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ,
ਸੰਤੋਖ ।

Satisfactory — ਸੰਤੋਖ-ਜਨਕ ।

Scan (ning) — ਛੰਦ-ਮਾਤਰਾ,
(ਗਿਣਨਾ), ਮਾਤਰਾ ਛੰਦ
(ਕਰਨਾ) ।

Scientific — ਵਿਗਿਆਨਕ
ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਕ ।

Scope—ਅਵਸਰ, ਖੇਤਰ, ਅਵਧੀ,

ਸੀਮਾਂ, ਵਿਸ਼ਾ-ਖੇਤਰ ।
 Secondary — ਅਪ੍ਰਧਾਨ, ਦੁਤੀਆ
 ਭਾਵ ।
 Self — ਆਤਮਾ, ਅੰਤਹਕਰਨ,
 ਨਿਜਤਾ, ਜੀਅ, ਆਪਾ
 Self-expression — ਆਤਮ-
 ਅਭੀਵਿਅੰਜਨ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਗਟਾ
 Selfish — ਮਤਲਬੀ, ਸੁਆਰਥੀ
 Sensational — ਚੇਤਨਾਮਈ,
 ਰੋਮਾਂਚਕਾਰੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
 Semblance — ਅਭਾਸ, ਸਮਾਨਤਾ
 Semi-truth — ਅਰਧ-ਸਚਿਆਈ
 Sensible, Sensibility —
 ਚੇਤੰਨ, ਚੇਤੰਨਤਾ, ਸੂਖਮ ਅਨੁ-
 ਭਵ
 Sensitive — ਭਾਵ ਸ਼ੀਲ
 Sentiment (al) — ਰਸ, ਭਾਵ,
 ਉਪ-ਭਾਵਕ, ਰਸਿਕ
 Sentimentality — ਉਪ-
 ਭਾਵਕਤਾ, ਰਸਿਕਤਾ
 Sexual — ਲਿੰਗਮਈ, ਲਿੰਗਾਤ-
 ਮਕ, ਕਾਮੁਕ
 Significant — ਸਾਰਥਕ, ਭਾਵ-
 ਪੂਰਤ
 Significance — ਸਾਰਥਕਤਾ,
 ਭਾਵਪੂਰਨਤਾ, ਮਹੱਤਾ, ਮਹਾਨਤਾ
 Simile — ਉਪਮਾ, ਤਸ਼ਬੀਹ

Sketch — ਉਤਾਰਾ, ਨਕਸ਼ਾ,
 ਰੂਪਚਿਤਰ
 Sense (s) — ਭਾਵਨਾ, ਅਰਥ,
 ਇੰਦਰੀਆਂ
 Sensuous — ਅਨੁਭਵ ਸ਼ੀਲ,
 ਇੰਦਰੀ ਮਈ
 Sensual — ਵਿਸ਼ੇ ਮਈ, ਭੋਗੀ, ਵਿਸ਼ੇ
 ਲੀਨ, ਕਾਮੀ
 Socialism — ਸਮਾਜਵਾਦ
 Sociology — ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ
 Society verse — ਮਨ ਪਰਚਾਵੀ-
 ਕਵਿਤਾ
 Solution — ਹੱਲ, ਉਪਾ
 Sonnet — (ਸਾਨੈਟ) ਛੋਟੀ ਕਵਿਤਾ
 (ਗਜ਼ਲ)
 Speaker — ਵਕਤਾ, ਬੋਲਣਹਾਰ
 Spectator — ਦਰਸ਼ਕ
 Spontaneous — ਸੁਭਾਵਿਕ, ਸੁਤੇ-
 ਸਿਧ, ਸਹਿਜ-ਭਾਵਕ
 Spirituality — ਅਧਿਆਤਮਕਤਾ
 Solemnity — ਗੰਭੀਰਤਾ, ਦੇਵ-
 ਭਾਵਨਾ
 Solidity — ਸੰਘਣਤਾ, ਘਨਤਾ,
 ਸੰਘਣਾ ਪਨ
 Short poem — ਛੋਟੀ ਕਵਿਤਾ
 Specimen — ਨਮੂਨਾ
 Spirit — ਪ੍ਰਾਣ, ਚੇਤੰਨਤਾ, ਬੀਰਤਾ

- ਜੋਸ਼
Study — ਅਧਿਐਨ, ਪਠਨ-
ਪਾਠਨ, ਮੁਤਾਲਿਆ
Stigma — ਕਲੋਕ ।
Struggle (for existance) —
(ਜੀਵਨ) ਸੰਗਰਾਮ, (ਜੀਵਨ)
ਘੋਲ, ਸੰਘਰਸ਼
Subtle — ਸੂਖਮ, ਬਾਰੀਕ, ਅਬੂਝ,
ਅਗੋਚਰ
Stable — ਸਥਾਈ, ਸਥਿਰ; ਦ੍ਰਿੜ,
ਨਿਸਚਿਤ
Style — ਸ਼ੈਲੀ, ਲੇਖ-ਰੀਤੀ,
ਲਿਖਣ ਢੰਗ
Subject — ਵਿਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੈ, ਪ੍ਰਕਰਣ
Subjective — ਕਰਤਰੀ, ਅੰਦਰ
ਮੁਖੀ, ਨਿਜ ਸੰਬੰਧੀ
Sublime — ਉੱਜਲ, ਦੇਵੀ, ਦਿੱਬ
Substantial — ਸਾਰਥਕ, ਸਾਰੰ-
ਸ਼ਕ, ਠੋਸ, ਭਾਵ ਪੂਰਨ
Substance — ਤੱਤ, ਸਾਰ, ਸਾਰੰਸ਼
ਭਾਵ, ਪਦਾਰਥ
Suggestion — ਸੁਝਾ, (ਵਿਅੰਜਨਾ)
ਸੰਕਤ, (ਧੁਨੀ)
Suggestive — ਸੁਝਾਉ, ਧੁਨੀ
ਮਈ, ਵਿਅੰਜਕ, ਸੰਕੇਤਕ
Structure — ਬਨਾਵਟ, ਬਣਤਰ,
ਨਿਰਮਾਣ
- Suspension — ਲਟਕਾ, ਅਸ
ਬਿਰਤਾ
Sub-conscious — ਅਰਧਚੇਤਨ,
ਅਵਚੇਤਨ
Superiority — ਉੱਚਤਾ, ਉਤਮਤਾ
ਸ੍ਰੇਸ਼ਠਤਾ, ਅਲੌਕਿਕਤਾ, ਉਚ
ਭਾਵਨਾ
Synonymous — ਸਮਾਨਾਰਥਕ,
ਪ੍ਰਿਆਇਵਾਚਕ, ਸਮਾਰਥਕ
Systematic — ਨੇਮ-ਬੱਧ
Systematise — ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ
ਨਿਯਮ-ਬੱਧ ਕਰਨਾ, ਤਰਤੀਬ
ਦੇਣਾ
Symmetrical — ਸੁਮਾਪ, ਸਮ-
ਯੋਗ, ਸੁਡੋਲ
Synthesis — ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ,
ਸੰਜੋਗਤਾ, ਗੁਟਵਾਂਪਣ, ਸੰਕਲਨ
T.
Technique — ਤਕਨੀਕ, ਬਣਤ
ਕਲਾ, ਵਿਧਾਨ, ਰਚਨਾ-ਵਿਧੀ
Theme — ਪ੍ਰਸੰਗ, ਪ੍ਰਕਰਣ, ਵਿਸ਼ੈ
Transcendental — ਅਲੌਕਿਕ,
ਪਰਲੌਕਿਕ
Translate — ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ,
ਉਲਥਾ ਕਰਨਾ
Treatise — ਲੇਖ, ਨਿਬੰਧ,
ਪੁਸਤਕਾ

Truth - ਸੱਚ, ਸਚਾਈ, ਵਾਸਤ-
ਵਿਕਤਾ

Type—ਪ੍ਰਕਾਰ, ਕਿਸਮ, ਸ਼ਰੇਣੀ
ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ, ਨਮੂਨਾ

Typical — ਪ੍ਰਤੀਰੂਪਕ, ਵਰਗ-
ਮਈ, ਪ੍ਰਕ ਰਮਈ

Timely— ਚਲੰਤ, ਵਕਤੀ,
ਸਾਮਿਅਕ

Thoughtful — ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ,
ਵਿਚਾਰਵਾਨ

U.

Understand—ਅਰਥ ਸਮਝਣਾ,
ਸਮਝਣਾ

Universal—ਬ੍ਰਹਮੰਡਕ, ਵਿਸ਼ਵ-
ਵਿਆਪੀ, ਸਰਵ-ਭੋਮਕ

Unmetrical—ਬੇਮਾਤਰਾ

Utterance — ਬੋਲ, ਵਾਕ,
ਉਚਾਰਣ, ਕਥਨ

Universality — ਸਰਬ ਭੋਮਕਤਾ
ਸਰਬ ਵਿਆਪਕਤਾ, ਬ੍ਰਹਮੰਡਤਾ

Unconscious — ਅਚੇਤ

Ugly—ਕੁਰੂਪ, ਬੇਡੋਲ, ਕੋਝਾ

Use — ਵਰਤੋਂ, ਪ੍ਰਸੰਗ, ਪ੍ਰਯੋਗ

V.

Vague — ਅਸੰਪਸ਼ਟ, ਧੁੰਦਲਾ

Vacuum—ਸੁੰਨਤਾ, ਖਾਲੀਪਨ,

ਖਲ੍ਹਾ

Value—ਕਦਰ, ਕੀਮਤ, ਮੁੱਲ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

Verse—ਪਦ. ਛੰਦ

Versify — ਛੰਦਾਬੰਦੀ ਕਰਨਾ,
ਛੰਦ ਰਚਨਾ, ਤੁਕ ਬੰਦੀ

Versifier—ਛੰਦਕਾਰ

Verse libre—ਸੈਲਾਨੀ ਛੰਦ,
ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੰਦ

Vital—ਜੀਵਨ-ਦਾਇਕ, ਮਾਰਮਿਕ
ਜੀਵਨਮਈ

Vivid—ਸਪਸ਼ਟ, ਸਜੀਵ. ਸਾਫ਼,
ਸਾਮਰਤਖ

Vulgar—ਫੋਰ, ਗੀਵਾਰ, ਅਸਭਿਅ

Verse—ਕਾਵਿ-ਪਦ, ਸ਼ਿਅਰ

Versify— ਨਜ਼ਮਾਉਣਾ, ਤੁਕ
ਬੰਦੀ ਕਰਨਾ

Versification— ਛੰਦਾ ਬੰਦੀ,
ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾ

Visible—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ-ਗੋਚਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ
ਮਾਨ, ਸਾਮਰਤਖ

Velocity — ਪ੍ਰਚੰਡ ਵੇਗ, ਤੀਬਰ
ਗਤੀ

Vibration — ਕੰਬਨੀ, ਕਾਂਬਾ,
ਕੰਪਨ, ਲਹਿਰ, ਧੁਨੀ ਲਹਿਰ

Vision—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਪਾਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

Vogue—ਪ੍ਰਚਲਨ, ਰਿਵਾਜ

W.

War song—ਵਾਰ, ਮਾਰੂ ਗੀਤ
Whim—ਤਰੰਗ, ਦਿਲੀ ਲਹਿਰ,
ਮੌਜ, ਵਹਿਮ
Welcome— ਸੁਆਗਤ, ਅਭੀ-
ਨੰਦਨ
Wisdom— ਸੁਘੜਤਾ, ਬੁਧ-
ਮਾਨਤਾ, ਗਿਆਨਵਾਨਤਾ,

Worthy ਯੋਗ, ਨਿਪੁੰਨ, ਕੁਸ਼ਲ
ਪ੍ਰਬੀਨ, ਅਧਿਕਾਰੀ

Writer — ਲੇਖਕ, ਕਰਤਾ,
ਰਚਿਤਾ, ਲਿਖਾਰੀ

Y.

Yearning—ਪ੍ਰਬਲ ਇਛਾ, ਤਾਂਘ
ਅਭਿਲਾਖਾ, ਉਤਸਕਤਾ ।

Fiction, Prose and General.

(ਗਲਪ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਾਧਾਰਨ)

A.

Abridged—ਸੰਖਿਪਤ	Active—ਚਲਦਾ ਪੁਰਜਾ, ਕ੍ਰਿਆ-ਸ਼ੀਲ, ਚੁਸਤ, ਕਰਮਸ਼ੀਲ, ਵਰਤੀਲਾ
Abstract—ਗੁੜ੍ਹ, ਅਮੂਰਤ, ਸਾਰ	Allegory—ਰੂਪਕ, ਅੰਨਕਥਨੀ
Academy—ਅਕਾਦਮੀ, ਸਾਹਿਤ ਮੰਦਰ, ਕਲਾ ਮੰਦਰ	Altar—ਵੇਦੀ, ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ
Accessaries — ਉਪਕਰਣ, ਸਹਾਇਕ ਅੰਗ	Ambition—ਅਕਾਂਖਾ, ਅਭਲਾਖਾ, ਤਾਂਘ, ਉਸਤਕਤਾ
Accident— ਅਕਾਰਣ ਘਟਨਾ, ਦੁਰਘਟਨਾ, ਹਾਦਸਾ	Ambitious—ਤਾਂਘੀ, ਅਭਲਾਖੀ ਅਕਾਂਖੀ, ਉਤਸੁਕ
Act, acting— ਅਭੀਨੈ ਕਰਨਾ, ਅਭੀਨੈ	Amend—ਸੋਧਨਾ
Action and reaction—ਕਰਮ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਮ, ਕ੍ਰਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕ੍ਰਿਆ, ਭਾਵ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵ	Amplifier—ਪਰੀਵਰਧਕ
Adage—ਅਖੌਤ, ਅਖਾਣ	Anarchonism— ਕਾਲ-ਦੋਸ਼, ਸਮਾਂ-ਦੁਸ਼ਣ
Aim—ਉਦੇਸ਼, ਮੰਤਵ	Analogy— ਸਮਾਨਤਾ, ਤੁਲਤਾ, ਸਦਿਸ਼ਤਾ
Acoustic—ਸੌਤ, ਸੌਤਕ, ਸੁਣਨ ਸੰਬੰਧੀ	Anarchy—ਅਰਾਜਕਤਾ
Acoustics— ਸੌਤ-ਪ੍ਰਬੰਧ, ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ (ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨ ਸੰਬੰਧੀ)	Ancestors— ਪਿੱਤਰ, ਪੁਰਵਜ, ਵਡੇ ਵਡੇਰੇ ;
	Anecdote— ਉਪ-ਕਥਾ, ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ, ਸਾਖੀ
	Ancestral—ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ

Anomaly - ਅਨੋਮਤਾ	ਪਤਰ
Antagonism — ਵਿਰੋਧ, ਵੈਰ ਪ੍ਰਤੀਪੱਖਤਾ, ਦੁਸ਼ਮਨੀ ਭਾਵ	Aptitude—ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ ਯੋਗਤਾ
Antagonist — ਵਿਰੋਧੀ, ਪ੍ਰਤੀ- ਪੱਖੀ, ਵੈਰੀ	Arbitrary—ਮਨਮਾਨਿਆ
Antecedent — ਪੂਰਵਗਾਮੀ, ਪੂਰਵਗਤ	Archaeology—ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਗਿਆਨ
Anthem - ਕੌਮੀ ਤਰਾਨਾ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ	Arche-type — ਮੂਲ-ਰੂਪ
Anticlimax - ਪਤਨ, ਉਤਾਰ	Argue—ਸ਼ੱਕਾ ਕਰਨਾ, ਵਿਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਜੁਗਤੀ ਦੇਣਾ
Antipathy—ਵਿਰੋਧ, ਵੈਰ	Argument—ਦਲੀਲ, ਜੁਗਤੀ
Antithesis—ਪ੍ਰਤੀ-ਪੱਖਤਾ, ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦ	Arrangement (of plot)— ਪਲਾਟ ਦਾ ਗੰਢਣਾ, ਵਸਤੂ- ਰਚਨਾ, ਵਸਤੂ-ਸਥਾਪਨਾ
Apathy—ਉਦਾਸੀ, ਉਪਰਾਮਤਾ, ਭਾਵ-ਸੁਨਤਾ, ਵਿਰਾਗ	Art for Art's sake—ਕਲਾਵਾਦ
Apathetic—ਉਦਾਸੀਨ, ਵਿਰਕਤ, ਸ਼ੂਨਯ-ਭਾਵ, ਵਿਰਾਗੀ ।	Artisan — ਕਸਬੀ ਕਿਰਤੀ
Appeal—ਮਨ-ਭਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਿਅਤਾ, ਖਿੱਚ, ਜੱਚਣਾ	Artist—ਕਲਾ ਕਿਰਤੀ
Appreciate — ਗੁਣ ਪਰਖਣਾ, ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨੀ	Artistic—ਕਲਾਤਮਕ
Approach—ਦਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ, ਪਹੁੰਚ	Artistic skill — ਕਲਾ-ਕੌਸ਼ਲ, ਕਲਾ-ਸੂਝ, ਹੁਨਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨਤਾ
Appropriate — ਉਚਿਤ, ਯੋਗ, ਜਾਇਜ਼, ਢੁਕਵਾਂ	Aspect—ਅੰਗ, ਪੱਖ, ਪਾਸਾ
Apt—ਢੁਕਵਾਂ	Assume — ਮੰਨ ਲੈਣਾ, ਫਰਜ਼ ਕਰਨਾ, ਮਿਥਣਾ
Application — ਮੁਯੋਗ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ, ਨਿਵੇਦਨ-ਪਤਰ, ਬਿਨੈ-	Audible — ਸੁਣਨ ਗੋਚਰ
	Authority—ਅਧਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਮਾਣ
	Auxiliary Accessary— ਸਹਿਕਾਰੀ, ਸਹਾਇਕ
	Axiom—ਸਿਧਾਂਤ, ਸੂਤਰ

B.

- Base—ਮੂਲ, ਤਲ, ਆਧਾਰ
 Basic—ਮੂਲਿਕ, ਆਧਾਰਕ
 Beautiful, Beauty—ਸੁੰਦਰ,
 ਸ਼ੋਭਾ, ਸੋਹਣਾ, ਸੁਹਣਪ
 Beginning — ਆਦਿ, ਆਰੰਭ,
 ਮੁਢ
 Being—ਸੱਤਾ, ਅਸਿਤ੍ਵ, ਹੋਂਦ,
 ਜੀਵ
 Benediction — ਨਾਦੀ, ਆਸ਼ੀਰ-
 ਵਾਦ
 Bibliography—ਪੁਸਤਕਾਵਲੀ,
 ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀ
 Broad-cast—ਪਸਾਰਿਤ ਕਰਨਾ,
 (ਨਸ਼ਰ ਕਰਨਾ)
 Brochure—ਪੁਕਤਕਾ, ਟਰੈਕਟ
 Bye-product—ਉਪ-ਫਲ

C.

- Calamity—ਵਿਪੱਤੀ, ਵਿਆਧੀ,
 ਸੰਕਟ, ਮੁਸੀਬਤ
 Caligraphy—ਸਲੇਖ-ਕਲਾ
 Caption—ਸਿਰਲੇਖ
 Career—ਚਰਿਤਰ
 Caricature — ਹਾਸਿ-ਚਿਤਰ,
 ਵਿਅੰਗ ਚਿਤ੍ਰ
 Central—ਕੇਂਦਰੀ, ਵਿਚਕਾਰਲਾ,

(ਮਰਕਜ਼ੀ)

- Century—ਸ਼ਤਾਬਦੀ, ਸਦੀ
 Chance — ਦੇਵਯੋਗ ਘਟਨਾ,
 ਸੰਜੋਗ
 By Chance — ਸੰਯੋਗ ਨਾਲ,
 ਸੰਜੋਗਵਸ, ਸੰਜੋਗੀ
 Character — ਸੁਭਾ, ਆਚਰਣ
 ਪਾਤਰ
 Characteristic—ਸੁਭਾਵਿਕ
 Characteristics — ਸੁਭਾਵਿਕ,
 ਗੁਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਖੂਬੀਆਂ
 Centri-fugal force—ਕੇਂਦਰੀ
 ਅਪਸਾਰਕ ਸ਼ਕਤੀ
 Centri-petal force — ਕੇਂਦਰੀ
 ਮੁਖੀ ਸ਼ਕਤੀ
 Circle—ਘੇਰਾ, ਚੱਕਰ ਮੰਡਲ, ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
 Circumstances — ਸਥਿਤੀ,
 ਪਰਿਸਥਿਤੀ, ਹਾਲਾਤ, ਅਵਸਥਾ
 Civilised—ਸਭਿਅ
 Civilization — ਸਭਿਅਤਾ,
 (ਤਹਿਜ਼ੀਬ)
 Class—ਸ਼ਰੇਣੀ, ਵਰਗ, ਸੰਪਰ-
 ਦਾਇ, ਜਮਾਤ
 Clair-Voiance—ਦਿੱਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
 Class-Consciousness—ਸ਼੍ਰੇਣੀ
 ਜਾਗਰਤ, ਜਮਾਤੀ ਚੇਤੰਨਤ,
 ਵਰਗ ਜਾਗਿਰਤੀ

Classic — ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਆਦਰਸ਼
ਰਚਨਾ (ਕਿਰਤ) ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ
(ਗੁੰਥ)

Classical—ਪ੍ਰਾਚੀਨ, ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ,
ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ

Classification— ਵਰਗੀ-ਕਰਣ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵਡ

Code—ਨਿਯਮਾਵਲੀ, ਸੰਹਿਤਾ

Collaboration—ਸਹਿਕਾਰਤਾ

Complex - ਭਾਵਨਾ

Coincidence — ਮੇਕਾ-ਮੇਲ,
ਸੰਯੋਗ

Conscience — ਅੰਤਹ-ਕਰਣ,
ਆਤਮਾ, ਅੰਦਰਲਾ

Commentator—ਟੀਕਾਕਾਰ

Common sense—ਸਧਾਰਣ ਸੂਝ
ਸਾਧਾਰਣ (ਸਾਮਾਨਿ) ਬੁਧੀ ਜਾਂ
ਅਕਲ, ਸਾਧਾਰਣ ਗਿਆਨ

Communist—ਸਾਮਵਾਦੀ

Compile—ਸੰਕਲਿਤ ਕਰਨਾ

Compound —ਸਮਾਸ, ਯੋਗਿਕ,
ਜੁੜਵਾਂ

Concord—ਇਕਸੁਰਤਾ

Competition — ਪ੍ਰਤੀ-ਯੋਗਤਾ,
ਮੁਕਾਬਲਾ

Complex — ਪੇਚੀਦਾ, ਅਸਕਲ,
ਜਟਿਲ

Complication — ਉਲਝਨ,
ਗੁੰਝਲ

Compulsory — ਅਨਿਵਾਰਜ,
ਆਵਸ਼ਕ

Comprehensive— ਸਰਬਮੁਖੀ,
ਸੰਪੂਰਨ, ਪਰੀਪੂਰਨ, ਵਿਸ-
ਥਾਰਕ

Concise—ਸੰਖਿਪਤ

Concert—ਸਗੀਤ, ਸੰਗਮ, ਕਲਾ
ਸੰਗਮ, ਸੰਗੀਤ ਸਭਾ

Conduct — ਆਚਾਰ, ਸੁਭਾਵ,
ਬਿਵਹਾਰ

Conformity — ਅਨੁਕੂਲਤਾ,
ਅਨੁਸਾਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ

Conscious — ਸਚੇਤ, ਚੇਤਨ,
ਸਾਵਧਾਨ

Consciousness—ਚੇਤਨਤਾ, ਬੋਧ,
ਗਿਆਨ

Consecutive—ਕ੍ਰਮਾਨੁਸਾਰ, ਕ੍ਰਮ-
ਵਾਰ, ਲਗਾਤਾਰ

Consistent (ce) — ਅਨੁਸਾਰ,
ਅਨੁਸਾਰਤਾ, ਅਨੁਰੂਪ

Conspiracy — ਖੜ-ਯੰਤਰ,
ਸਾਚਿਸ਼, ਜਾਲ

Construction— ਬਣਤਰ, ਰਚਨਾ
ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਧਾਨ, ਬਨਾਵਟ,

Constructive—ਉਸਾਰੂ, ਵਿਧਾ-

ਇਕ, ਰਚਨਾਤਮਕ	Controversy— ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ, ਬਗੜਾ
Contents — ਅੰਤਰਾਰਥ, ਵਿਸ਼ੈ- ਸੂਚੀ	Convention — ਮਰਿਆਦਾ, ਲੋਕਾਚਾਰ, ਪਰੰਪਰਾ, ਮਰਯਾਦਾ
Contest — ਵਿਵਾਦ, ਸੰਘਰਸ਼, ਮੁਕਾਬਲਾ	Co-operative — ਸਹਿਕਾਰੀ, ਮਿਲਵਰਤਨੀ
Contradiction—ਵਿਰੋਧ, ਪਰਸ ਪਰ-ਵਿਰੋਧ	Correspond—ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ
Contradiction in terms— ਸ਼ਬਦ ਵਿਰੋਧ	Corroborate - ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ
Contradictory—ਵਿਰੋਧਾਤਮਕ, ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ	Corrupt, Corruption - ਖੋਟਾ ਦੁਸ਼ਿਤ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਪਤਿਤ, ਦੁਰਾਚਾਰ
Continuity—ਨਿਰੰਤਰਤਾ,	Corrupt word or language —ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼
Contour—ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਰੇਖਾ	Cosmic — ਵਿਸ਼ਵ-ਸੰਬੰਧੀ, ਦੁਨਿਆਵੀ
Core—ਕੇਂਦਰ, ਹਿਰਦਾ	Cosmopolitan- ਵਿਸ਼ਵ-ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਸਰਬ-ਹਿਤੈਸ਼ੀ, ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ
Contrive—ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਉਪਾ ਕਰਨਾ	Cosmopolitanism — ਵਿਸ਼ਵ- ਹਿਤਵਾਦ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ
Contribute—ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ, ਲੇਖ ਲਿਖਣਾ	Cosmos.-ਜਗਤ, ਵਿਸ਼ਵ, ਸੰਸਾਰ, ਦੁਨੀਆਂ
Corresponding— ਸਮਵਰਤੀ, ਮੁਤਾਬਕ	Council—ਸਭਾ, ਪਰੀਸ਼ਦ
Convention — ਲੀਹ, ਪ੍ਰਥਾ, ਰੂੜੀ, ਰੀਤ	Counsel—ਸੰਮਤੀ, ਉਪਦੇਸ਼
Counterpart— ਪ੍ਰਤੀ ਰੂਪ	Counteract — ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ, ਕਰਨਾ
Contribution— ਰਚਨਾ, ਲੇਖ, ਅੰਸ਼, ਦੇਣ	Counter-attack — ਪ੍ਰਤੀ ਆਕ੍ਰਮਣ, ਪਰਤਵਾਂ ਹੱਲਾ
Control— ਅੰਕੁਸ਼, ਨਿਯੰਤਰਣ, ਸੰਜਮ, ਵੱਸ, ਕਾਬੂ	

Counter-balance	} — ਪ੍ਰਤੀ-	ਚਾਰਕ
Counter-poise		Current—ਵਹਿਣ, ਪ੍ਰਵਾਹ, ਧਾਰਾ
ਸੰਤੁਲਨ		ਪ੍ਰਚਲਿਤ
Create — ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਉਤਪੰਨ		Curious— ਅਨੋਖਾ, ਜਿਗਿਆਸੂ,
ਕਰਨਾ, ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ,		ਵਿਲੱਖਨ
ਸਿਰਜਨਾ		Curse—ਸਰਾਪ
Creative — ਰਚਨਾਤਮਕ,		Curt—ਸੰਖਿਪਤ, ਰੁੱਖੀ
ਵਿਧਾਇਕ, ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ		Custom— ਰਹੁ-ਰੀਤ, ਰਿਵਾਜ,
Creator — ਕਰਤਾ, ਸ੍ਰਸ਼ਟਾ,		ਆਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ
ਵਿਧਾਤਾ, ਉਤਪਾਦਕ		D.
Creed — ਮਤ, ਪੱਖ		Dais—ਆਸਣ, ਮੰਚ, ਉੱਚਾਸਣ
Crisis—ਸੰਕਟ (ਕਾਲ) ਸਿਖਰ		Dance—ਨ੍ਰਿਤ ਨਾਚ
Criterion — ਕਸਵੱਟੀ, ਪ੍ਰਮਾਣ,		Dancer (male)—ਨਟ, ਨਰਤਕ
ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੱਛਣ		Dancer (female)— ਨਟੀ,
Critical—ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ		ਨਰਤਕੀ
Critical point — ਨਾਜ਼ਕ ਅਵਸਰ		Dancing school— ਨ੍ਰਿਤਸ਼ਾਲਾ
Cross-section — ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ,		Dandy — ਛਬੀਲਾ, ਬਾਂਕਾ,
ਖੰਡ, ਪਰੀਛੇਦ		ਸ਼ੈਕੀਨ
Crucial—ਸਿਖਰੀ ਭਾਗ		Darling — ਪ੍ਰੀਤਮ, ਜਾਨੀ,
Crucible—ਕੁਠਾਲੀ		ਦਿਲਬਰ, ਮਾਹੀ
Crude — ਖਰ੍ਹਵਾ, ਕੱਚਾ,		Dashing (daring)— ਜੋਸ਼ੀਲਾ,
ਰੁੱਖਾ		ਨਿਰਭੈ, ਬੀਰ, ਦਲੇਰ
Cryptic—ਗੁਪਤ, ਲੁਕਵੀਂ		Debate—ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ, ਚਰਚਾ
Cue—ਸੰਕੇਤ, ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦ		Debatable— ਚਰਚਾ-ਯੋਗ
Cultured — ਸਭਿਆਚਾਰੀ,		Debt—ਕਰਜ਼ਾ, ਰਿਣ
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਸਿਖਿਅਤ, ਸਭਿਅ		Decay—ਪਤਨ, ਅਧੋਗਤੀ
Cultural—ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ, ਸਭਿਆ-		Decade — ਦਹਾਖਾ, ਦਹਾਕਾ,

ਦਸ਼ਾਬਦੀ	Delight (full)—ਚਾਅ, ਵਿਨੋਦ,
Decadence— ਪਤਨ, ਅਵਨਤੀ	ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ, ਅਨੰਦ ਆਨੰਦਕ,
Decisive— ਨਿਰਣਾਤਮਕ	ਵਿਨੋਦ ਮਈ
Decency— ਸੁਸ਼ੀਲਤਾ, ਸ਼ੀਲਤਾ,	Delineate — ਬਿਆਨ
ਸਾਉਪੁਣਾ	ਕਰਨਾ, ਚਿਤਰਨਾ, ਵਰਣਨ
Decent— ਸੁਸ਼ੀਲ, ਸਾਉ	ਕਰਨਾ
Deduced, deduction —	Delination— ਵਰਣਨ, ਚਿਤਰਣ
ਪਰੀਣਾਮ ਕਢਣਾ, ਅਨੁਮਾਨ	Delude— ਮੋਹ ਲੈਣਾ, ਠਗਣਾ,
ਲਾਣਾ, ਪਰੀਣਾਮ, ਕਿਆਸ	ਛਲਣਾ
Deductive— ਵਿਯੋਜਕ, ਅਨੁ-	Delusion — ਮੋਹ, ਮਾਇਆ,
ਮਾਨਿਕ	ਭਰਮ, ਭ੍ਰਾਂਤੀ
Defective (demerit)— ਦੁਸ਼ਤ	Democracy— ਪਰਜਾ ਰਾਜ, ਲੋਕ
ਦੋਸ਼ੀ, ਉਣਾ	ਰਾਜ, ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ, ਲੋਕਤੰਤਰ
Define — ਪਰੀਭਾਖਾ ਦੇਣਾ,	Democrat — ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰਵਾਦੀ.
ਲੱਛਣ ਦੱਸਣਾ, ਸਰੂਪ ਦਸਣਾ	ਲੋਕਰਾਜੀ
Deformed — ਕੁਰੂਪ, ਵਿਰੂਪ	Demon— ਦੈਂਤ, ਦਾਨਵ, ਅਸੁਰ
Deformity— ਵਿਰੂਪਤਾ, ਕੁਰੂਪਤਾ,	ਰਾਖਸ਼
ਅੰਗ ਭਗ	Demonstrate — ਪਰਦਰਸ਼ਨ
Degenerate— ਗਿਰਨਾ, ਪਤਿਤ	ਕਰਨਾ, ਸਿਧ ਕਰਨਾ, ਦਰਸਾਉਣਾ
ਹੋਣਾ, ਖੀਨ ਹੋਣਾ	Demonstration— ਪਰਦਰਸ਼ਨ
Degrade — ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ,	Demonstrator— ਪਰਦਰਸ਼ਕ
ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨਾ	Deterioration — ਘਾਟ, ਖੀਨਤਾ
Degree— ਕੋਟੀ, ਦਰਜਾ, ਅੰਸ਼,	ਹੀਣਤਾ
ਪਰੀਮਾਣ, ਹੱਦ	Dependent— ਨਿਰਭਰ, ਆਸ-
Deity— ਦੇਵਤਾ, ਦੇਵੀ	ਰਿਤ, ਅਧੀਨ
Delicate — ਕੋਮਲ, ਲਲਿਤ,	Design — ਨਮੂਨਾ, ਸੰਕਲਪ,
ਨਰਮ	ਵਿਧਾਨ

Detail - ਵਿਵਰਣ, ਵਿਸਥਾਰ
 Device—ਜੁਗਤੀ, ਉਪਾ, ਵਿਧੀ,
 ਸਾਧਨ
 Devise—ਵਿਧੀ ਜਾਂ ਉਪਾ ਸੋਚਣਾ
 ਸੰਕਲਪ ਕਰਨਾ, ਵਿਚਾਰ
 ਕਰਨਾ
 Dexterity — ਚਤੁਰਤਾ, ਕਲਾ-
 ਕਾਰਤਾ, ਪ੍ਰਬੀਣਤਾ, ਤੀਬਰਤਾ
 Difference (of opinion)—
 ਅੰਤਰ, ਭੇਦ, ਮਤ-ਭੇਦ
 Difference — ਵੱਖਰਾ-ਪਨ,
 ਅਡਰਤਾ, ਭਿੰਨਤਾ
 Diffuse—ਪਸਰਨਾ, ਫੈਲਣਾ
 Dilemma — ਦੁਬਿਧਾ, ਦੁਚਿਤੀ,
 ਭਰਮ ਜਾਲ
 Diplomacy—ਕੂਟ-ਨੀਤੀ
 Disciple—ਸ਼ਿਸ਼, ਸਿਖ, ਚੇਲਾ
 Discipline - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸੰਜਮ,
 ਨਿਯਮ, ਬਿਵਸਥਾ, ਜ਼ਬਤ
 Disharmony — ਭਿੰਨ-ਸੁਰਤਾ,
 ਬੇਤਾਲਤਾ, ਵਿਸੁਰਤਾ
 Disillusion— ਭਰਮ-ਨਿਵਰਤੀ,
 ਮਾਰਿਆ, ਮੁਕਤੀ, ਭਰਮ-
 ਮੁਕਤੀ
 Disorder—ਅਨੋਮ, ਕੁਸੁਰਤਾਪਨ,
 ਗੜਬੜ, ਅਬਿਵਸਥਾ
 Document—ਲਿਖਤੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ

ਲਿਖਤ
 Doll—ਗੁੱਡੀ, ਪੁਤਲੀ
 Domestic—ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ, ਘਰੇਲੂ,
 ਘਰੇਗੀ
 Dominant—ਜ਼ੋਰਦਾਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ,
 ਮੁਖ
 Dowry—ਇਸਤਰੀ-ਪਨ, ਦਹੇਜ਼,
 ਦਾਜ
 Drollery—ਪਰੀਹਾਸ, ਪ੍ਰਹਸਨ
 Duality—ਦਵੈਤ-ਅਵਸਥਾ, ਦੂਈ,
 ਦਵੇਤ, ਦੂਈ ਭਾਵ
 Duty—ਕਰਤੋਂਵ, ਫ਼ਰਜ਼
 Dynasty—ਬੰਸ, ਵੰਸ਼, ਕੁਲ
 E.
 Eccentric—ਵਿਲਖੱਣ, ਸੁਦਾਈ
 Eccentricity — ਵਿਲਖੱਣਤਾ,
 ਵਿਚਿਤ੍ਰਤਾ
 Eclectic — ਵਿਚਾਰ ਗ੍ਰਾਹੀ,
 ਉਦਾਰਚਿਤ
 Economic—ਆਰਥਿਕ
 Ecstasy—ਪਰਮਾਨੰਦ, ਮਸਤੀ,
 ਅਤੀ ਆਨੰਦ, (ਵਜਦ)
 Edit—ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ
 Edition—ਸੰਸਕਰਣ
 Editor—ਸੰਪਾਦਕ
 Ego—ਹਉਮੈ ਅਹੰਤਾ, ਹੰਗਤਾ
 Elegance—ਉੱਜਲਤਾ, ਸ਼ੋਭਾ

Elegant—ਉੱਜਲ

Emancipate—ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣਾ,
ਉਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ

Emblem—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪ੍ਰਤੀਕ,
ਲਛਣ

Embody—ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ
ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਰੂਪਮਾਨ,
ਕਰਨਾ

Emotional Mood—ਭਾਵ
ਬਿਰਤੀ, ਮਨੋਭਾਵ

Emotional Temperament—
ਭਾਵ ਪਰਬਿਰਤੀ, ਭਾਵ-
ਪਰਕਿਰਤੀ

Emotional Expression—
ਭਾਵ ਅਭੀਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵ-
ਪ੍ਰਗਟਾ

Emotional Interest—ਰਸ

Emotionality—ਭਾਵਾਤਮਕਤਾ

Encyclopaedia—ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼

Enunciate—ਲਛਣ ਜਾਂ ਸਰੂਪ
ਦਸਣਾ

Epigram—ਛੋਟਾ ਕਾਵਿ

Episode—ਉਪ-ਕਥਾ

Epistle—ਸਾਹਿਤਕ-ਪੱਤਰ

Epithet—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਉਪਾਧੀ

Epoch—ਕਾਲ, ਜੁਗ, ਯੁਗ

Equality—ਬਰਾਬਰੀ, ਸਮਾਨਤਾ

ਤੁਲਤਾ

Equation—ਸਮੀਕਰਨ

Equanimity—ਸਮ-ਭਾਵ,
ਸਮਤਾ, ਸਮਤੁਲਤਾ

Equity—ਸਰਵ-ਸਮਤਾ, ਨਿਰ-
ਪਖਤਾ

Equipment—ਸਾਧਨ, ਸਾਮਗਰੀ

Equivocal—ਅਨੇਕਾਰਥਕ,
ਅਸਪਸ਼ਟ

Equilibrium—ਸੰਤੁਲਨ, ਸਮ-
ਸਥਿਤੀ, ਸਮਦਸ਼ਾ

Erotic—ਪਰੇਮ-ਸੰਬੰਧੀ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਕ

Esoteric—ਰਹਿਸਮਈ, ਅੰਦਰ
ਮੁਖੀ, ਗੰਭੀਰ

Essay—ਨਿਬੰਧ, (ਲੇਖ) ਪ੍ਰਸਤਾਵ

Essential—ਆਵਸ਼ਕ, ਅਨੀ-
ਵਾਰਜ

Establish—ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ

Establishment—ਸੰਸਥਾਪਨ,
ਸਥਾਪਨਾ

Estimate—ਮੁਲ ਜਾਂ ਕੀਮਤ
ਪਾਣਾ, ਅੰਗਨਾ

Eternal—ਸਦੀਵੀ, ਨਿਤ, ਅਨੰਤ
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ

Eternity—ਅਨੰਤ ਕਾਲ,
ਅਨੰਤਤਾ

Ethics—ਆਚਾਰ-ਨੀਤੀ, ਆਚਾਰ

ਵਿਗਿਆਨ	Excess — ਅਧਿਕਤਾ
Etiquette—ਆਚਾਰ, ਸਿਸਟਾ- ਚਾਰ	Exciting— ਉਤੇਜਕ, ਉਭਾਰਨ- ਵਾਲੀ, ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
Eugenics—ਸੰਤਾਨ, ਸ਼ਾਸਤਰ	Exhibition—ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਨੁਮਾਇਸ਼
Euphemism — ਮੰਗਲ-ਭਾਸ਼ਨ, ਮੰਗਲ ਕਥਨ	Experiment ਪ੍ਰਯੋਗ, ਵਰਤੋਂ
Euphemistic—ਮੰਗਲਕਾਰੀ	Expert — ਮਾਹਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਿਗ, ਨਿਪੁੰਨ
Evenness (style) — ਸਮਤਾ ਸ਼ੈਲੀ	Explanation—ਵਿਆਖਿਆ
Evidence — ਸਬੂਤ, ਪ੍ਰਮਾਣ, ਸਾਖੀ	Exploit — ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਨਾ, ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਬ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਣਾ
Evident—ਸਪਸ਼ਟ, ਪ੍ਰਤੱਖ	Exponent—ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ
Evil—ਪਾਪ, ਦੁਸ਼ਟਤਾ, ਬੁਰਾਈ	Exposition — ਪਰਕਾਸ਼ਨ, ਵਿਵਰਣ, ਪ੍ਰਗਟਾ
Evolution—ਵਿਕਾਸ	Express— ਪ੍ਰਗਟਾਣਾ, ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ, ਅਭੀਵਿਅੰਜਨ ਕਰਨਾ,
Evolution theory—ਵਿਕਾਸ ਵਾਦ	Expressionist—ਅਭੀਵਿਅੰਜਨ- ਵਾਦੀ
Evolve — ਪਰਗਟਾਣਾ, ਵਿਗ- ਸਣਾ	Exquisite — ਚੰਗੇਰਾ, ਅਤੀ ਉੱਤਮ, ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ
Exaggeration — ਅਤਿਕਥਨੀ, ਅਤੀ-ਉੱਕਤੀ	Extant—ਵਿਦਮਾਨ, ਵਰਤਮਾਨ,
Exalted—ਉੱਤਮ, ਉੱਨਤ, ਉਚ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ	Extensive — ਵਿਸਤੀਰਤ, ਬਿਆਪਤ
Examine — ਪਰੀਖਿਆ, ਨਿ- ਰੀਖਿਆ ਕਰਨਾ	Extent —ਹਦ, ਸੀਮਾ, ਵਿਸਤਾਰ,
Expansion—ਵਿਸਥਾਰ, ਪ੍ਰਸਾਰ	Exterior—ਬਾਹਰਲਾ ਰੂਪ,
Excellent — ਉੱਜਲਾ, ਸਰੋਸ਼ਣ, ਉੱਤਮ	External—ਬਾਹਰਲਾ, ਬਾਹਰ- ਵਰਤੀ

Extra — ਅਧਿਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਇਲਾਵਾ

Extra-ordinary — ਅਸਾਧਾਰਣ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼

Extract — ਭਾਗ, ਟੋਟਾ

Extraneous — ਅਸੰਬਧਿਤ,
ਬਾਹਰਲਾ

Extravagant — ਵਾਧੂ, ਅਧਿਕ,
ਬੇਲੋੜਾ

Extreme — ਹਦ, ਅੰਤ, ਸੀਮਾਂਤ

Extremist — ਅਤਿ-ਵਾਦੀ,
ਉਪਦਰਵਵਾਦੀ

Extricate — ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਨਾ,
ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਛੁਟਕਾਰਾ
ਪਾਉਣਾ

Extrinsic — ਅਨਾਵਸ਼ਕ, ਬੇਲੋੜਾ

Eye-witness — ਮੁੱਖਦਰਸ਼ੀ,
ਸਾਖੀ

F. Fable — ਪਸ਼ੁਕਥਾ,

Fassimile — ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ, ਚਿਤਰ-
ਉਤਾਰ

Factnal — ਤਾਤਵਿਕ ^{ਨਾਈ}

Fairy tales — ਪਰੀ ^{ਕਥਾ}

Faith — ਸ਼ਰਧਾ, ਨਿਸ਼ਚਾ, ਧਰਮ,
ਮਤ

Fallacy — ਅਸ਼ੁਧੀ, ਭਰਮ, ਭਰਾਂਤੀ

Fantasy — ਭਾਵਨਾ, ਤਰੰਗ,

ਅਨੁਮਾਨ, ਸੁਪਨ ਚਿਤਰ

Fantastic — ਵਿਚਿਤਰ, ਮਿਥਿਆ,
ਕਲਪਤ

Fate — ਹੋਣੀ, ਭਾਵੀ, ਕਿਸਮਤ,
ਭਾਗ

Fatal — ਪਰਾਣ ਨਾਸ਼ਕ, ਪਰਾਣ
ਘਾਤਕ,

Fatalist — ਭਾਵੀਵਾਦੀ, ਭਾਗ-
ਵਾਦੀ

Feature — ਰੂਪਕ, ਰੇਡਿਉ ਰੂਪਕ

Features — ਚਿੰਨ੍ਹ-ਚਕਰ, ਮੁਖ
ਰੇਖਾ, ਲਛਣ

Feel — ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ, ਛੁਹਨਾ,
ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਹਮਦਰਦੀ
ਕਰਨਾ

Fiction — ਗਲਪ

Fictitious — ਕਲਪਿਤ ^{ਘਾੜ,}

Figment — ਮਨ ਘੜਤ ^{ਘੜ}

Figure — ਚਿਤਰ, ਆਕਾਰ,
ਮੂਰਤੀ, ਅਲੰਕਾਰ

Figure of speech — ਅਲੰਕਾਰ

Finality — ਅੰਤਮਤਾ, ਅੰਤ-
ਨਿਪੁੰਨਤਾ

First — ਪ੍ਰਥਮ, ਪ੍ਰਧਾਨ

Fit — ਜੋਗ, ਅਨੁਕੂਲ

Fittest, (survival of the) —
ਜੋਗਤਾ-ਸ਼ੇਸ਼, ਉਤਮ, ਸਰਬੋਤਮ,

ਸਮਰਥ

Finite—ਪਰੀਮਿਤ, ਸੀਮਤ

Fixed—ਨਿਸ਼ਚਿਤ

Flow—ਪ੍ਰਵਾਹ, ਧਾਰਾ, ਵਹਿਣ

Flexible—ਲਚਕਦਾਰ

Folio—ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ

Folk literature—ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ

Folk lore—ਲੋਕ ਸੁੱਤੀ, ਲੋਕ
ਸਾਹਿਤ

Fool—ਮੂਰਖ, ਮੂੜ

Foreword—ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਮੁਖ-
ਸ਼ਬਦ,Fluctuation — ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾ,
ਉਥਾਨ-ਪਤਨ

Formal—ਨਿਯਮਾਨੁਸਾਰ,

Formalism—ਨਿਯਮ-ਅਨੁਸਾਰਤਾ

Franchise — ਵੋਟ-ਅਧਿਕਾਰ.

ਮਤ-ਅਧਿਕਾਰ, ਰਾਇ-ਅਧਿਕਾਰ

Friction—ਰਗੜ, ਸੰਘਰਸ਼,

Frivolity—ਚਪਲਤਾ, ਚੰਚਲਤਾ,
ਅਸਥਿਰਤਾ

Fun—ਹਾਸਾ-ਮਖੌਲ, ਵਿਨੋਦ

Function — ਉਤਸ਼ਵ, ਕਾਰਜ,
ਕਿਰਤ, ਧਰਮ, ਬਿਰਤੀ, ਕਰਮFundamental—ਮੁਖ, ਮੌਲਿਕ,
ਤੱਤ-ਰੂਪ

Fundamental Principal—

ਮੂਲਤੱਤ

Fury—ਮਹਾਵੇਗ, ਚੰਡਤਾ, ਪ੍ਰਚੰਡਤਾ,,

Futility — ਕੁਛੋਤਾ, ਅਸਾਰਤਾ,
ਨਿਰਾਰਥਕਤਾ, ਵਿਅਰਥਤਾ

Future — ਭਵਿਖ,

G.

Generalization—ਸਾਧਾਰਨੀਕਰਨ

General opinion — ਸਾਧਾਰਣ

ਮਤ

General practice—ਲੋਕ ਅਚਾਰ

Generation — ਪੀੜ੍ਹੀ, ਨਸਲ,
ਵੰਸ਼,

Genus—ਜਾਤੀ

Genies (*gemi*)—ਜਿੰਨ, ਭੂਤ
ਪਰੇਤGesticulate—ਹਾਵ ਭਾਵ, ਜਾਂ
ਇਸ਼ਾਰੇ ਕਰਨਾGesticulation — ਹਾਵ-ਭਾਵ,
ਸੰਕੇਤGestures—ਰਮਜ਼ਾਂ, ਹਾਵ ਭਾਵ,
ਸੰਕੇਤ, ਇਸ਼ਾਰੇ

Glance—ਨਜ਼ਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ,

Glimmer—ਟਿਮਟਿਮਾਨਾ, ਰਮਕ

Glimpse—ਝਲਕ

Glory — ਜਸ, ਗੌਰਵ, ਸਨਮਾਨ,
ਕੀਰਤੀ

Gloss—ਟੀਕਾ ਟਿਪਣੀ

Glossary—ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼, ਸ਼ਬਦਾ-
ਵਲੀ, ਅਰਥਾਵਲੀ

Gossip—ਗੱਪ

Grade—ਕ੍ਰਮ, ਵਰਗ, ਸ਼ਰੇਣੀ ।

Gradual—ਕ੍ਰਮਿਕ, ਦਰਜੇਵਾਰ

Gradually — ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ,
ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ,

Grand—ਮਹਾਨ, ਉੱਚ, ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ
ਸ਼ਾਨਦਾਰ

Great—ਮਹਾਨ, ਵਿਸ਼ਾਲ, ਉਤਮ,
ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ

Greek—ਯੂਨਾਨੀ, ਯਵਨ,

Gregarious—ਸੰਘਚਾਰੀ, ਇਕੱਠ-
ਵਾਸੀ

Grim—ਘੋਰ, ਭਿਆਨਕ, ਡਰਾਉਣ

Grotesque—ਫਿਲਖਣ, ਵਿਚਿਤ੍ਰ,
ਅਜੀਬ

Ground—ਆਧਾਰ, ਆਧਾਰ-ਭੂਮੀ

Group—ਸੰਘ, ਸਮੂਹ, ਜੁੱਡਲੀ,
ਟੋਲੀ

Growth — ਤਰੱਕੀ. ਵਿਕਾਸ,
ਪ੍ਰਗਤੀ, ਉਨਤੀ, ਵਾਧਾ

Guess—ਅਨੁਮਾਨ, ਕਿਆਸ,

Guide — ਆਗੂ, ਰਾਹ-ਦਰਸਾਉ
ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ, ਸਹਾਇਕ,

Guidance—ਸਹਾਇਤਾ, ਮਾਰਗ
ਪਰਦਰਸ਼ਨ, ਅਗਵਾਈ

Guilty (*Guilt*) — ਗੁਨਾਹ,
ਅਪਰਾਧ, ਦੋਸ਼, ਅਪਰਾਧੀ,
ਦੋਸ਼ੀ

Guiltless — ਮਾਸੂਮ, ਨਿਰ-
ਅਪਰਾਧ, ਨਿਰਦੋਸ਼, ਬੇਗੁਨਾਹ
H.

Harem—ਰਣਵਾਸ, ਅੰਤਹਪੁਰ

Harlequin—ਵਿਦੂਸ਼ਕ, ਮਸਖਰਾ,

Hallucination — ਇੰਦਰਜਾਲ,
ਮਾਇਆ, ਮਨੋਭਰਮ, ਵਹਿਮ

Hearsay—ਸੁਣੌਤ, ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ

Heart—ਕੇਂਦਰ, ਹਿਰਦਾ, ਦਿਲ

Heartfelt—ਹਿਰਦੇਗਤ, ਦਿਲੋਂ,

Heavenly — ਦਿਵਯ, ਦਿੱਬ,
ਸੁਰਗੀ,

Hero-worship—ਵੀਰ ਪੂਜਾ

Heroic age—ਵੀਰ ਕਾਲ

Historian—ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ

Historical—ਇਤਿਹਾਸਿਕ

Historical method — ਇਤ-
ਹਾਸਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

Historical school—ਇਤਿਹਾਸਿਕ
ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ

Histrionic—ਨਾਟਕ ਸਬੰਧੀ

Homogeneous—ਸਮਜਾਤੀ, ਸੱਕਾ,
ਇਕਜਾਤੀ, ਬੱਝਵਾਂ, ਸਮੀਪੀ,

Homogeneity — ਇਕਸਾਰਤਾ,

ਸਮਭਾਵ, ਸਮੀਪਭਾਵ
Homonym—ਸਮਰੂਪਕ ਸ਼ਬਦ
Honour—ਮਾਨ
Honourable — ਮਾਨਜੋਗ,
ਆਦਰਜੋਗ ।
Horse play—ਖਰੂਵਾ ਹਾਸਾ
Howler—ਹਾਸ ਜਨਕ ਭੁੱਲ
Humanist — ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ,
ਮਨੁਖਤਾਵਾਦੀ
Humanitarian — ਮਾਨਵਹਿਤ-
ਵਾਦੀ
Hybrid—ਰਲ ਜਾਤ
Hymn—ਮੰਤਰ, ਸਤੋਤਰ, ਭਜਨ
Hyperbole—ਅੱਤਕਥਨੀ
Hypercritical—ਨਘੋਰੀ
Hysteria—ਉਨਮਾਦ
I.
Ideal—ਆਦਰਸ਼
Idealism—ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ
Idealist—ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ
Idealistic—ਆਦਰਸ਼ ਸਬੰਧੀ
Identical — ਸਗਵਾਂ, ਸਮਾਨ,
ਇੰਨ ਬਿੰਨ
Identity—ਸਮਾਨਤਾ, ਸਮਰੂਪਤਾ,
ਏਕਤਾ
Idiograph (*ideogram*) —
ਭਾਵਚਿਤਰ, ਚਿਤਰ ਲਿੱਪੀ

Illiteracy—ਨਿਰੱਖਰੋਤਾ, ਅਣ-
ਪੜ੍ਹਤਾ
Illusory—ਮਾਇਆਮਈ
Illustration—ਚਿਤਰ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ
Illustrative — ਪਰਕਾਸ਼ਕ,
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਕ
Imagination—ਕਲਪਨਾ
Imaginative—ਕਲਪਨਾਸ਼ੀਲ,
ਕਲਪਨਾਮਈ, ਕਲਪਨਕ
Imaginary—ਕਲਪਿਤ, ਅਮੂਲਕ
Imitation—ਨਕਲ, ਅਨੁਕਰਣ,
ਅਨੁਕ੍ਰਿਤੀ
Imitative—ਨਕਲੀ, ਅਨੁਕਰਨ-
ਮਈ, ਅਨੁਕਾਰੀ
Imitiveness — ਅਨੁਕਰਨ-
ਸ਼ੀਲਤਾ, ਅਨੁਰੂਪਤਾ
Immaterial — ਅਮੂਰਤ,
ਨਿਰਾਰਥਕ
Immoral—ਦੁਰਾਚਾਰੀ, ਅਨੀਤਿਕ
Immortal — ਅਮਰ, ਨਿੱਤ,
ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ
Immortality—ਨਿੱਤਤਾ, ਅਮਰਤਾ
Impact—ਟੱਕਰ, ਸੰਘਾਤ
Impartiality — ਨਿਰਪੱਖਤਾ,
ਸਮਦਰਸ਼ਨ, ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ ਟੀ
Impassioned — ਜੋਸ਼ੀਲੀ,
ਵਾਸ਼ਨਾ-ਲਿਪਤ

Impediment—ਰੁਕਾਵਟ, ਵਿਘਨ

Imperceptible — ਅਸਪਸ਼ਟ,
ਅਗੋਚਰ

Imperfect—ਅਧੂਰਾ, ਅਪੂਰਨ

Imperial—ਸਾਮਰਾਜਿਕ

Imperialist—ਸਾਮਰਾਜਵਾਦੀ

Imperishable — ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ,
ਅਮੋਟ

Impersonate—ਕਿਸੇ ਦਾ ਰੂਪ
ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ

Impolite — ਅਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਖਰੁਵਾ

Impoliteness — ਅਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ,
ਖਰੁਵਾਪਨ

Import — ਅਰਥ, ਭਾਵ,
ਅਭੀਪਰਾਇ, ਆਸ਼ਾ

Important—ਮਹੱਤਵ-ਪੂਰਣ

Importance—ਮਹੱਤਵ, ਮਹਾਨਤਾ,
ਮਹੱਤਤਾ, ਮਹੱਤਾ

Impossible—ਅਸੰਭਵ, ਅਣ-ਹੋਣਾ

Impossibility — ਅਸੰਭਾਵਨਾ,
ਅਣ-ਹੋਣੀ

Impostor—ਧੂਰਤ, ਦੰਡੀ

Impress—ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ, ਅਸਰ
ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ

Impressionist—ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦੀ

Impressive—ਪ੍ਰਭਾਵਕ, ਪ੍ਰਭਾਵ-
ਉਤਪਾਦਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ

Impromptu — ਅਜਤਨ, ਸੁਤੇ
ਸਿਧ

Impulse—ਬਿਰਤੀ, ਵੇਗ, ਤਰੰਗ,
ਲਹਿਰ

Impulsive—ਵੇਗਮਈ

Impure—ਅਸੁਧ, ਅਪਵਿੱਤਰ

Inaccessible—ਅਪਹੁੰਚ, ਅਗੰਮ

Inaccurate—ਅਯਥਾਰਥ, ਅਸੁਧ,
ਗਲਤ

Inartistic—ਕਲਾਹੀਨ

Incantation—ਮੰਤਰ, ਟੂਣਾ

Incapable—ਅਸਮਰਥ, ਅਯੋਗ

Incapacity—ਅਸ਼ਕਤੀ, ਅਸਮਰਥਾ

Incaruate—ਮੂਰਤੀ

Incarnation—ਅਵਤਾਰ

Inauspicious — ਬੇਸਗਨਾ,
ਅਸੁਭ, ਅਮੰਗਲਕਾਰੀ

Inborn — ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਵਕ,
ਸਹਿਜ ਉਤਪੰਨ

Incident—ਘਟਨਾ

Inclusive—ਅੰਤਰਭਾਵੀ

Incompatible — ਅਸੰਗਤ,
ਅਜੜਵਾਂ

Incompetent — ਅਯੋਗ, ਅਣ-
ਅਧਿਕਾਰੀ

Incomplete—ਅਧੂਰਾ, ਅਪੂਰਨ

Incomprehensible— ਅਬੋਧ

ਅਗਿਆਤ, ਅਣਜਾਣ
 Inconceivable—ਅਚਿੰਤਨੀਅ
 Inconstant—ਅਨਿਤ, ਅਸਥਿਰ,
 ਚਲਣਹਾਰ
 Incorporeal—ਅਸਰੀਰਕ,
 Incorrect—ਅਸੁਧ, ਗਲਤ
 Incorrigible—ਅਸ਼ੋਧ, ਅਸਾਧ
 Increase—ਵਿਰਧੀ, ਵਾਧਾ
 Incredible — ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਨੀ
 ਭਰੋਸੇਯੋਗ
 Indefinite — ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਅਸੀਮ,
 Indefiniteness — ਅਸੀਮਤਾ,
 ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ
 Independence — ਸੁਤੰਤਰਤਾ,
 ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸੁਆਧੀਨਤਾ,
 Independent—ਸੁਤੰਤਰ, ਨਿਰਪੇਖ
 Indeterminate—ਅਨਿਰਣੀਤ,
 ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ
 Index—ਸੂਚੀ, ਅੰਤਕਾ
 Indication — ਸੂਚਨਾ, ਚਿੰਨ੍ਹ,
 ਲਛਣ
 Indicative—ਸੂਚਕ
 Indirect (*ly*)—ਪਰੋਖ, ਵਿੰਗਾ,
 ਵਾਸਤੇ ਨਾਲ
 Indiscretion — ਅਵਿਵੇਕ
 Indisputable— ਨਿਰਵਿਵਾਦ,
 ਨਿਰਸੰਦੇਹ

Individualist—ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ
 Individuality— ਵਿਅਕਤਤਵ,
 ਸ਼ਖਸੀਅਤ
 Inducement— ਪਰਲੋਭਨ, ਝਾਂਸਾ,
 ਚਕਮਾਂ
 Inductive—ਵਿਆਪਕ, ਵਿਆਪਤ
 Industry — ਉਦਯੋਗ ਧੰਧਾ,
 ਮਿਹਨਤ, ਪਰੀਸ਼ਮ
 Inference—ਸਿਟਾ; ਅਨੁਮਾਨ,
 Ineffective — ਨਿਸ਼ਪ੍ਰਭਾਵਕ,
 ਨਿਰਾਰਥਕ, ਨਿਸਫਲ
 Inequality — ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ,
 ਅਸਮਤਾ, ਅਸਮਾਨਤਾ
 Inertia — ਤਮੋਗੁਣ, ਆਲਸ,
 ਤਮਸ
 Inevitable — ਅਟੱਲ, ਅਵੱਸ-
 ਭਾਵੀ, ਅਨੀਵਾਰਜ, ਅਵਸ਼ਹੋਣੀ,
 Inexact—ਅਸੁਧ, ਅਯਥਾਰਥ
 Inexperience—ਅਨੁਭਵਹੀਨਤਾ,
 ਨਾਤਜਰਬਾਕਾਰੀ
 Inexpressible—ਅਵਰਣਨੀਅ
 Inert — ਅਹਿੱਲ, ਜੜ੍ਹ, ਨਿਸਚਲ,
 Inferior—ਹੀਨ, ਅਧਮ, ਅਲਪ,
 ਨੀਚ, ਨੀਵਾਂ
 Infinite—ਅਨੰਤ, ਅਪਾਰ, ਅਮਿਤ
 Infinity—ਅਨੰਤਤਾ; ਅਪਾਰਤਾ,
 ਅਸੀਮਤਾ

- Influence — ਪ੍ਰਭਾਵ, ਪ੍ਰਤਾਪ,
ਗੌਰਵ, ਅਸਰ,
Influential — ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ,
ਪਰਤਾਪੀ
Informal—ਰੀਤੀ ਵਿਰੁਧ
Ingratitude—ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ,
Inherent—ਕੁਦਰਤੀ, ਸੁਭਾਵਿਕ,
ਅੰਤਰਵਰਤੀ
Inhuman — ਨਿਰਦਈ, ਅਮਾਨਵੀ
Iniquity — ਅਨਿਆਂ
Inimitable—ਲਾਸਾਨੀ, ਅਨੂਪਮ,
ਅਦੁਤੀ
Initial — ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ, ਆਰੰਭਿਕ
Initiate—ਦੀਖਿਆ ਦੇਣਾ, ਪਰਵੇਸ਼
ਕਰਨਾ
Injustice—ਵਧੀਕੀ, ਅਨਿਆਂ,
Innate — ਅੰਦਰਲਾ, ਅੰਦਰਵਰਤੀ,
ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਵਿਕ
Innerself—ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ
Innuendo — ਵਿਅੰਗ-ਸੰਕੇਤ,
ਵਕ੍ਰੋਕਤੀ, ਚੋਟ
Insensible ਸੁੰਨਾ, ਭਾਵਹੀਨ,
ਅਚੇਤ, ਅਬੁਝ
Inscribe — ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ,
ਉਕਰਨਾ
Insight—ਅੰਤਰ-ਗਿਆਨ, ਅੰਤਰ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ,
Insert—ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਨਿਵੇਸ਼
ਕਰਨਾ
Insignificant — ਨਿਰਾਰਥਕ,
ਭਾਵਹੀਨ, ਅਰਥ-ਹੀਨ
Insincere — ਕਪਟੀ,
ਕੁਟਲ,
Inspire—ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਜਾਂ ਉਤੇਜਿਤ
ਕਰਨਾ, ਪਰੇਰਨਾ
Inspiration—ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਉਤੇਜਨਾ,
ਆਤਮ ਪ੍ਰੇਰਨਾ
Instinctive—ਸਹਿਜ, ਸੁਭਾਵਿਕ,
ਆਪਮੁਹਾਰਾ
Institution—ਸੰਸਥਾ
Instruct—ਸਿਖਿਆ ਦੇਣਾ
Instrument—ਸਾਧਨ, ਉਪਾ,
ਯੰਤਰ, ਸੰਦ
Integrity—ਪੂਰਣਤਾ, ਅਖੰਡਤਾ,
Intelligence — ਮਤ, ਵਿਵੇਕ,
ਬੁਧੀ, ਸੂਝ
Intelligent — ਚਤੁਰ, ਨਿਪੁਣ,
ਬੁਧੀਮਾਨ, ਸੂਝਵਾਨ, ਸਮਝਵਾਨ
Intelligentsia—ਬੁਧੀਮਾਨ ਲੋਕ,
Intention — ਮਤਲਬ, ਅਭੀ-
ਪਰਾਏ, ਭਾਵ, ਤਾਤਪਰਜ,
Intense—ਤੇਜ਼, ਪ੍ਰਚੰਡ, ਤੀਬਰ,
ਤੀਖਣ, ਪ੍ਰਬਲ,
Intensity — ਤੇਜ਼ੀ, ਤੀਬਰਤਾ,

ਪ੍ਰਬਲਤਾ, ਤੀਖਣਤਾ
 Interlude— ਵਿਸ਼ਕੰਭਕ
 Inter-act— ਪਰਸਪਰ ਕ੍ਰਿਆ
 Interest— ਰਸ, ਰੋਚਕਤਾ, ਰੁਚੀ
 Interesting— ਰੋਚਕ, ਸੁਆਦੀ,
 ਮਨੋਰੰਜਕ,
 Internal sense— ਅੰਤਹ ਕਰਣ,
 Interior— ਅੰਦਰਲਾ, ਅੰਤਰਗਤ,
 ਅੰਦਰਲਾ ਭਾਗ,
 Interlocutor — ਸੰਭਾਸ਼ਕ,
 ਸੰਵਾਦਕ
 Internal— ਅੰਤਰਗਤ, ਅੰਤਸਬ
 Interpolate— ਪਰਖੇਪ ਕਰਨਾ,
 ਵਾਧੂ ਜੋੜਨਾ, ਰਲੋਣਾ
 International — ਕੌਮਾਂਤਰੀ,
 ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ
 Interminable— ਅਨੰਤ, ਅਸੀਮਾ
 Internationalist — ਅੰਤਰ
 ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ
 Interpretation— ਵਿਆਖਿਆ,
 ਨਿਰੂਪਣ
 Interpreter — ਦੁਭਾਸ਼ੀਆ,
 ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ, ਨਿਰੂਪਕ
 Intrinsic— ਅੰਤਰਿਕ, ਅਸਲੀ
 Interrupt— ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਵਿਘਨ
 ਪਾਣਾ,
 Interruption— ਵਿਰੋਧ, ਵਿਘਨ

Interval — ਅੰਤਰ, ਅਵਕਾਸ਼,
 ਅੰਤਰਾਲ, ਵਕਫਾ,
 Intolerance— ਅਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ
 ਅਖਿਮਾ
 Intolerant— ਅਸਹਿਨਸ਼ੀਲ
 Intolerable— ਅਸਹਨਜੋਗ
 Intonation— ਲੈ, ਸੁਰ, ਲਹਿਜ਼ਾ,
 Intrigue— ਜਾਲ, ਕਪਟ, ਕਪਟ-
 ਪਰਬੰਧ
 Intrigue, love— ਕਾਮ ਚਰਿਤ
 Intricate— ਜਟਿਲ, ਘੁੰਡੀਦਾਰ,
 ਵਲੁਦਾਰ
 Introduce — ਪਰੀਚੇ ਕਰਨਾ,
 ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਆਰੰਭ
 ਕਰਨਾ
 Introduction— ਪਰੀਚੇ, ਭੂਮਿਕਾ,
 ਪਰਸਤਾਵਨਾ, ਜਾਣ ਪਛਾਣ
 Introductory— ਆਰੰਭਕ
 Introspection— ਅੰਤਰ-ਦਰਸ਼ਨ,
 ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
 Intuitional ethics — ਸਹਿਜ
 ਗਿਆਨ ਨੀਤੀਵਾਦ
 Intuitive — ਅਨੁਭਵੀ, ਸਹਿਜ
 ਗਿਆਨਮਈ, ਅੰਤਰ
 ਗਿਆਨਮਈ
 Intuitional — ਸਹਿਜ-ਗਿਆਨ
 ਸਬੰਧੀ, ਸਹਿਜ-ਗਿਆਨਕ

Invective — ਨਿੰਦਾ, ਆਖੇਪ, ਗਾਲ,	Jeer—ਚਿੜਾਨਾ, ਘਿਰਨਾ ਵਾਲਾ ਹਾਸਾ ਕਰਨਾ
➤ Invention — ਕਾਢ ਕਢਨਾ, ਆਵਿਸ਼ਕਾਰ ਕਰਨਾ,	Jest—ਹਾਸਾ, ਮਖੌਲ
Investigation—ਖੋਜ, ਅਨਵੇਸ਼ਣ ਪੜਤਾਲ,	Jocose—ਮਖੌਲੀਆ, ਪਰੀਹਾਸਕ
Inverse—ਵਿਪਰੀਤ, ਉਲਟ	Jocular—ਪਰੀਹਾਸਕ, ਮਸਖਰਾ
Invocation — ਆਰਾਧਨਾ, ਉਸਤਤੀ, ਮੰਗਲਾਚਰਣ	Jocularity—ਹਾਸਾ, ਮਸਖਰਾ- ਪਨ
Irony — ਵਿਅੰਗ, ਵਕਰੋਕਤੀ, ਤਾਨਾ, ਟੋਕ	Jocund — ਆਨੰਦੀ, ਵਿਨੋਦੀ, ਹਸ-ਮੁਖ
Ironical—ਵਿਅੰਗਮਈ, ਵਕਰੋਕਤੀ- ਮਈ	Jocundity — ਆਨੰਦੀ, ਵਿਨੋਦ, ਉਲਾਸ, ਹੁਲਾਸ
➤ Ironist—ਵਕਰੋਕਤੀਕਾਰ	Joke—ਹਾਸਾ, ਠੱਠਾ, ਉਪਹਾਸ
Irregular—ਅਨਿਯਮਿਤ;	Joker—ਵਿਦੂਸ਼ਕ
Irresponsible— ਅਨੁੱਤਰਦਾਈ, ਗੈਰਜ਼ਿਮੇਵਾਰ	Jolly—ਆਨੰਦੀ, ਵਿਨੋਦੀ
Irritable—ਗੁਸੀਲਾ, ਚਿੜਚਿੜਾ,	Journal—ਪਤਰ
Ism—ਸਿਧਾਂਤ, ਵਾਦ	Journalist—ਪਤਰਕਾਰ
Italics—ਟੇਢੇ ਅੱਖਰ	Journalese—ਅਖਬਾਰੀ ਬੋਲੀ
Item—ਵਿਸ਼ੇ-ਅੰਗ ।	Jovial—ਹਸ-ਮੁਖ, ਆਨੰਦੀ
Itinerant—ਭ੍ਰਮਣ ਸ਼ੀਲ	Jubilee — ਮਹਾਨ ਉਤਸਵ, ਮਹੋਤਸਵ, ਮਹੋਛਾ
J.	Judge — ਨਿਆਇਕਾਰ, ਨਿਰ- ਨਾਇਕ
➤ Jacket—ਚੋਲੀ	Judicial—ਨਿਰਣਾਤਮਕ
Jar—ਖਰੂਵਾ ਲਗਣਾ	Justice—ਨਿਆਇ, ਨਿਆ
Jargon—ਘਟੀਆ ਬੋਲੀ	Juvenile—ਯੁਵਮਈ, ਬੱਚਿਆ ਸੰਬੰਧੀ
Jealousy—ਈਰਖਾ	Jugglar—ਮਦਾਰੀ

Juncture — ਸੰਕਟਕਾਲ,
ਘਟਨਾ-ਕਾਲ

Junior—(ਉਮਰ ਜਾਂ ਦਰਜੇ ਵਿਚ
ਛੋਟਾ) ਅਲਪਸਥਾਨੀ

Justification—ਨਿਆਂਯੋਗਤਾ,
ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ, ਜੁਗਤੀ ਜੋਗਤਾ

K.

Key—ਟੀਕਾ, ਵਿਆਖਿਆ

Keynote—ਸਾਰ, ਤੱਤ, ਮੁਢਲੀ
ਸੁਰ, ਮੁਢਲਾ ਭਾਵ

Knack—ਕੌਸ਼ਲ, ਚਤੁਰਤਾ, ਢੰਗ

Knave—ਧੂਰਤ, ਘੰਡ

Knight—ਯੋਧਾ, ਜੋਧੇ, ਬੀਰ

L.

Label—ਪਤਰ, ਮੁਹਰ; ਠੱਪਾ

Labour—ਮਿਹਨਤ, ਪਰੀਸਰਮ,
ਮਜ਼ਦੂਰ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ

Laboratory — ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ,
ਰਸਾਇਨ ਸ਼ਾਲਾ

Laconic—ਸਖਿਪਤ

Lampoon - ਨਿੰਦਾ ਲੇਖ

Landmark—ਸੀਮਾ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਮੀਲ
ਪਥਰ

Language—ਭਾਸ਼ਾ, ਬੋਲੀ

Labyrinth — ਭੁਲਭੁਲਈਆਂ,
ਗੌਰਖਧੰਦਾ

Lapse—ਛੋਟ, ਭੁਲ, ਗਲਤੀ

Late — ਸੁਰਗਵਾਸੀ, ਸੁਰਗੀ,
ਪੂਰਵਵਰਤੀ, ਪਛੜਿਆ

Latent — ਗੁਝਾ, ਛਿਪਿਆ,
ਲੁਪਤ, ਲੁਕਿਆ

Latitude—ਨਿਯਮ, ਉਪੇਖਿਆ,
ਲੰਬਾਈ

Laughter — ਹਾਸ; ਹਾਸਾ,
(ਅੱਟਹਾਸ ਸੰ:)

Laughter (loose) — ਉੱਚਾ
ਹਾਸਾ, ਖੁਲ੍ਹਾ-ਹਾਸਾ

Laughable — ਉਪਹਸਨੀਅ;
ਹਾਸ-ਜੋਗ

Laughterer—ਹਾਸਕਾਰ

Law — ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ, ਸ਼ਾਸਤਰ

Leader—ਨੇਤਾ, ਆਗੂ, ਮੋਢੀ,
ਮੁਖ-ਲੇਖ

Leaf — ਵਰਕਾ, ਪਤਰਾ, ਪੰਨਾ,
ਪਿਸ਼ਠ (ਸੰ:)

Leaflet—ਪਤਰਿਕਾ

League—ਸੰਘ, ਸਭਾ

Learned—ਪੰਡਤ, ਵਿਦਵਾਨ,
ਵਿਦੁਸ਼ੀ, (ਇਸਤੀ ਲਿੰਗ)

Learning—ਵਿਦਵਤਾ, ਪੰਡਤਾਈ

Lecture — ਭਾਸ਼ਣ, ਉਪਦੇਸ਼,
ਵਿਆਖਿਆਨ

Lecturer—ਵਕਤਾ, ਉਪਦੇਸ਼ਕ,
ਭਾਸ਼ਣਕਾਰ, ਅਧਿਆਪਕ

Lecturership — ਅਧਿਆਪਕ ਪਦ	Light—ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਹੌਲਾ, ਗਿਆਨ
Legible — ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ, ਪਠਨ ਯੋਗ, ਪਠਨੀਅ	Light headed— ਵਿਚਾਰਹੀਨ, ਮੂਰਖ
Legislation — ਨਿਯਮ-ਨਿਰ- ਮਾਣ, ਕਾਨੂੰਨ-ਘਾੜਤ	Light-hearted— ਮੈਜੀ
Lesson — ਪਾਠ, ਉਪਦੇਸ਼, ਸੰਬਿਆ	Light-literature — ਉਪ- ਨਿਆਸ
Leisure — ਵਿਹਲ, ਅਵਕਾਸ਼, ਵਿਸਰਾਮ, ਵਿਹਲਾ ਸਮਾਂ	Limit—ਸੀਮਾ, ਹੱਦ
Letter—ਪਤਰ, ਅੱਖਰ, ਵਰਣ	Limitation—ਸੀਮਾ
Letters—ਵਿਦਿਆ, ਸਾਹਿੱਤ	Limpid—ਸਵੱਛ, ਨਿਰਮਲ
Letters (man of)—ਸਾਹਿਤ- ਕਾਰ	Line—ਵੰਸ਼, ਪਰੰਪਰਾ, ਧਾਰਾ, ਪੰਗਤੀ
Lexicon—ਕੋਸ਼	Lineage — ਵੰਸ਼-ਪਰੰਪਰਾ, ਬੰਸਾਵਲੀ
Lexicographer—ਕੋਸ਼ਕਾਰ	Lineal—ਪਰੰਪਰਾਗਤ
Lexicography —ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ	Lingua Franca—ਕੌਮੀ ਬੋਲੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੋਲੀ, ਸਰਵਦੇਸ਼ਿਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਂਝੀ ਬੋਲੀ
Libel—ਹਤਕ, ਕਲੰਕ, ਦੂਸ਼ਣ, ਅਪਮਾਨ ਲੇਖ	Linguist—ਭਾਖਈ, ਬੋਲੀਵੇਤਾ, ਭਾਸ਼ਾ-ਪ੍ਰਬੀਣ
Liberal— ਉਦਾਰ, ਉਦਾਰਚਿਤ, ਖੁਲ੍ਹਾ	Linguistic — ਭਾਖਈ, ਭਾਸ਼ਾ- ਸਬੰਧੀ
Liberate— ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ	Linguistics — ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿ- ਆਨ
Liberty of conscience— ਅੰਤਰੀਵ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਦਿਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ	Linguistic Usage — ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਭਾਖਈ ਵਰਤੋਂ
Library—ਪੁਸਤਕਾਲਾ	Link—ਸਬੰਧ, ਲੜੀ
	List — ਸਚੀ, ਆਵਲੀ, ਪੰਗਤੀ

Prof. Dr. Harnam Singh Chauhan

Principal Project Investigator

U.G.C. Research Project on Sikhism

305, Sector 17, Chandigarh

Literacy—ਸਾਖਰਤਾ, ਪੜ੍ਹਤਾ
 Literate—ਸਾਖਰ, ਸਿਖਿਅਤ,
 ਸ਼ਾਬਦਿਕ, ਅੱਖਰੀ
 Literary—ਸਾਹਿਤਕ
 Local usage--ਦੇਸ਼ਾਚਾਰ, ਸਥਾਨੀ
 ਵਰਤਾਰਾ
 Lofty—ਉੱਚਾ, ਉੱਨਤ
 Logicality — ਤਾਰਕਿਕਤਾ,
 ਤਰਕਾਨੁਸਾਰਤਾ
 Logical conclusion--ਤਾਰਕਿਕ
 ਪਰੀਣਾਮ, ਨਿਆਏ-ਕਾਰੀ,
 ਨਿਰਣਾ, ਤਾਰਕਿਕ ਸਿੱਟਾ
 Logician — ਤਰਕ-ਨਿਪੂਣ,
 ਨਿਆਇਕ, ਤਰਕਵਾਦੀ
 Loyal—ਰਾਜ ਭਗਤ
 Loyalty—ਰਾਜ ਭਗਤੀ
 Lucid — ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪਸ਼ਟਾਰਥ,
 ਨਿਰਮਲ, ਸਾਫ
 Lucidity—ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ, ਪ੍ਰਸਾਦ
 (ਗੁਣ)
 Luck—ਕਿਸਮਤ, ਦੈਵ, ਭਾਗ
 Ludicrous—ਹਾਸਜਨਕ, ਅਜੋੜ
 Lullaby—ਲੋਰੀ
 Lustre—ਚਮਕ, ਕਾਂਤੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼
 Luxury—ਵਿਲਾਸ, ਭੋਗ, ਆਸ-
 ਕਤੀ
 Lute—ਵੀਣਾ, ਵੰਬਲੀ

Lyre—ਵੀਣਾ
 Lyric—ਵੀਣਕ, ਸਰੋਦੀ (ਗੀਤ)
 Lyric poet—ਗੀਤਕਾਰ, ਵੀਣਕ
 ਕਵੀ
 Lyrical Poems—ਗੀਤ ਕਾਵਿ
 M.
 Macrocosm—(ਵਿਸ਼ਾਲ) ਵਿਸ਼ਵ
 Madrigal—ਪੇਂਡੂ ਗੀਤ, ਗਵਾਲ-
 ਗੀਤ
 Magazine—ਪਤਰਿਕਾ
 Majority — ਬਹੁ-ਮਤ, ਬਹੁ-
 ਸੰਖਿਆ, ਬਹੁ-ਸੰਮਤੀ
 Magic—ਜਾਦੂ, ਇੰਦਰਜਾਲ
 Mammon—ਕੁਬੇਰ, ਸੰਪਤਦੇਵ
 Manage—ਪਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
 Mandate — ਨਿਰਣਾ-ਪਤਰ,
 ਆਗਿਆ-ਪਤਰ
 Man of taste—ਰਸਿਕ
 Manifesto — ਘੋਸ਼ਣਾ-ਪਤਰ,
 ਮਨੋਰਥ-ਪਤਰ
 Mannerism—ਅਨੋਖਾ-ਲੱਛਨ
 Manual — ਗੁਟਕਾ; ਸਰੀਰਕ;
 ਪੁਸਤਕਾ, ਚਿੱਤਰ
 Map—ਨਕਸ਼ਾ, ਚਿਤਰ
 Margin - ਹਾਸ਼ੀਆ, ਸਿਰਾ, ਕੰਨੀ
 Mark—ਨਿਸ਼ਾਨ, ਸੰਕੇਤ
 Marvellous—ਵਿਚਿਤਰ, ਅਸਾ-

ਧਾਰਣ

Mask — ਆਵਰਣ, ਪਰਦਾ

Masses — ਜਨਤਾ, ਲੋਕ-ਸਮੂਹ

Mastery — ਅਧਿਕਾਰ, ਨਿਪੁਣਤਾ,
ਪਰਵੀਣਤਾ

Matchless — ਅਨੁਪਮ, ਅਦੁਤੀ

Mawkish — ਨੀਰਸ, ਫਿੱਕਾ

Maxim — ਸੂਤਰ, ਉਕਤੀ, ਵਾਕ

Mechanic — ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ,
ਯਾਂਤਰਿਕMechanism — ਯੰਤਰ-ਕਲਾ,
ਯੰਤਰ-ਰਚਨਾ, ਤੱਤ

Mechanist — ਯੰਤਰਕਾਰ

Medieval — ਮਧਕਾਲੀ

Mediocre — ਮਧਿਅਮ, ਸਾਧਾਰਨ

Mediocrity — ਸਾਧਾਰਨਤਾ,
ਮਧਿਅ-ਮਤਾ

Meeting — ਸਭਾ, ਬੈਠਕ

Melody — ਮਧੁਰ ਸੰਗੀਤ, ਮਧੁਰ
ਰਾਗ, ਸੁਰੀਲਾ ਗੀਤMember — ਸਭਾਸਦ, ਸੱਦਸ,
ਮੈਂਬਰ

Memento } ਸਮਾਰਕ,

Memorial } ਯਾਦਗਾਰ

Monument } ਯਾਦਗਾਰ

Memoir — ਵਿਵਰਣ, ਸੰਖਿਪਤ-
ਜੀਵਨ, ਆਪ ਬੀਤੀMemorable } ਸਮਰਨੀਅ
Monumental } (ਯਾਦ ਰਖਣ
ਦੇ ਯੋਗ)

Memorandum — ਸਮਰਣ ਲੇਖ

Mental — ਮਾਨਸਿਕ, ਦਿਮਾਗੀ

Merit — ਗੁਣ

Mermaid — ਜਲਪਰੀ

Meritorious — ਪਰਸ਼ੰਸਨੀਅ,
ਪਰਸ਼ੰਸਾ ਜੋਗ, ਸ਼ਲਾਘਾ ਜੋਗ,
ਗੁਣ-ਸਪੰਨMessage — ਸੰਦੇਸ਼, ਸਮਾਚਾਰ,
ਸੁਨੇਹਾMessenger — ਹਲਕਾਰਾ, ਦੂਤ,
ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕMetaphorical — ਰੂਪਕ,
ਅਲੰਕਾਰਿਕMetaphysical — ਅਧਿਆਤਮਕ,
ਪਰਾਸਰੀਰਕMethodical — ਯਥਾਕ੍ਰਮ,
ਬਿਵਸਥਿਤ, ਤਰਤੀਬਵਾਰ

Microcosm — ਸੂਖਮ ਜਗਤ

Microscopic — ਸੂਖਸ਼ਮ-ਦਰਸ਼ਨੀ

Middle age — ਮਧਕਾਲ

Mild — ਕੋਮਲ, ਨਰਮ

Mind — ਮਨ, ਬੁਧੀ, ਸੰਮਤੀ

Miniature — ਅਲਪਕਾਰ, ਛੋਟਾ-
ਕਾਰ, ਛੋਟਾ ਰੂਪ

- Minority — ਅਲਪਤਾ, ਅਲਪ
ਸੰਖਿਆ, ਘਟ ਗਿਣਤੀ
- Minor — ਅਪਰਧਾਨ, ਅਮੁੱਖ
- Mirage — ਮਿਰਾ-ਤਿਸ਼ਣਾ
- Mirth — ਹਾਸ, ਪਰਮੋਦ, ਉਲਾਸ
- Misanthropy — ਸ਼ਤਰੁਤਾ,
ਮਾਨਵ, ਦਵੇਖ, ਲੋਕ ਵੈਰ
- Miracle — ਅਸੰਭਵ ਘਟਨਾ,
ਚਮਤਕਾਰ, ਅਦਭੁਤਤਾ,
ਕਰਾਮਾਤ
- Miraculous — ਅਦਭੁਤ, ਵਿਲੱਖਣ
- Miscellany — ਸਾਹਿਤ-ਬਿਓਰਾ
- Miscellaneous — ਫੁਟਕਲ
- Mission — ਉਦੇਸ਼, ਸੰਦੇਸ਼, ਧਰਮ
ਸੰਘ
- Mistake — ਅਸੁਧੀ, ਗਲਤੀ
- Mode — ਪ੍ਰਕਾਰ, ਰੀਤੀ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- Model — ਆਦਰਸ਼, ਨਮੂਨਾ
- Moderate — ਮਧਿਅਮ,
ਵਿਚਕਾਰਲਾ
- Moderation — ਸੰਜਮ
- Modernisation — ਨਵੀਨਤਾ,
ਆਧੁਨਿਕਤਾ
- Monarchy — ਰਾਜਤੰਤਰ
- Modulate — ਸੁਰ ਮਿਲਾਨ
- Monetary — ਆਰਥਕ
- Monist — ਬ੍ਰਹਮਵਾਦੀ
- Monography — ਸਵੈ-ਕਥਨੀ,
ਨਿਜ-ਕਥਨੀ
- Monoply — ਪੂਰਾ-ਕਬਜ਼ਾ, ਸਰਬ-
ਅਧਿਕਾਰ
- Monotheist — ਅਦਵੈਤਵਾਦੀ
- Monotone — ਸਮਾਨ ਆਵਾਜ਼
- Monotonous — ਇਕਰਸ, ਇਕ
ਸੁਰ, ਇਕ-ਸਾਰ, ਅਕਾਉ
- Mont — ਵਿਵਾਦ ਵਿਸ਼ੇ
- Moral — ਨੀਤੀ, ਉਪਦੇਸ਼, ਆਚਰਣ
- Morale — ਸਮੂਹੀ-ਭਾਵ, ਸਾਹਸ,
ਜਨ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ
- Moralist — ਨੀਤੀਵੇਤਾ, ਉਪਦੇਸ਼ਕ
- Morality — ਸਦਾਚਾਰ, ਨੀਤੀ-
ਸ਼ਾਸਤਰ
- Moralization — ਨੀਤੀ ਸਿਖਿਆ
- Mortal — ਘਾਤਕ, ਵਿਨਾਸ਼ਕ,
ਪਰਾਣਨਾਸ਼ਕ, ਨਾਸ਼ਮਾਨ
- Morbid — ਰੋਗੀ, ਅਸਵਸਥ
- Mosaic — ਨਾਨਾ-ਵਰਣ, ਚਿਤਰ-
ਕਰਮ, ਪੱਚੀਕਾਰੀ
- Motif — ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ, ਕਲਾ
ਭਾਵ
- Mother-tongue — ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ,
ਮਾਤ-ਬੋਲੀ
- Motto — ਸਿਧਾਂਤ-ਵਾਕ, ਨੀਤੀ-ਵਾਕ,
ਮੂਲ ਮੰਤਰ
- Multifarious — ਬਹੁਭਾਂਤੀ,
ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰਕ

Murder — ਮਾਰਨਾ, ਹੱਤਿਆ,
ਘਾਤ, ਹਿੰਸਾ

Mural Painting—ਕੰਧ-ਚਿਤਰ

Music—ਸੰਗੀਤ, ਰਾਗ

Musical — ਸੁਰੀਲਾ, ਮਧੁਰ,
ਗੀਤਾਤਮਕ, ਸੰਗੀਤਕ

Musician—ਸੰਗੀਤਕਾਰ

Muse—ਕਲਾ-ਦੇਵੀ, ਸਰਸਵਤੀ,
ਕਾਵਿ-ਦੇਵੀ, ਸੰਗੀਤ-ਦੇਵੀ

Museum — ਅਜਾਇਬ ਘਰ,
ਕੋਤੁਕਾਗਾਰ, ਕੋਤਕਾਲਾ

Mutiny—ਸੈਨਾਵਿਦਰੋਹ, ਬਗਾਵਤ

Mutual—ਪਰਸਪਰ, ਆਪੋ ਵਿਚ

Mystery—ਰਹਸ, ਭੇਦ, ਰਾਜ

Mystic—ਰਹਸਵਾਦੀ

Myth—ਪੁਰਾਣਿਕ ਕਥਾ

Mythology — ਮਿਥਿਹਾਸ
ਪੁਰਾਣਿਕਤਾ

N.

Name—ਨਾਂ, ਨਾਮ, ਕੀਰਤੀ

Naive — ਸਿੱਧ-ਪੱਧਰਾ, ਪੇਂਡੂ,
ਨਿਰਫਲ

Naivete—ਨਿਰਫਲਤਾ, ਪੇਂਡੂਪੁਣਾ,
ਸਿਧਪਧਰਤਾ

Narrative—ਵਿਵਰਣੀ, ਬਿਤਾਂਤੀ,
ਬਿਆਨੀਆ

Nation—ਰਾਸ਼ਟਰ, ਲੋਕ

National—ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਕੌਮੀ

Nationalist — ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ

Nationality — ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ,
ਕੌਮੀਅਤ, ਜਾਤੀ

Nationalization—ਰਾਸ਼ਟਰੀ-
ਕਰਣ, ਕੌਮੀ ਬਨਾਣਾ

Natural instinct — ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਕ
ਬਿਤੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਝੁਕਾ, ਕੁਦਰਤੀ
ਸੁਭਾ

Naturalist—ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀਵਾਦੀ

Nature—ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਸੁਭਾ, ਕੁਦਰਤ,
ਅਸਲਾ

Negative—ਨਵੀ, ਨਿਸ਼ੇਧਾਰਥਕ,
ਨਿਖੇਧਮਈ, ਨਨਕਾਰ

Neglect, negligence —
ਉਪੇਖਿਆ, ਅਣਗਹਿਲੀ

Neologism — ਨਵੀਂ ਘਾੜਤ,
ਨਵਕਿਰਤ, ਨਵਨਿਰਮਾਣ

Neutral—ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਪੇਖ,
ਤਟੋਸਥ

Newspaper — ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ,
ਪੱਤਰ

Newspaper Reporter,
correspondent—ਸੰਵਾਦ-
ਦਾਤਾ (ਪੱਤਰ-ਪ੍ਰੇਰਕ)

Necromancy — ਪਿਸ਼ਾਚ
ਵਿਦਿਆ, ਭੂਤ ਵਿਦਿਆ

Nectar—ਅੰਮ੍ਰਿਤ
 Nice — ਸ਼ੈਭਨੀਕ, ਲਲਿਤ, ਰਮਣੀਕ
 ਕੋਮਲ
 Nom de plume — ਉਪਨਾਮ,
 (ਤਖੱਲਸ)
 Nomenclature — ਨਾਮਾਵਲੀ
 Nominal—ਨਾਮ ਮਾਤਰ
 Nomination — ਨਿਯੁਕਤੀ
 (ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਨਾ)
 Nondescript — ਅਵਰਣਨੀ,
 ਅਪਰੂਪ, ਅਨਾਮੀ
 Norm—ਆਦਰਸ਼, ਨਿਯਮ, ਨਮੂਨਾ
 Normal — ਨਾਰਮਲ,
 ਨਿਯਮਾਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮਤ,
 ਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਸਧਾਰਨ
 Nick name—ਅੱਲ, ਉਪਾਧੀ
 Nihi list — ਵਿਨਾਸ਼ਵਾਦੀ,
 ਸ਼ੂਨਵਾਦੀ
 Note—ਟਿਪਣੀ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸੂਰ
 Nomadic—ਟਪਰੀਵਾਸ
 Notification — ਵਿਗਿਆਪਨ,
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਐਲਾਨ
 Notion — ਵਿਚਾਰ, ਕਲਪਨਾ,
 ਧਾਰਣਾ, ਖਿਆਲ
 Novel — ਨਾਵਲ, ਨਵੀਨ,
 ਉਪਨਿਆਸ, ਨਵਾਂ
 Novelte — ਉਪ-ਉਪਨਿਆਸ,

ਉਪ-ਨਾਵਲ
 Novelist—ਨਾਵਲਕਾਰ
 Nuance—ਸੂਖਮ-ਅਰਥ, ਅਰਥ-
 ਅੰਤਰ
 Nuisance—ਭੈੜ, ਕੰਟਕ, ਵਿਘਨ
 Nun—ਸਾਧਣੀ, ਮਠਵਾਸਨੀ
 Nurture—ਪਾਲਣ, ਪਾਲਣਾ
 Nymph—ਬਨ ਦੇਵੀ, ਜਲ ਦੇਵੀ,
 ਅਪੱਛਰਾ
 O.
 Obloquy — ਨਿੰਦਾ, ਅਪਜਸ,
 ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ
 Observatory—ਅਵਲੋਕਨ-ਸ਼ਾਲਾ
 Observe—ਦੇਖਣਾ, ਨਿਰਖਣਾ
 Observer—ਨਿਰੀਖਕ
 Obsolete—ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ
 Odd—ਟੱਢਾ, ਅਜੀਬ, ਨਿਰਾਲਾ,
 ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ
 Office—ਪਦ, ਕਾਰਯਾਲਾ, ਪਦਵੀ,
 ਕਾਰਜ
 Officer—ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ
 Omnipotence—ਅਨੰਤ-ਸ਼ਕਤੀ ।
 Omnipresence — ਸਰਬ-
 ਵਿਆਪਕਤਾ
 Omniscience—ਸਰਵਗਤਾ
 Oneness—ਏਕਤਾ, ਇਕਾਈ
 Onomatopoeic — ਸਮਧੁਨੀ,

ਅਨੁਕਰਣ, ਮੂਲਕ
 Onomatopoeia — ਧੁਨੀਸਮਤਾ
 Opening ceremony —
 ਉਦਘਾਟਨ
 Opportunist—ਅਵਸਰ-ਵਾਦੀ
 Opposition — ਵਿਰੋਧ,
 (ਮੁਖਾਲਫਤ)
 Opposite—ਵਿਪਰੀਤ, ਵਿਰੋਧੀ
 Optimist—ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ
 Oracle—ਆਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ
 Oral—ਮੌਖਕ, ਜ਼ਬਾਨੀ, ਵਾਚਕ
 Oration—ਵਚਨ-ਸ਼ਕਤੀ
 Orator—ਵਕਤਾ, ਸੁਵ-ਕਤਾ
 Oratory—ਵਚਨ-ਕਲਾ
 Order—ਤਰਤੀਬ, ਆਗਿਆ, ਕ੍ਰਮ,
 ਵਿਵਸਥਾ
 Ordinary—ਸਾਧਾਰਨ, ਆਮ
 Organisation — ਬਿਵਸਥਾ,
 ਸੰਗਠਨ, ਸੰਘ, ਜਥੇਬੰਦੀ
 Organise—ਸੰਗਠਤ ਕਰਨਾ
 Orient—ਪੂਰਬੀ
 Oriental — ਪੂਰਬੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ
 ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ
 Orientalist—ਪੂਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ
 ਵਿਦਵਾਨ, ਪੂਰਬਾਚਾਰੀਆ
 Origin—ਮੂਲ, ਆਰੰਭ, ਜਨਮ,

ਆਦਿ
 Original—ਮੌਲਿਕ, ਆਰੰਭਿਕ
 Originate — ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ,
 ਉਪਜਣਾ
 Originator — ਆਰੰਭਕ, ਉਤ-
 ਪਾਦਕ
 Orthodox—ਕਟਰ-ਪੰਥੀ, ਕੱਟਰ
 Orthodoxy—ਕਟਰਪਨ
 Outcome — ਸਿੱਟਾ,
 ਉਪਜ
 Outer—ਬਾਹਰਲਾ
 Outlook—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ
 Output—ਉਪਜ, ਪੈਦਾਵਾਰ
 Outrage—ਖਲਬਲੀ, ਅਤਿਆ-
 ਚਾਰ, ਵਧੀਕੀ, ਹਿੰਸਾ

P.

Pacifist—ਸ਼ਾਂਤੀਵਾਦੀ
 Pagan—ਮੂਰਤੀ ਪੂਜ
 Pageant—ਸੁਆਂਗ, ਲੀਲਾ
 Painting — ਚਿਤਰ, ਚਿਤਰ-
 ਕਾਰੀ
 Painter—ਚਿਤਰਕਾਰ
 Paleography—ਲਿਪੀ ਸ਼ਾਸਤਰ,
 ਲਿਪੀ-ਵਿਦਿਆ
 Pamphlet — ਪੁਸਤਿਕਾ,
 ਪਤਰਿਕਾ

- Pantheist—ਬ੍ਰਹਮ-ਵਾਦੀ
 Parable -- ਸਾਖੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ,
 ਨੀਤੀ ਕਥਾ
 Paragraph--ਪੈਰਾ, ਵਾਕ ਖੰਡ
 Parallel--ਸਮਾਨੰਤਰ
 Paraphrase--ਸੰਭਾਵ
 Parenthesis—ਅਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ
 Parody — ਨਕਲ, ਹਾਸਮਈ
 ਅਨੁਕਰਣ
 Part—ਹਿੱਸਾ, ਅੰਸ, ਭਾਗ, ਅਭੀਨੈ
 Partiality—ਪੱਖਪਾਤ
 Particulars -- ਵਿਵਰਣ, ਵਿਸ-
 ਥਾਰ
 Party—ਪੱਖ, ਦਲ, ਜਥਾ
 Party spirit—ਪੱਖ ਭਾਵ
 Pass word — ਸੰਕੇਤ ਸ਼ਬਦ
 Passivity—ਨਿਸ਼ਕਰਮਤਾ
 Pastime — ਦਿਲ ਪਰਚਾਵਾ,
 ਸੁਗਲ
 Pastoral—ਆਜ਼ੀ, ਪੈਂਡੂ (ਗੀਤ)
 Pathetic—ਕਰੁਣਾਮਈ
 Pathetic Fallacy—ਆਦਰਸ਼-
 ਭਰਾਂਤੀ, ਭਾਵੁਕ ਭੁਲੇਖਾ
 Patriot—ਦੇਸ਼ ਭਗਤ
 Patriotism—ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ
 Patron—ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਰਖਿਅਕ
 Patronize—ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ,
 ਅਪਨਾਣਾ
 Paucity — ਕਮੀ, ਉਣਤਾਈ,
 ਬੁੜ
 Peace—ਸ਼ਾਂਤੀ, ਅਮਨ
 Peasantry—ਕ੍ਰਿਸਾਨ-ਜਨਤਾ
 Peculiarity—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ
 Pedagogue—ਅਪਸਿਖਿਅਕ
 Pedantic—ਪੰਡਤਾਊ, ਵਿਦਿਆ-
 ਅਭੀਮਾਨੀ, ਵਿਦਿਆਘਮੰਡੀ
 Pedantry—ਵਿਦਿਆ ਅਭੀਮਾਨ
 ਵਿਦਿਆ ਘਮੰਡ
 Pedigree—ਬੰਸਾਵਲੀ
 People—ਜਨਤਾ, ਲੋਕ, ਲੁਕਾਈ
 Perceive—ਬੋਧ ਹੋਣਾ
 Percent—ਸੌ ਪ੍ਰਤੀ, ਫੀ ਸਦੀ
 Perceptible—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗੋਚਰ,
 ਪ੍ਰਤੱਖ
 Perfect—ਪੂਰਨ
 Perfection—ਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਬੀਨਤਾ,
 ਕਮਾਲ
 Perform, act—ਅਭੀਨੈ ਕਰਨਾ,
 ਨਿਬਾਹੁਣਾ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ
 Period — ਸਮਾਂ, ਕਾਲ-ਯੁਗ,
 ਕਾਲ-ਭਾਗ
 Periodical—ਪਤਰ, ਪਤਰਿਕਾ
 Periphrasis—ਵਾਕ-ਵਿਸਥਾਰ,

ਹੇਰ ਫੇਰ	Philanthropy— ਵਿਸ਼ਵ-ਪਰੇਮ
Period of transition--ਪਰੀ- ਵਰਤਨ-ਕਾਲ	Philology — ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ
Permanancy — ਟਿਕਾ, ਸਥਿਰਤਾ, ਨਿੱਤਤਾ, ਅਟੱਲਤਾ	Philologist—ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ
Permanent mood — ਸਥਾਈ ਭਾਵ	Philosopher — ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ (ਵੇਦਾਂਤੀ)
Perpetual — ਲਗਾਤਾਰ, ਨਿਰੰਤਰ, ਨਿੱਤ, ਸਥਾਈ	Philosophy — ਦਰਸ਼ਨ, ਫਿਲਾਸਫੀ
Perpetuate—ਸਥਿਰ ਕਰਨਾ	Phonetic—ਧੁਨੀ-ਸੰਬੰਧੀ
Personage, Individual — ਵਿਅਕਤੀ	Phonetics—ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ
Personify—ਸਜੀਵਕਰਨਾ, ਰੂਪ- ਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ	Phrase — ਵਾਕ-ਅੰਸ਼, ਮੁਹਾਵਰਾ
Perspective — ਪਰਸਥਿਤੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ-ਕੋਣ	Phraseology—ਵਾਕ-ਰਚਨਾ
Perspicuous—ਸਪਸ਼ਟ, ਪ੍ਰਤੱਖ	Physical — ਭੌਤਕ, ਸਰੀਰਕ, ਜਿਸਮਾਨੀ
Pervade — ਵਿਆਪਤ ਹੋਣਾ, ਫੈਲਣਾ	Pictorial—ਸਚਿਤਰ
Pessimist—ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ	Picture—ਚਿਤਰ
Pessimistic— ਨਿਰਾਸ਼ਵਾਦਿਕ	Pioneer — ਨੇਤਾ, ਮਾਰਗ, ਦਰਸ਼ਕ ਰਾਹ-ਦਰਸਾਉ, ਉਸ- ਰਈਆ
Phantasm—ਛਾਇਆ	Pitch—ਸੁਰ, ਉੱਥਾਨ
Phenomenon (—੨)—ਭੌਤਿਕ ਘਟਨਾ, ਪਰਕਿਰਤਕ ਘਟਨਾ ਘਟਨਾ ਸੰਜੋਗ	Pithy —ਸੰਖਪ, ਸਾਰਥਕ
Phase—ਰੂਪ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਪੱਖ	Place —ਜਗ੍ਹਾ, ਪਦ, ਸਥਾਨ
	Plain (Style) — ਸਾਧਾਰਨ, ਸਾਫ਼, (ਸ਼ੈਲੀ) ਸਿਧੀ, ਪਧਰੀ
	Plagiarize—ਲੇਖਚੁਰਾਉਣਾ
	Plane—ਤਲ ਪੱਧਰ, ਮੈਦਾਨ
	Plastic (art)—ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ
	Pleasure — ਆਨੰਦ, ਖੁਸ਼ੀ,

ਵਿਨਦ	Positive — ਪੁੱਖ, ਸਪੱਸ਼ਟ,
Plot—ਘਟਨਾ, ਗੋਂਦ, ਵਸਤੂ	ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਨਿਸ਼ਚਾਮਈ
Plot Construction— ਗੋਂਦ,	Positivist—ਪੁੱਖਵਾਦੀ,
Point—ਵਿਸ਼ੇ, ਨੁਕਤਾ, ਆਸ਼ਾ	Possible—ਸੰਭਵ,
Pointless—ਨਿਰਾਧਾਰ, ਵਿਅਰਥ	Postscript(P.S.)—ਉਪਰੰਤਲਿਖਤ
ਫਿਕਾ	(ਪਿਛੋ-ਸੁਝੀ ਲਿਖਤ)
Pole—ਪ੍, ਪ੍ਵ	Possibility—ਸੰਭਾਵਨਾ
Polemic— ਵਿਵਾਦੀ, ਝਗੜਾਲੂ,	Postulate—ਨਿਜਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ
ਚਰਚਾਵਾਦੀ	Practicable — ਕਰਨ-ਜੋਗ,
Policy—ਨੀਤੀ,	ਪ੍ਰਯੋਗਕ, ਬਿਵਹਾਰਿਕ
Polite—ਸਭਿਅ, ਸੁਸ਼ੀਲ, ਨਰਮ,	Practical — ਵਿਵਹਾਰਿਕ,
ਸਾਉ,	ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ, ਪ੍ਰਯੋਗ
Polished (<i>style</i>) — ਮਾਂਜੀ	Practice—ਅਭਿਆਸ,
ਹੋਈ, ਸੰਵਾਰੀ ਹੋਈ (ਸ਼ੈਲੀ)	Preamble—ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਭੂਮਿਕਾ
ਸੁਘੜ (ਸ਼ੈਲੀ)	Precarious—ਅਨਿਸ਼ਚਤ
Politic—ਨੀਤਿਕ	Precedence — ਅਗ੍ਰਾਮਨ,
Political—ਰਾਜਨੀਤਕ, ਰਾਜਸੀ	ਪਹਿਲ,
Poise—ਤੁਲਤਾ, ਸਮਤੋਲ, ਸੰਤੁਲਨ	Precedent—ਪਰਮਾਣ, ਦਿਸ਼ਟਾਂਤ
Politics—ਰਾਜਨੀਤੀ	Precept—ਉਪਦੇਸ਼-ਵਚਨ
Politician — ਨੀਤੀਗਿਆਤਾ,	Precis—ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ
ਨੀਤੀਵਾਨ, ਨੀਤੀਵੇਤਾ	Precis writing—ਸੰਖੇਪ ਲਿਖਨ
Polyglot—ਬਹੁਭਾਸ਼ੀਆ.	ਕਲਾ, ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ
Populace—ਵਸੋ, ਲੋਕ, ਜਨਤਾ	Precision—ਸੁੱਧਤਾ, ਯਥਾਰਥਤਾ,
Popular—ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ, ਪਰਸਿਧ,	Prediction—ਭਵਿਖਬਾਣੀ
ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ	Predilection—ਪੱਖਪਾਤ, ਦਵੇਤ—
Popularity — ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ,	ਭਾਵ
ਹਰਮਨਪਿਆਰਤਾ	Predominance — ਪ੍ਰਬਲਤਾ

ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ	Priceless—ਅਣਮੁਲਾ, ਬਹੁਮੁਲਾ, ਅਦੁਤੀ
Pre-eminent—ਸਰਵ-ਪਰਧਾਨ, ਸਰਵ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ,	Presume — ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਲੈਣਾ,
Preface—ਮੁਖ ਸ਼ਬਦ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਭੂਮਿਕਾ, ਮੁੱਖ ਬੰਦ	Prevalence—ਪਰਚਾਰ, ਪਰਚਲਨ ਵਿਆਪਕਤਾ
Preference—ਤਰਜੀਹ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ	Primary — ਮੁਢਲਾ, ਅਰੰਭਿਕ, ਮੁੱਖ
Pregnant (<i>Meaningful</i>)— ਭਰਪੂਰ, ਗੂੜ੍ਹਾਰਥਕ, ਸਾਰਥਕ	Prime—ਮੁੱਖ, ਜੋਬਨ,
Prehistoric age — ਪੂਰਬ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਕਾਲ, ਮਿਥਿ- ਹਾਸਿਕ ਕਾਲ	Primer—ਬਾਲ ਬੋਧ
Preliminary — ਪ੍ਰਾਰੰਭਕ, ਪ੍ਰਾਬਥਿਕ,	Primeval—ਆਦਿ-ਕਾਲੀ
Premature—ਕੱਚਾ, ਅਪੂਰਣ,	Primitive race— ਮੂਲ-ਜਾਤੀ, ਮੁੱਖ-ਧਾਰਾ
Premises—ਨਿਯਤ-ਤੱਤ, ਨਿਯਤ- ਵਿਸ਼ਾ	Print—ਛਾਪਣਾ, ਛਾਪਾ
Prescience—ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ	Privilege — ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਖਾਸ ਹੱਕ,
Prescribe — ਨਿਯਤ ਕਰਨਾ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨਾ	Prize—ਇਨਾਮ (ਪੁਰਸਕਾਰ)
Prescribed limit — ਨਿਸ਼ਚਤ ਸੀਮਾ	Procedure — ਢੰਗ (ਪੱਧਤੀ) ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ, ਪ੍ਰਣਾਲੀ
Present—ਉਪਹਾਰ, ਭੇਟਾ, ਤੁਹਫਾ, ਵਰਤਮਾਨ,	Proceedings—ਕਾਰਵਾਈ, ਕਾਰਜ ਵਿਸਥਾਰ
Presentation—ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ	Process—ਰੀਤੀ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਬਿਧੀ
Press—ਛਾਪਾ ਖਾਨਾ, (ਮੁਦ੍ਰਣ ਕਲਾ)	Proclamation—ਘੋਸ਼ਣਾ, ਐਲਾਨ
Press (the)—ਪਤਰਕਾਰੀ	Proclivity—ਬੁਕਾ, ਪਰਬਿਤੀ
Price—ਮੁੱਲ, ਕੀਮਤ,	Product—ਉਤਪੱਤੀ, ਪਰੀਣਾਮ, ਫਲ, ਉਪਜ
	Production—ਪੈਦਾਵਾਰ, ਉਤ-

ਪਾਦਨ, ਉਪਜ	ਭਵਿਖ ਬਾਣੀ
Productive—ਉਪਜਾਉ, ਉਤਪਾਦਕ	Proportion—ਅਨੁਪਾਤ, ਤਨਾਸਬ
Profit—ਲਾਹਾ, ਲਾਭ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Proportional—ਅਨੁਰੂਪ,
Programme—ਕਾਰਜ-ਕ੍ਰਮ	Propose — ਪ੍ਰਸਤਾਵਤ ਕਰਨਾ,
Progress — ਪ੍ਰਗਤੀ, ਵਿਕਾਸ,	ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਨਾ
ਉਨਤੀ, ਤਰੱਕੀ	Prospect —ਭਵਿਖ ਆਸ਼ਾ
Prohibition —ਬੰਦੀ, ਨਿਸ਼ੇਧ,	Prospectus—ਨਿਯਮਾਵਲੀ
ਰੋਕ, ਮਨਾਹੀ	Protest — ਅਸੰਮਤੀ, ਵਿਰੋਧ,
Prolix—ਵਿਸਥਾਰਕ, ਪਸਾਰਮਈ	ਇਤਰਾਜ਼
Prolivity — ਅਤੀਵਿਸਥਾਰ	Proto-type—ਮੂਲ-ਚਿਤਰ
ਪਸਾਰਾ	Proverbial—ਲੋਕ-ਪਰਸਿਧ, ਮੂੰਹ
Prologue—ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ,	ਚੜੀ ਗਲ
Promising — ਉੱਨਤੀਸ਼ੀਲ, ਹੋਣ	Providence—ਵਿਧਾਤਾ, ਹੋਣੀ
ਹਾਰ, ਉਦੈਮਾਨ,	Provocation — ਉਤੇਜਨਾ,
Pronounce—ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ,	ਉਕਸਾਹਟ
Pronouncement — ਸੂਚਨਾ,	Proximity—ਨੇੜਤਾ, ਸਮੀਪਤਾ,
ਐਲਾਨ	ਨਿਕਟਤਾ
Pronunciation—ਉਚਾਰਣ	Proxy—ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ
Proof—ਪ੍ਰਮਾਣ, ਸਬੂਤ	Psalm—ਭਜਨ, ਉਸਤਤੀ ਗੀਤ,
Prove—ਸਿਧ ਕਰਨਾ	Pseudonym—ਕਲਪਿਤ ਨਾਮ,
Propaganda—ਪ੍ਰਚਾਰ	ਅਪਨਾਮ,
Prapagandist —ਪ੍ਰਚਾਰਕ	Public—ਜਨਤਾ
Propagate — ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ,	Public spirit — (ਲੋਕ) ਸੇਵਾ-
ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ	ਭਾਵ
Propensity — ਰੁਚੀ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ,	Publication—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
ਬੁਕਾ	Publicist—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਕਾਰ
Prophecy — ਭਵਿਖ-ਵਚਨ,	Publish—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ
	Publisher—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

Pulse - ਨਾੜੀ (ਨਬਜ਼)
 Punctuation—ਬਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ
 Purification—ਸੁਧੀ
 Pungent — ਤੀਖਣ, ਤਿਖਾ,
 ਚੁਭਵਾਂ, ਕਾਟਵਾਂ
 Pupil—ਸ਼ਿਸ਼. ਚੇਲਾ, (ਸ਼ਾਗਿਰਦ)
 Pure—ਪਵਿਤਰ, ਸੁਧ, ਸਾਫ
 Purity—ਪਵਿਤਰਤਾ, ਸੁਧਤਾ
 Pure Intellect — ਪ੍ਰਗਿਆ
 ਦਿੱਬ ਬਧੀ,

Purge—ਸੋਧਨਾ, ਸੁਧ ਕਰਨਾ
 Purist—ਸੁੱਧਵਾਦੀ
 Purport—ਸਾਰ, ਤੌਤ
 Purgation—ਸੁਧੀ

Q.

Quarterly—ਤਰੈਮਾਸਿਕ (ਪਤਰ)
 Quarto — ਚੌਪੱਤਰੀ, ਚੌਥਾਈ
 (ਪਤਰ)

Quatrain—ਰੁਬਾਈ, ਚੌਪਦਾ,
 Queer — ਅਜੀਬ, ਵਿਲਖਣ,
 ਅਪਰੂਪ

Query—ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਸ਼ੰਕਾ

Question—ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਸਵਾਲ

Questionable — ਸੰਦੇਹਜਨਕ,
 ਅਨਿਸਚਿਤ,

Quiet—ਸ਼ਾਂਤ, ਚੁਪ

Quibble—ਵਾਕਛਲ, ਵਕਰੋਕਤੀ

Quintessence — ਸਾਰ. ਤਤ,
 ਨਿਚੋੜ,

Quip—ਤਾਹਨਾ, ਮਖੌਲ,

Quite—ਬਿਲਕੁਲ,

Quote ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣਾ, ਅਵਤਰਿਤ
 ਕਰਨਾ, ਟੁਕ ਦੇਣਾ

Quixotic—ਅਦਭੁਤ, ਅਸੰਭਵ

Quorum — ਨਿਯਮਤ ਗਿਣਤੀ,

R.

Race—ਜਾਤੀ,

Racial—ਜਾਤੀਗਤ

Radical—ਮੂਲਿਕ, ਮੁਢਲਾ

Rank—ਪਦ, ਸਥਾਨ

Rant—ਸ਼ਬਦੀ ਰੌਲਾ, ਬਕਵਾਸ,
 ਸ਼ਬਦੀ ਜਾਲ

Rapt—ਮਗਨ, ਲੀਨ

Rare—ਦੁਰਲੱਭ

Ratify—ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ

Ratio—ਅਨੁਪਾਤ, ਨਿਸਬਤ

Rationalist—ਤਰਕਵਾਦੀ

Reactionary—ਪ੍ਰਤੀਕਾਰੀ

Readable—ਪੜ੍ਹਦਫ਼

Real—ਯਥਾਰਥ

Realist—ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ

Realistic—ਯਥਾਰਥਕ

Reality — ਸਚਾਈ, ਯਥਾਰਥਤਾ,

ਅਸਲੀਅਤ, ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ,

Realise—ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ,
 Realisation—ਸਾਧਨ, ਸਿਧੀ
 Rebel—ਬਾਗੀ, ਰਾਜ ਧਰੋਹੀ
 Recapitulation—ਪੁਨਰ-ਉਲੇਖ.
 Recitation—ਵਾਚਣਾ, ਉਚਾਰਣ
 Record—ਲੇਖ, ਪਤਰ
 Rectify—ਸੋਧਣਾ
 Reference book—ਸੰਕੇਤ ਗਰੰਥ
 Refine—ਸੰਵਾਰਨਾ, ਸੁਧ ਕਰਨਾ,
 ਮਾਜਣਾ,
 Refinement—ਸੁਹਜ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ
 ਸੁਸ਼ੀਲਤਾ
 Reflect—ਛਾਇਆ, ਅਕਸ,
 Reflection—ਆਭਾਸ, ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ
 Reform—ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ,
 Reformer—ਸੁਧਾਰਕ
 Reformation—ਸੁਧਾਰ
 Reformist—ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ
 Refute—ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ, ਨਿਸ਼ੇਧ
 ਕਰਨਾ,
 Regeneration—ਪੁਨਰ-ਉਤਪਤੀ
 Regularity—ਵਿਵਸਥਾ, ਕ੍ਰਮ,
 ਨਿਯਮਿਤਤਾ,
 Regulate—ਨਿਯਮਬੱਧ ਕਰਨਾ,
 Regulation—ਨਿਯਮ, ਵਿਧੀ
 Rehearsal—ਪੂਰਬ ਅਭੀਨੇ,
 Rejoinder—ਪ੍ਰਤੀ-ਉਤਰ

Relate—ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ,
 Relative—ਸੰਬੰਧਤ, ਸੰਬੰਧੀ
 Relaxation—ਬਿਸਰਾਮ,
 ਸਿਰਲਤਾ,
 Relevant—ਦੁਕਵਾਂ, ਅਨੁਕੂਲ-
 ਪ੍ਰਸੰਗਕ,
 Reliable—ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ-
 ਯੋਗ, ਇਤਬਾਰੀ,
 Relief—ਸਹਾਇਤਾ, ਆਰਾਮ,
 ਖਲਾਸੀ,
 Religion—ਧਰਮ, ਮਤ, ਮਜ਼ਹਬ
 Religious—ਧਾਰਮਿਕ
 Remark—ਨਿਰੂਪਣ, ਕਥਨ,
 Remarkable—ਮਹਤਵ-ਪੂਰਣ,
 Reminder—ਚੇਤਾਵਨੀ
 Reminiscences—ਸਮਿਤੀਆਂ,
 ਯਾਦਾਂ
 Rendering—ਉਲਥਾ
 Renaissance (*Renascence*)—
 ਪੁਨਰ ਜਾਗਰਤੀ
 Renovate—ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਨ
 Renowned—ਪਰਸਿਧ
 Re-orientation—ਨਵਰੂਪਤਾ
 Repartee—ਵਿਅੰਗ-ਉਕਤੀ
 ਹਾਦਰਜਵਾਬੀ
 Repetition—ਦੁਹਰਾ, (ਪੁਨਰ-
 ਉਕਤੀ,)

Replica—ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਇੰਨ ਬਿੰਨ ਨਕਲ	Resoluteness—ਦ੍ਰੜਤਾ
Report—ਰਪੋਟ, ਸੰਵਾਦ, ਸੂਚਨਾ,	Resound — ਵਾਜ-ਦੁਹਰ, ਪ੍ਰਤੀ ਧੁਨੀ, ਗੂੰਜਣਾ
Reporter—ਸਚਕ. ਸੰਵਾਦਦਾਤਾ,	Resource — ਜੁਗਤੀ, ਉਪਾ, ਸਾਧਨ,
Represent—ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੋਣਾ	Respective — ਆਪੋ ਆਪਣੇ, ਸਬੰਧਤ
Representation—ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਰੂਪਤਾ	Respectively — ਕ੍ਰਮਪੂਰਵਕ, ਤਰਤੀਬਵਾਰ
Representative — ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ, ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ	Respond—ਉਤਰ ਦੇਣਾ, ਮੰਨਣਾ,
Repression — ਸਖਤੀ, ਦਬਾ (ਨਿਰੋਧ)	Response—ਪ੍ਰਤੀ-ਉਤਰ
Reproduce—ਪ੍ਰਤੀ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ	Responsible — ਉਤਰਦਾਈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ
Republic — ਲੋਕਰਾਜ, ਪੂਜਾ ਤੰਤਰ, ਲੋਕ ਤੰਤਰ, ਗਣਰਾਜ	Restoration—ਪੁਨਰ-ਸਥਾਪਨ
Reputation—ਜੱਸ, ਪਰਸਿੱਧੀ, ਕੀਰਤੀ,	Result—ਫਲ, ਸਿੱਟਾ, ਪਰੀਣਾਮ
Reputed — ਉੱਘਾ, ਪਰਸਿਧ, ਮਾਨਨੀਅ	Resume -- ਸਾਰ, ਸੰਖੇਪ, ਤੱਤ, ਨਿਚੋੜ
Request—ਬੇਨਤੀ, ਵਿਨ, ਪਰਾਰ- ਬਨਾ, ਨਿਵੇਦਨ	Return—ਪ੍ਰਤੀਫਲ, ਆਮਦਨ,
Research—ਖੋਜ, ਅਨਸੰਧਾਨ	Reveal—ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਪਰਕਾਸ਼ ਕਰਨਾ
Research scholar—ਖੋਜਕਾਰ, ਖੋਜੀ	Revelation — ਇਲਹਾਮ, ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ
Resignation — ਅਸਤੀਫਾ, ਤਿਆਗ ਪਤਰ,	Review (Book) — ਪੁਸਤਕ- ਪੜਚੋਲ, ਆਲੋਚਨਾ
Resolution—ਮਤਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ,	Revise—ਦੋਹਰਾਨਾ, ਸੋਧਨਾ
	Revival ਪੁਨਰ-ਜਾਗਰਤੀ,
	Rebellion—ਬਗਾਵਤ, ਵਿਦਰੋਹ

Revolt—ਉਪਦ੍ਰਵ, (ਗਦਰ)
 Revolutionary—ਇਨਕਲਾਬੀ
 ਕਰਾਂਤੀਕਾਰੀ
 Revolutionist—ਕਰਾਂਤੀਵਾਦੀ
 Reward—ਪ੍ਰਤੀਫਲ, ਇਨਾਮ,
 Right—ਹੱਕ, ਅਧਿਕਾਰ, ਉਚਿਤ
 ਠੀਕ
 Ridicule—ਉਪਹਾਸ, ਮਖੌਲ
 Righteous — ਧਾਰਮਿਕ,
 ਨਿਆਇ, ਸਤਿਗਾਮੀ
 Rightful—ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਿਆਇ
 ਪੂਰਣ
 Rigidity—ਹਠਪੁਣਾ, ਕਠੋਰਤਾ
 Rite—ਕ੍ਰਿਆ, ਮਰਯਾਦਾ, ਰੀਤ,
 ਰਸਮ
 Ritual—ਸੰਸਕਾਰ, ਰਸਮ
 Rival—ਪ੍ਰਤੀ-ਪਖੀ, ਪ੍ਰਤੀ-ਯੋਗੀ,
 ਵਿਰੋਧੀ
 Romance — ਰੋਮਾਂਸ, ਕਿੱਸਾ,
 ਅਦਭੁਤ ਕਥਾ
 Romantic—ਰੋਮਾਂਸਿਕ, ਅਦਭੁਤ
 Root — ਮੂਲ, ਜੜ੍ਹ, ਧਾੜ੍ਹ
 (grammar)
 Rostrum—ਸਭਾ-ਮੰਚ
 Rough—ਰੌਦੀ,
 Route—ਰਾਹ, ਮਾਰਗ, ਪੰਥ
 Routine—ਨਿਤ-ਕ੍ਰਿਆ, ਨਿਤ-

ਕਰਮ
 Royal—ਰਾਜਕੀ (ਸ਼ਾਹਾਨਾ)
 Rudimentary — ਮੁਢਲਾ,
 ਮੌਲਿਕ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ
 Rumour—ਕਨਸੋ, ਜਨ-ਪ੍ਰਵਾਦ,
 ਅਫਵਾਹ, ਅਵਾਈ
 Rural — ਪੇਂਡੂ, ਦਿਹਾਤੀ,
 ਗ੍ਰਾਮੀਣ
 Rural uplift—ਗਰਾਮ ਸੁਧਾਰ
 Rule—ਨਿਯਮ, ਵਿਧੀ, ਸੂਤਰ
 S.
 Sacrifice—ਕੁਰਬਾਨੀ, ਤਿਆਗ,
 ਬਲੀਦਾਨ
 Sage—ਰਿਸ਼ੀ, ਮੁਨੀ, ਸਾਧੂ, ਸੰਤ
 ਮਹਾਤਮਾ
 Salvatien—ਮੁਕਤੀ, ਨਿਰਵਾਣ,
 ਛੁੱਟਕਾਰਾ, ਮੋਖ
 Sanction—ਪਰਵਾਨਗੀ (ਸਵੀ-
 ਕ੍ਰਿਤੀ), ਮਨਜ਼ੂਰੀ
 Sarcasm — ਵਿਅੰਗ, ਕਟਾਖ,
 ਨਿੰਦਿਆ (ਤਨਜ਼)
 Sarcastic — ਨਿੰਦਿਆਪੂਰਣ,
 ਵਿਅੰਗਮਈ
 Satire—ਟੋਕ, ਚੋਭ, ਚੋਟ, ਵਿਅੰਗ
 ਉਪਹਾਸ, ਸਿੱਠ
 Satirical—ਵਿਅੰਗ-ਪੂਰਣ, ਉਪ-
 ਹਾਸਮਈ

Satirist—ਵਿਅੰਗਕਾਰ
 Salient—ਮੁਖ, ਪਰਧਾਨ
 Sally—ਬਿਲਾਸ, ਖੁਲ੍ਹ
 Saviour—ਪ੍ਰਾਣ ਰਖਿਅਕ
 Savour—ਰਸ, ਸੁਆਦ
 Scene—ਝਾਕੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼
 Scenery — ਭੂਦ੍ਰਿਸ਼, ਨਜ਼ਾਰਾ,
 ਰਮਣੀਕ ਦ੍ਰਿਸ਼
 Scenic — ਵਿਚਿਤਰ, ਸੁੰਦਰ
 Sceptic—ਸੰਕਾਵਾਦੀ ਨਾਸਤਕ,
 ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ, ਸੰਕਾਲੂ, ਤਰਕ-
 ਵਾਦੀ
 Sceptical — ਸੰਦੇਹਾਤਮਕ, ਸੰਕਾ-
 ਮਈ
 Scheme — ਜੁਗਤੀ, ਯੋਜਨਾ,
 ਕਪਟ-ਪਰਬੰਧ
 Scholar — ਵਿਦਵਾਨ,
 ਵਿਦਿਆਰਥੀ
 Scholarship — ਵਿਦਵਤਾ,
 ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ (ਛਾਤ੍ਰ ਫਿਰਤੀ)
 Scholastic— ਵਿਦਵਤਾ ਮਈ
 School—ਮਤ, ਸੰਪਰਦਾ, ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ
 Scientist — ਵਿਗਿਆਨੀ,
 ਵਿਗਿਆਨਕ
 Scoff—ਤਿਰਸਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਭੰਡੀ
 ਕਰਨਾ
 Scribble—ਝਰੀਟਣਾ

Script—ਲਿਪੀ (ਰਸਮੁਲਖਤ)
 Script—ਲਿਖਤ
 Scripture—ਧਰਮ ਗਰੰਥ
 Scroll—ਪਰਾਚੀਨ, ਹਸਤ ਲੇਖ
 Scruple—ਸੰਕਾ, ਸੰਕੋਚ
 Sculptor—ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ, ਮੂਰਤੀ
 ਕਾਰ
 Sculpture — ਸ਼ਿਲਪਕਲਾ,
 ਕਲਾ, ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ
 Secondary Education —
 ਮਾਧਮਿਕ ਸਿਖਿਆ
 Seconder—ਪ੍ਰੋਫ਼ਰ, ਸਮਰਥਕ
 Second rate—ਸਾਧਾਰਨ ਪੱਧਰ
 ਅਪਰਧਾਨ, ਹੇਠਲੀ ਪੱਧਰ
 Secret — ਗੁੱਝਾ, ਗੁਪਤ, ਰਹੱਸ,
 ਭੇਦ
 Seecrecy—ਗੋਝ, ਰਹੱਸ
 Secretary—ਮੰਤਰੀ, ਸਕੱਤਰ
 Secretaryship— ਮੰਤਰੀ ਪਦ
 ect — ਮਤ, ਪੰਥ, ਸੰਪਰਦਾ,
 ਸ਼ਰੇਣੀ
 Sectarian—ਸੰਪਰਦਾਈ, ਫਿਰਕੂ
 Section—ਵਿਭਾਗ, ਖੰਡ
 Secular—ਸਰਵਲੋਕਿਕ, ਲੋਕਿਕ
 ਸੰਸਾਰਕ
 Seditious — ਰਾਜ-ਦਰੋਹ, ਰਾਜ-
 ਵਿਦਰੋਹ

Seer—ਦ੍ਰਸ਼ਟਾ, ਤੱਤਵੰਤਾ, ਰਿਸ਼ੀ
Self-determination—ਆਤਮ
ਨਿਰਨਾ, ਆਤਮ-ਦਿੜਭਾ, ਸੈ-
ਦਿੜਤਾ

Self-perservation — ਸਵੈ-
ਰਖਿਆ

Self-sufficiency — ਆਤਮ-
ਨਿਰਭਰਤਾ, ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ

Self-willed - ਆਪ-ਹੁਦਰਾ, ਸਵੈ-
ਸੰਕਲਪੀ

Seminary — ਵਿਦਿਆਲਾ,
ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਡਲ

Sense— ਸੁਧ, ਸੁਰਤ, ਇੰਦਰੀ,
ਗਿਆਨ, ਚੇਤਨਾ, ਭਾਵਨਾ,
ਸੋਝੀ

Sensation — ਰੋਮਾਂਚ, ਇੰਦਰੀ-
ਗਿਆਨ, ਸਨਸਨੀ, ਝਰਨਾਹਟ

Sense of beauty — ਸੁਹਜ
ਸਵਾਦ

Sense (good — ਸੁਮੱਤ

Sense of humour—ਹਾਸਭਾਵ
ਹਾਸਰਸ, ਹਾਸ ਬਿਰਤੀ

Sententious — ਸੁਤਰ ਮਈ,
ਸੁਤਰਾਤਮਕ, ਸੰਖਿਪਤ,
ਸੰਕੁਚਿਤ

Sentient—ਚੇਤੰਨ

Sentimentalist—ਭਾਵਕਤਾਵਾਦੀ

Sequel— ਸਿੱਟਾ, ਪਰੀਣਾਮ, ਅਤ
Sequence — ਬਿਵਸਥਾ, ਕ੍ਰਮ,
ਤਰਤੀਬ, ਅੱਗਾ-ਪਿੱਛਾ

Sequence of Events —
ਘਟਨਾ-ਕ੍ਰਮ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ

Serenade — ਸੰਧਿਆ ਗੀਤ, ਸੰਝ-
ਗੀਤ

Serene—ਸ਼ਾਂਤ, ਸਰਲ, ਅਡੋਲ
ਚਿੱਤ

Serial—ਲੜੀਵਾਰ, ਕਰਮਵਾਰ

Serial Number—ਕ੍ਰਮ-ਸੰਖਿਆ

Series—ਮਾਲਾ, ਸ਼ਰੇਣੀ, ਲੜੀ

Session—ਬੈਠਕ (ਅਧੀਵੇਸ਼ਣ)

Sex—ਲਿੰਗ, ਕਾਮ (ਜਿਨਸ)

Sexuality—ਕਾਮੁਕਤਾ

Shade (s)—ਛਾਇਆ, ਸੁਖਮ ਭੇਦ
ਰੰਗਾਂਤਰ

Shadow — ਪ੍ਰਤੀ-ਛਾਇਆ
ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ

Shape—ਮੂਰਤ, ਆਕਾਰ, ਘਾੜਤ

Show—ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਦਿਖਾਵਾ

Side—ਪੱਖ, ਪਾਸਾ

Sight—ਦ੍ਰਿਸ਼, ਦਰਸ਼ਨ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

Sightly—ਸੁਦ੍ਰਿਸ਼, ਸੁਹਣਾ

Sign—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਇਸ਼ਾਰਾ, ਨਿਸ਼ਾਨੀ

Signal — ਨਿਸ਼ਾਨ, ਇਸ਼ਾਰਾ,
ਸੰਕਤ

- Signature—ਹਸਤਾਖਰ, ਦਸਖਤ
 Significance — ਸਾਰਥਕਤਾ, ਮਹਾਨਤਾ, ਅਰਥ, ਮਹੱਤਵ
 Significant—ਸਾਰਥਕ, ਮਹੱਤਵ-ਪੂਰਨ
 Signify—ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇਣਾ, ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ, ਸੁਝਾਣਾ
 Similar—ਸਮਾਨ, ਤੁੱਲ
 Similarity—ਤੁੱਲਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ
 Similitude — ਸਮਾਨਤਾ, ਸਮਰੂਪਤਾ
 Simplicity—ਸਰਲਤਾ, ਸਾਦਗ
 Simplify —ਸਰਲ ਕਰਨਾ, ਸੰਖੇਪ ਕਰਨਾ ।
 Simplification—ਸਰਲਰੂਪਤਾ
 Simultaneous — ਇਕਸਾਥ, ਇਕੱਠੇ
 Sincere — ਸੱਚਾ, ਨਿਸ਼ਕਪਟ, ਸਰਲ
 Singular—ਇਕਹਿਰਾ, ਅਸਾਧਾਰਨ ਇਕਵਚਨ (gr.)
 Situation — ਹਾਲਤ ਸਥਿਤੀ, ਅਵਸਥਾ, ਮੌਕਾ
 Size—ਕਦ, ਮਾਤਰਾ
 Sketch—ਰੇਖਾ-ਚਿਤਰ. ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਅਕਾਰ-ਪ੍ਰਕਾਰ, ਖਾਕਾ
 Sketchy—ਅਪੂਰਨ, ਸੰਖਿਪਤ
 Skill — ਕਲਾ ਨਿਪੁਣਤਾ, ਬੁਧੀ, ਨਿਪੁਣਤਾ, ਜਾਚ, ਢੰਗ
 Skilful—ਕਲਾਵਾਨ, ਬੁਧੀਮਾਨ, ਚਤੁਰ, ਨਿਪੁਣ, ਪਰਬੀਣ
 Skit — ਵਿਅੰਗੀਕਤੀ, ਹਲਕਾ ਵਿਅੰਗ
 Slander—ਅਪਜਸ, ਅਪਕੀਰਤੀ, ਕਲੰਕ
 Slang—ਅਪਭਾਸ਼ਾ, ਗੰਵਾਰੂ ਬੋਲੀ
 Slave-mentality —ਦਾਸ-ਮਨੋ-ਬਿਰਤੀ
 Slavery—ਦਾਸਤਾ
 Snap shot — ਝਟਪਟੀ ਚਿਤਰ, ਭਾਵਚਿਤਰ
 Social—ਸਮਾਜਿਕ, ਸਮਾਜੀ
 Sociable—ਮਿਲਨਸਾਰ
 Social instinct — ਸਮਾਜਿਕ ਬਿਰਤੀ
 Social science—ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ
 Socialisation—ਸਮਾਜੀਕਰਨ
 Socialist—ਸਮਾਜਵਾਦੀ
 Socialistic—ਸਮਾਜਵਾਦਕ
 Sociologist—ਸਮਾਜ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ
 Sociology—ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ
 Society—ਸਮਾਜ
 Solecism—ਭੁਲ, ਅਸੁਧੀ (ਵਿਆ-

- ਕਰਣ ਜਾਂ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ)
 Solemn — ਗੰਭੀਰ, ਪਵਿਤਰ,
 ਹਾਰਦਿਕ
 Solid—ਠੋਸ
 Solitary — ਨਿਰਜਨ, ਇਕਾਂਤ,
 ਇਕੱਲਾ, ਟਾਂਵਾਂ-ਟਾਂਵਾਂ
 Solution—ਹੱਲ, ਵਿਆਖਿਆ,
 (ਸਮਾਧਾਨ)
 Songster — ਗਵਈਆ
 Sonority—ਉੱਚੀਸੁਰਤਾ
 Sooth-sayer — ਭਵਿਖ-ਵਕਤਾ.
 ਰਮਲੀ
 Sophism—ਸੱਤ-ਆਭਾਸ, ਬੌਧਿਕ-
 ਛਲ
 Sophist—ਸੱਤਿਆਭਾਸੀ, ਬੌਧਿਕ-
 ਕਪਟੀ
 Sophistication—ਛਲ, ਬੌਧਿਕ-
 ਕਪਟ
 Soul—ਆਤਮਾ, ਰੂਹ
 Sound---ਆਵਾਜ਼, ਧੁਨੀ, ਸੁਰ
 Source---ਸੋਮਾ, ਸ੍ਰੋਤ, ਮੂਲ-ਕਾਰਨੀ
 ਉਤਪੱਤੀ
 Souvenir — ਸਿਮਿਰਤੀ ਚਿੰਨ੍ਹ,
 ਸਮਾਰਕ
 Space--ਸਥਾਨ, ਵਿਸਥਾਰ, ਅੰਤਰ
 Spacious — ਖੁਲ੍ਹਾ, ਵਿਸ਼ਾਲ,
 ਵਿਸਤੀਰਤ
- Special--ਖਾਸ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਅਸਾਧਾਰਨ
 Specialist—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ
 Speciality---ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਤਾ, ਵਿਸ਼ੇ-
 ਸ਼ਤਾ
 Species—ਨਸਲ, ਜਾਤੀ
 Specified—ਸੰਕੇਤਤ, ਖਾਸ
 Specify—ਸੰਕੇਤਤ ਕਰਨਾ
 Specimen—ਨਮੂਨਾ
 Spectacle—ਦ੍ਰਿਸ਼, ਤਮਾਸ਼ਾ, ਦੱਖ
 Spectacular--ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਈ, ਦੱਖਮਈ
 Speculate—ਅਨੁਮਾਨ ਜਾਂ ਕਲ-
 ਪਨਾ ਕਰਨਾ
 Speech — ਵਿਖਿਆਨ, ਕਥਨ,
 ਭਾਸ਼ਨ (ਬੋਲੀ)
 Sphere—ਖੇਤਰ, ਲੋਕ-ਮੰਡਲ
 Spirit—ਪਰਾਣ; ਜੋਸ਼
 Spiritual— ਅਧਿਆਤਮਕ
 Spontaneous — ਆਪਮੁਹਾਰਾ,
 ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ, ਸੁਤੇਸਿਧ, ਸੁਭਾਵਿਕ
 Spring—ਬਸੰਤ ਰੁਤ
 Staff — ਸਟਾਫ਼, ਕਰਮਚਾਰੀ-
 ਮੰਡਲ
 Stage —ਅਵਸਥਾ, ਪੱਧਰ, ਦਰਜਾ
 Stage by stage—ਕ੍ਰਮਪੂਰਵਕ,
 ਕ੍ਰਮਵਾਰ
 Standard (*Adj. and Nou.*)—
 ਪੱਧਰ, ਪਰਮਾਣ, ਪਰਮਾਣਿਕ,

ਆਦਰਸ਼, ਕੋਟੀ	Sub branch ਉਪ-ਸ਼ਾਖਾ
Stanza—ਸ਼ਲੋਕ, ਬੰਦ, ਪਦਾ	Sub-division— ਉਪ-ਵਿਭਾਗ
Statement—ਬਿਆਨ, ਕਥਨ	Sub-editor — ਸਹਿਕਾਰੀ- ਸੰਪਾਦਕ
Statesman—ਨੀਤੀਵਾਨ, ਨੀਤੀ ਵੇਤਾ	Sub-rule—ਉਪ-ਨਿਯਮ
Stationary—ਸਥਾਈ, ਨਿਸਚਲ ਟਿਕਵਾਂ, ਸਥਿਰ	Subordinate - ਸਹਾਇਕ, ਅਧੀਨ, ਮੀਤ
Stationery — ਲਿਖਣ-ਸਾਮਗਰੀ	Subsidiary—ਸਹਾਇਕ
Statistics — ਗਣਨਾ-ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ, ਅੰਕ-ਸ਼ਾਸਤਰ	Subsistence - ਗੁਜ਼ਾਰਾ, ਨਿਰ- ਬਾਹ, ਉਪਜੀਵਕਾ, ਆਜੀਵਕਾ
Statue—ਮੂਰਤੀ, ਬੁੱਤ	Substantial — ਵਾਸਤਵਿਕ, ਠੋਸ, ਭਾਵ-ਪੂਰਤ
Statuesque— ਮੂਰਤੀਵਤ	Substantiate - ਸਿਧ ਕਰਨਾ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ
Status—ਪਦ, ਪਦਵੀ, ਪੱਧਰ	Substitute— ਬਦਲ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ
Stereotyped — ਸਿੱਕੇਬੰਦ, ਬੰਝਵਾਂ	Succeed — ਸਫਲ ਹੋਣਾ, ਪੁਗਣਾ, ਬਾਂ ਲੈਣਾ
Stipend—ਵਜ਼ੀਫਾ	Success—ਸਫਲਤਾ, ਕਾਮਯਾਬੀ
Story—ਕਹਾਣੀ, ਗਲਪ, ਕਥਾ	Succession — ਅਨੁਗਾਮਤਾ, ਪਰੰਪਰਾ, ਅਗੇ ਪਿਛੇ
Strain—ਦੁੱਬਾ, ਪੁਸ਼ਟੀ, ਜ਼ੋਰ	Succinct—ਸੰਖਿਪਤ, ਸੰਕੁਚਵਾਂ, ਸੰਗੜਵਾਂ
Strength—ਓਜ, ਸ਼ਕਤੀ	Sufficient—ਚੌਖਾ, ਕਾਫੀ
Strict—ਕਠੋਰ, ਸਖਤ, ਕਰੜਾ	Suggest — ਸੁਝਾਇਣਾ, ਸੰਮਤੀ ਦੇਣਾ, ਗਾਏ ਦੇਣਾ
Strict sense—ਸੀਮਤ ਅਰਥ	Suggestiveness (Sugges- tivity) — ਧੁਨੀ,
Stricture—ਅਪਕਥਨ, ਨਿੰਦਾ	
Struggle—ਸੰਗਰਾਮ, ਸੰਘਰਸ਼, ਘੋਲ, ਮੁਯਤਨ	
Student—ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਤਾਲਬ- ਇਲਮ (ਛਾਤਰ)	
Study room—ਅਧਿਐਨ-ਸ਼ਾਲਾ	

ਵਿਅੰਜਕਤਾ, ਸੰਕੇਤਤਾ, ਸੁਝਾਉ- ਪਨ	Superior — ਸਰੇਸ਼ਠ, ਉੱਤਮ, ਵਧੀਆ
Suggestive (power) — ਵਿਅੰਜਕ (ਸ਼ਕਤੀ), ਸੁਝਾਉ (ਸ਼ਕਤੀ)	Superiority Complex — ਉੱਚਤਾ ਭਾਵ
Suit—ਅਨਕੂਲ ਹੋਣਾ, ਢੁਕਣਾ	Supernatural — ਅਲੌਕਿਕ, ਅਧੀਭੌਤਿਕ
Sum—ਜੋੜ	Supersensuous — ਅਲੌਕਿਕ
Summary—ਸਾਰ, ਸੰਖੇਪ	Superstition — ਲੋਕ-ਭਰਮ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ
Superb — ਉੱਚਤਮ, ਵਧੀਆ, ਉੱਤਮ (ਕਾਂਤੀਮਾਨ)	Supplement - ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਾ, ਪੂਰਕਤਾ; ਪੂਰਕ-ਪਤਰ
Superficial — ਓਪਰਾ, ਪੇਲਾ, ਬਾਹਰਲਾ	Supplementary — ਪੂਰਕ
Superfluous— ਬੇਲੋੜਾ, ਵਾਧੂ, ਫਾਲਤੂ	Support — ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ, ਮੰਡਨ ਕਰਨਾ, ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ
Superfine—ਅਤੀ ਸੂਖਮ, ਸਰ- ਬੋਤਮ, ਅਤਿ ਕੋਮਲ	Suppose—ਮੰਨ ਲੈਣਾ, ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਨਾ
Superhuman— ਉਪਰ-ਪੁਰਖੀ, ਦੇਵੀ	Supreme—ਸਰਬੋਤਮ, ਸਰਬ- ਸਰੇਸ਼ਠ, ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ
Superintend--ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ	Surmise — (Vb. & Nou) ਅਨੁਮਾਨ, ਕਿਆਸ
Superintendent — ਨਿਰੀਖਕ ਨਿਗਰਾਨ	Surname—ਉਪਨਾਮ
Supervise—ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ	Surprise—ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਾ, ਚਕ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ; ਅਚਰਜ, ਹੈਰਾਨੀ
Supervisor — ਨਿਰੀਖਕ, ਨਿਗਰਾਨ	Surroundings — ਚੈਗਿਰਦਾ, ਵਾਤਾਵਰਣ
	Survey — ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ (ਗਹੁ ਨਾਲ)

ਵੇਖਣਾ)

Survival—ਬਚਾ, ਸੁਰਜੀਤਤਾ

Suspense—ਅਨਿਸ਼ਚਾ, ਲਟਕਾ

Sweetness—ਮਧੁਰਤਾ, ਮਿਠਾਸ

Syllabic—ਸ਼ਬਦਾਂਸ਼ੀ

Syllable—ਸ਼ਬਦਾਂਸ਼, ਅੱਖਰ

Symbol—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸੰਕੇਤ, ਲਛਣ

Symbolic — ਚਿੰਨ੍ਹਵਾਦੀ,

ਸਕੇਤਾਤਮਕ, ਸੰਕੇਤਕ

Symbolist—ਚਿੰਨ੍ਹਵਾਦੀ, ਸੰਕੇਤ-

ਵਾਦੀ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਾਦੀ

Symmetry—ਸੁਮਾਪਤਾ, ਸਮਾਨੰਤਰ,

ਸਮਮਾਤਰਾ, ਸੁਡੌਲਤਾ

Sympathetic — ਹਮਦਰਦ,

ਸੁਹਿਰਦ, ਦਇਆਵਾਨ

Sympathy — ਹਮਦਰਦੀ,

ਸਹਾਨੁਭੂਤੀ

Sylvan—ਬਨਬਾਸੀ

Symphonic—ਬਹੁਸੁਰਾ

Symphony—ਸੁਰ-ਸੰਜੋਗ, ਬਹੁ-

ਸੁਰਤਾ

Symptom—ਲਛਣ, ਚਿੰਨ੍ਹ

Symptomatic—ਸੂਚਕ, ਲਖਾਇਕ

Synopsis--ਸਾਰ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਨਿਬੰਧ-ਰੇਖਾ

Synoptical—ਤੱਤ ਰੂਪ, ਸਾਰਮਈ

Syntax—ਵਾਕ-ਰਚਨਾ, ਵਾਕ-ਬੋਧ

Synthetic — ਸੰਜੋਗਾਤਮਕ,

ਗੁੱਟਵੀਂ

System—ਢੰਗ, ਰੀਤ, ਪੱਧਤੀ,

ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਬਿਧੀ, (ਕਾਇਦਾ)

Systematic — ਸਿਲਸਲੇਵਾਰ,

ਨਿਯਮਿਤ, ਕ੍ਰਮਿਕ

Systematise — ਨਿਯਮਿਤ

ਕਰਨਾ

T.

Table—ਸੂਚੀ

Tact—ਜਗਤੀ, ਢੰਗ, ਜੁਗਤ

Tale—ਕਥਾ, ਕਹਾਣੀ

Talent—ਬੁਧੀ, ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਗੁਣ

Talented — ਬੁਧੀਮਾਨ, ਗੁਣੀ,

ਗੁਣਵਾਨ

Talk—ਗੱਲ ਬਾਤ, ਗੱਲ, ਗੋਸ਼ਟ

Talkative—ਬੜਬੋਲਾ, ਗਾਲੜੀ

Taste—ਰਸ, ਸੁਆਦ

Talkie ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ, ਚਿਟ੍ਰਪਟ

Taunt—ਕਟਾਖ, ਤਾਨਾ

Tautology — ਪੁਨਰ-ਉਕਤੀ

(ਵਾਧੂ ਦੁਹਰਾ)

Teacher—ਸਿਖਿਅਕ, ਅਧਿਆਪਕ

Tear—ਅੱਥਰੂ, ਹੰਝੂ

Technical—ਪਰੀਭਾਸ਼ਕ, ਸੰਕੇਤਕ

Technical terms—ਪਰੀਭਾਸ਼ਕ

ਸ਼ਬਦ
 Technology — ਸ਼ਿਲਪ-ਸ਼ਾਸਤਰ,
 ਕਲਾ-ਵਿਗਿਆਨ
 Tedious — ਅਰੋਚਕ, ਅਕਾਉ
 Temper — ਸੁਭਾ, ਰੁਚੀ
 Temperament — ਪਰਕ੍ਰਿਤੀ,
 ਸੁਭਾ
 Temperance — ਸੰਜਮ
 Temperate — ਸੰਜਮੀ
 Temporary — ਆਰਜ਼ੀ, ਅਨਿੱਤ,
 ਅਸਥਾਈ, ਅਲਪਕਾਲੀ
 Temptation — ਲੋਭ, ਪਰਲੋਭਨ,
 (ਲੁਭਾਣਾ)
 Tenacious — ਦ੍ਰਿੜਚਿੱਤ, ਦ੍ਰਿੜ-
 ਸੰਕਲਪੀ (ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚੇ ਵਾਲਾ)
 Tendency — ਰੁਚੀ, ਝੁਕਾ
 Tender — ਨਰਮ ਕੋਮਲ, ਸੁਹਿਰਦ
 Tenderness — ਕੋਮਲਤਾ,
 ਨਰਮਾਈ, ਸੁਹਿਰਦਤਾ
 Tense — ਕਾਲ; ਨਾਬਕ
 Tension — ਖਿਚਾ, ਤਨਾਅ
 Term — ਸੰਕੇਤਕ ਪਦ
 Terminology — ਸੰਕੇਤਾਵਲੀ
 ਪਰੀਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ,
 Terms of reference — ਵਿਚਾਰ
 ਯੋਗ ਵਿਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਵਿਸ਼ਾ
 Terrific — ਡਰਾਉਣਾ, ਘੋਰ,

ਭਿਆਨਕ, ਪ੍ਰਚੰਡ,
 Terror — ਭੈ, ਤਰਾਹ, ਆਤੰਕ
 Terrorist — ਆਤੰਕਵਾਦੀ, (ਹਿੰਸਾ
 ਵਾਦੀ)
 Test — ਕਸਵੱਟੀ, ਪਰੀਖਿਆ,
 ਪਰਖ, ਪ੍ਰਮਾਣ
 Testify — ਪ੍ਰਮਾਣਤ ਕਰਨਾ,
 ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ,
 Testimony — ਪ੍ਰਮਾਣ, ਸਾਖੀ
 Testimonial — ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਤਰ
 Text — ਮੂਲ-ਪਾਠ
 Text Book — ਪਥੀ, ਪਾਠ-ਪੋਥੀ,
 ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ
 Theist — ਆਸਤਿਕਵਾਦੀ
 Theme — ਵਿਸ਼ਾ, ਪਰਕਰਣ,
 ਪਰਸੰਗ
 Theocracy — ਧਾਰਮਿਕ ਰਾਜ
 Theology — ਧਰਮ ਵਿਗਿਆਨ
 Theologian — ਧਰਮ ਵਿਗਿਆਨੀ
 Theomania — ਧਰਮ ਸੁਦਾ ਧਰਮ-
 ਉਨ-ਮਾਦ
 Theoretical — ਸਿਧਾਂਤਿਕ
 Theorist — ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ
 Theorization — ਸਿਧਾਂਤ-ਰਚਨਾ
 Theory — ਸਿਧਾਂਤ, ਮੱਤ, ਸੂਤਰ
 Theosophic — ਧਰਮ ਵਿਦਿਆ-
 ਸੰਬੰਧੀ
 Theosophist — ਧਰਮ ਗਿਆਨੀ

Theosophy—ਧਰਮ-ਵਿਦਿਆ

Thesis—ਨਿਬੰਧ, ਸਿਧਾਂਤ

Thorough—ਸੰਪੂਰਨ

Thought — ਵਿਚਾਰ, ਸਚ,
ਖਿਆਲ

Thoughtful — ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ,
ਗੰਭੀਰ, ਸੋਚ-ਵਾਨ

Thrill—ਸ਼ਨਸਨੀ, ਰੋਮਾਂਚ; ਜੋਸ਼

Thriller—ਰੋਮਾਂਚਕਾਰੀ

Throb — ਕੰਬਣਾ,

Title—ਸਿਰਲੇਖ (ਉਪਾਧੀ), ਨਾਮ,
ਸਿਰਨਾਮਾ

Token—ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸੰਕੇਤ (ਸਮਾਰਕ)

Tolerable—ਸਹਿਣ ਯੋਗ

Tolerance—ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ

Tolerate—ਸਹਿਣਾ

Tone—ਸੁਰ, ਧੁਨੀ, ਲੈ,

Tongue—ਜੀਭ, ਭਾਸ਼ਾ, ਬੋਲੀ

Topic—ਪ੍ਰਸੰਗ, ਵਿਸ਼ਾ, ਪਰਕਰਣ,
ਵਸਤੂ

Topical — ਕਾਲਿਕ, ਪਰਸੰਗਿਕ,
ਸਾਮਿਅਕ

Topography—ਸਥਾਨਿਕ ਵਰਣਨ

Touch—ਛੋਹ, ਸਪਰਸ਼,

Touching—ਪ੍ਰਭਾਵਜਨਕ, ਦ੍ਰਵ
ਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਕ

Tract—ਪੋਥੀ, ਟ੍ਰੈਕਟ, ਪਤ੍ਰਿਕਾ

Tradition—ਪਰੰਪਰਾ, ਲੀਹ,

Traditional — ਪਰੰਪਰਾਗਤ,
ਪਰੰਪਰਾਈ

Tragic—ਦੁਖਾਂਤਕ

Trained—ਸੁਸਿਖਿਅਤ

Trait—ਲੱਛਣ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅੰਸ਼

Training—ਸਿਖਿਆ, ਅਭਿਆਸ

Traitor—ਧੋਹੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਘਾਤੀ,
ਵਿਸਾਹਘਾਤੀ

Trance — ਸਮਾਧੀ

Tranquility—ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਥਿਰਤਾ,
ਅਮਨ

Transformation — ਰੁਪਾਂਤਰ,
ਤਬਦੀਲੀ

Transcribe—ਉਤਾਰਾ ਕਰਨਾ,
ਨਕਲ ਕਰਨਾ

Transient—ਅਨਿੱਤ, ਛਿਣਭੰਗੁਰ

Transition — ਤਬਦੀਲੀ,
ਪਰੀਵਰਤਨ

Transitional period | ਪਰੀਵਰ-
Transitory State | ਤਨਕਾਲ

Transitory—ਅਨਿੱਤ, ਅਸਾਰ,
ਅਸਥਾਈ

Translation—ਅਨੁਵਾਦ, ਉਲਥਾ

Transliteration—ਭਾਸ਼ਾਂਤਰ

Transmigration—ਪੁਨਰ-ਜਨਮ

Transmission—ਪ੍ਰਸਾਰਨ

Transmute—ਰੂਪ ਵਟਾਣਾ

Transpose—ਕ੍ਰਮ, ਬਦਲਨਾ

Treason—ਰਾਜ ਦਰੋਹ, ਵਿਦਰੋਹ

Treasure — ਖਜ਼ਾਨਾ, ਨਿਧੀ,
ਭੰਡਾਰ

Treachery—ਧੋਖਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ,
ਧੋਹ

Treatment—ਨਿਰਵਾਹ, ਨਿਰੂਪਣ

Trend—ਝਕਾ, ਬਿਰਤੀ

Trial—ਪਰਖ, ਪਰੀਖਿਆ

Tribe—ਜਾਤੀ, ਫ਼ਿਰਕਾ

Tribune—ਅਧਿਕਾਰ-ਰੱਖਿਅਕ

Tribunal—ਨਿਆਇ-ਸਭਾ

Tributary—ਸ਼ਾਖਾ, ਸਹਾਇਕ

Tribute — ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ, ਭੇਟਾ,
ਸ਼ਲਾਘਾ

Trick—ਛਲ, ਕਪਟ, ਚਾਲ

Trinity—ਤਰੈਮੂਰਤੀ

Trouble—ਕਸ਼ਟ, ਕਲੇਸ਼, ਦੁਖ

Trust — ਵਿਸਾਹ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ,
ਭਰੋਸਾ

Truth—ਸਚ, ਸੱਤ, ਸਚਾਈ

Trustworthy— ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ,
ਭਰੋਸੇਯੋਗ

Try—ਜਤਨ, ਉਪਾ

Tune—ਸੁਰ, ਤਾਲ, ਲੈ

Turn — ਪਰਤਨਾ, ਵਾਰੀ

Turning point—ਪਰੀਵਰਤਨ
ਕਾਲ

Tutelage — ਬਾਲਾਵਸਥਾ,
ਆਸਰਿਤਤਾ

Twang—ਟੰਕਾਰ, ਟੁਣਕਾਰਨਾ

Twilight—ਸੰਗਮ ਵੇਲਾ, ਸੰਧਿਆ
ਕਾਲ, ਸੰਧਿਆ ਲੈ

Tyranny—ਅਤਿਆਚਾਰ, ਜ਼ੁਲਮ,

Tyrant— ਨਿਰਦਈ, ਅਤਿਆਚਾਰੀ
ਜ਼ਾਲਮ, ਜਾਬਰ

Tyro — ਅਨਾੜੀ

U.

Ultimate—ਅੰਤਿਮ, ਆਖਰੀ,
ਅਖੀਰਲਾ

Ultimate authority—ਅੰਤਿਮ
ਅਧਿਕਾਰੀ

Ultra—ਅਤੀ, ਅਤਿਅੰਤ

Umpire—ਮਧਿਅਸਥ, ਪੰਚ

Unaffected — ਨਿਰਵਿਕਾਰ,
ਅਪਰਭਾਵਿਤ

Unanimity—ਸਰਵਸੰਮਤੀ

Unanimous — ਸਰਵਸੰਮਤ,
ਸਰਬਪ੍ਰਵਾਨ

Unauthenticated— ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ

Unauthorized— ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰੀ

Unbalanced — ਡੋਲਵਾਂ,

ਸਮਤਾਹੀਨ, ਡਾਂਵਾਂਡੋਲ
 Unbecoming — ਅਨੁਚਿਤ.
 ਅਯੋਗ, ਨਾਜਾਇਜ਼
 Unbiased — ਨਿਰਪੱਖ, ਸਮਵਰਤੀ
 Uncivil — ਅਸਿਸਟ, ਅਸਭਿਅ,
 ਗੰਵਾਰ
 Uncivilized — ਜਾਹਿਲ, ਅਸਭਿਅ
 Uncommon — ਅਸਾਧਾਰਨ,
 ਅਲੋਕਾਰ
 Unconstitutional — ਨਿਯਮ-
 ਵਿਰੁਧ, (ਵਿਧਾਨ-ਵਿਰੁਧ)
 Unconventional — ਰੀਤੀ
 ਵਿਰੁਧ, ਲੋਕਾਚਾਰਵਿਰੁਧ,
 ਅਪਰੰਪਰਾਈ
 Undecided — ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ
 Undeniable — ਨਿਰਵਿਵਾਦ
 Undercurrent — ਅੰਤਰ-ਧਾਰਾ
 ਉਪ-ਧਾਰਾ
 Undermentioned — ਨਿਮਨ
 ਲਿਖਤ, ਅਧੋਲਿਖਤ
 Unemployment — ਬੇਕਾਰੀ
 Unequivocal — ਨਿਰਸੰਦੇਹ,
 ਸਪਸ਼ਟ
 Uneven — ਅਪੱਧਰ
 Unexhausted — ਅਸਮਾਪਤ,
 ਅਖੁੱਟ, ਅਮੁੱਕ
 Unification — ਏਕੀਕਰਣ

Uniform — ਸਮਰੂਪ, ਸਮਾਨਰੂਪ
 ਇਕਰੂਪ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਹਿ-
 ਰਾਵਾ, ਵਰਦੀ
 Uniformity — ਸਮਰੂਪਤਾ,
 Union — ਸੰਗਠਨ, ਸੰਘ
 Unique — ਅਨੂਪਮ, ਅਦੁਤੀ
 Unison — ਇਕਸੁਰਤਾ
 Unit — ਇਕਾਈ
 Unity — ਇਕੱਠ, ਏਕਤਾ,
 ਸੰਗਠਨ
 Unitarian — ਅਦਵੈਤਵਾਦੀ
 Universal — ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ, ਸਰਵ-
 ਵਿਆਪਕ; ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ,
 ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ, ਵਿਸ਼-
 ਵਾਤਮਕ
 Universe — ਵਿਸ਼ਵ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ
 Universal spirit — ਵਿਸ਼ਵਾਤਮਾ
 ਜਗਤਾਤਮਾ
 University — ਵਿਸ਼ਵ-
 ਵਿਦਿਆਲਾ
 Unknowable — ਅਗਿਆਤ,
 (ਅਨਜਾਨਣ ਯੋਗ)
 Unlimited — ਅਸੀਮ, ਅਪਰੀ-
 ਮਿਤ (ਅਗੋਯ)
 Unorganized — ਅਸੰਗਠਿਤ
 Unpopular — ਅਪ੍ਰਿਯ, ਅਪ੍ਰਿਸਥ
 Unproductive — ਅਣ ਉਤ-

ਪਾਦਕ. ਅਣ-ਉਪਜਾਊ,
 Unqualified—ਅਪ੍ਰਮਾਨਿਤ
 Unscientific—ਅਵਿਗਿਆਨਕ
 Unsectarian—ਅਸੰਪਰਦਾਇਕ
 Unspeakable—ਅਕਥਨੀ
 Unstable—ਅਸਥਾਈ, ਅਸਥਿਰ
 ਅਟਿਕਵਾਂ
 Unstability—ਅਸਥਿਰਤਾ
 Untimely -- ਸਮੇਂ-ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ,
 ਬੇਮੇਕਾ, ਬੇਵਕਤ, ਅਸਾਮਿਅਕ
 Unusual—ਅਸਾਧਾਰਨ, ਅਨੋਖਾ
 Unthankful — ਕ੍ਰਿਤਘਨ,
 ਨਾਸ਼ੁਕਰਾ
 Unwritten—ਅਲਿਖਤ
 Unworldly—ਅਸੰਸਾਰਿਕ
 Unyielding—ਅਟੋਲ, ਦਿੜ੍ਹ
 Upheaval—ਹਲਚਲ, ਕਰਾਂਤੀ,
 ਉਪਦਰਵ
 Uphold — ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ,
 ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ
 Upkeep—ਰਖਿਆ
 Uplift—ਉੱਧਾਰ; ਉੱਨਤੀ
 Upshot—ਪਰੀਣਾਮ, ਤੱਤ
 Up-to-date—ਆਧੁਨਿਕ
 Urban—ਨਾਗਰਿਕ, ਸ਼ਹਿਰੀ
 Urbanity — ਨਾਗਰਿਕਤਾ

ਸਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਸ਼ਹਿਰੀਪਨ,
 Urge — ਪਰੇਰਣਾ, ਪਰੇਰਿਤ
 ਕਰਨਾ
 Urgent — ਬਰੂਰੀ, ਆਵਸ਼ਕ,
 ਅਨਿਵਾਰਜ
 Usage—ਵਰਤੋਂ, ਬਿਵਹਾਰ, ਪ੍ਰਯੋਗ
 Use—ਪ੍ਰਯੋਗ, ਵਰਤੋਂ, ਇਸਤੇ-
 ਮਾਲ (ਕਰਨਾ) ਵਰਤਣਾ
 Usual—ਸੁਭਾਵਕ, ਸਾਧਾਰਨ
 Utilitarian—ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦੀ
 Utility—ਉਪਯੋਗਤਾ
 Utopia—ਆਦਰਸ਼, ਕਲਪਿਤ
 ਸਿਸ਼ਟੀ
 Utopian—ਕਲਪਿਤ ਸਮਾਜਵਾਦ,
 ਕਲਪਿਤ, ਮਨਘੜਤ
 ਆਦਰਸ਼ਕ
 Utter—ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ
 V.
 Vacant—ਖ਼ਾਲੀ, ਸੌਖਣਾ
 Vacancy—ਆਸਾਮੀ, ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂ
 Vagary—ਲਹਿਰ ਵੇਗ
 Vain—ਵਿਅਰਥ
 Vanity—ਅਹੰਵਾਦ, ਗਰਬ,
 ਅਹੰਕਾਰ, ਮਿਥਿਆਵਾਦ
 Variable—ਬਦਲਵਾਂ, ਅਸਥਿਰ,
 ਪਰੀਵਰਤਨਸ਼ੀਲ
 Variation—ਰੂਪਾਂਤਰ

Varied, various — ਅਨੇਕ,

ਨਾਨਾ-ਪਰਕਾਰਕ, ਭਿੰਨ

Variety—ਨਾਨਾ-ਪ੍ਰਕਾਰਤਾ, ਭੇਦ,

ਭਿੰਨਤਾ

Vary—ਭਿੰਨ ਹੋਣਾ, ਭਿੰਨ ਰੂਪ ਹੋਣਾ

Vast—ਵਿਸ਼ਾਲ

Vehement — ਪ੍ਰਚੰਡ, ਤੀਬਰ,

ਤੀਖਣ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ

Verbatim (Ad.) — ਅੱਖਰ

ਅੱਖਰ

Verbose — ਸ਼ਬਦ-ਪੂਰਤ,

ਸ਼ਬਦਾਲੂ

Verboſity — ਵਾਕ ਵਿਸਥਾਰ,

ਸ਼ਬਦ-ਅਡੰਬਰ

Verdict — ਨਿਰਨਾ, ਨਿਆਂ-

ਵਿਚਾਰ

Verify—ਸਚਾਈ ਵੇਖਣਾ, ਪਰ-

ਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ

Verisimilitude — ਸੰਭਾਵਨਾ,

ਸੱਚਰੂਪਤਾ

Veritable—ਯਥਾਰਥ, ਪ੍ਰਤੱਖ

Verity—ਸਚਾਈ, ਸਤਿਤਾ

Vernacular—ਲੋਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਦੇਸੀ

ਬੋਲੀ

Vernal — ਬਸੰਤੀ

Versatile — ਸਰਬੰਗਤਾ, ਬਹੁ-

ਪੱਖਤਾ

Version—ਪਾਠ-ਭੇਦ, ਪਾਠੰਤਰ

Vice—ਪਾਪ, ਅਉਗੁਣ, ਅਧਰਮ,

ਬੁਰਾਈ

Vie — ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ, ਰੀਸ

ਕਰਨਾ

View—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਨ

Vigour—ਪਰਾਕ੍ਰਮ, ਓਜ, ਬਲ,

ਉਤਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਕਤੀ

Vigorous—ਪ੍ਰਬਲ, ਓਜਸਵੀ

Village—ਗਰਾਮ, ਪਿੰਡ

Villainous — ਧੂਰਤ, ਦੁਸ਼ਟ,

ਅਧਮ, ਨੀਚ

Villainy — ਨੀਚਤਾ, ਅਧਮਤਾ,

ਦੁਸ਼ਟਤਾ

Vindicate—ਪੱਖ, ਸਮਰਥਨ ਪੱਖ,

ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ

Virtue—ਗੁਣ, ਨੇਕੀ, ਪੁੰਨ

Virtuous — ਗੁਣਵਾਨ, ਨੇਕ,

ਸੁਭਕਰਮੀ

Virtuosity — (ਲਲਿਤ) ਕਲਾ-

ਪਰੇਮ, ਕਲਾਵਾਨਤਾ

Virtuoso — ਸ਼ਿਲਪ ਪ੍ਰਬੀਣ

ਕਲਾਵਾਨ

Visionary—ਕਾਲਪਨਿਕ

Vista—ਦੀਰਘ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

Visual—ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਬੰਧੀ

Visualise — ਕਲਪਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਕਲਪਨਾ ਗੋਚਰ
 ਕਰਨਾ
 Visitation—ਦੇਵ ਦਰਸ਼ਨ
 Vital—ਮਾਰਮਿਕ
 Vitalist—ਪਰਾਣਵਾਦੀ
 Vitiated—ਦੁਸ਼ਿਤ, ਭਰਿਸ਼ਟ
 Vivacious—ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਲ, ਸਜੀਵ
 ਖੁਲ੍ਹ-ਦਿਲਾ, ਹਸਮੁਖਾ
 Viva Voce—ਵਾਚਿਕ-ਪਰੀਖਿਆ
 Vivid—ਸਪਸ਼ਟ
 Vocabulary — ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ,
 ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ
 Vocal—ਵਾਚਿਕ
 Vocal music—ਕੰਠ ਗੀਤ
 Vocal Sound — (ਮੂੰਹ ਦੀ
 ਆਵਾਜ਼) ਮੌਖਿਕ ਧੁਨੀ
 Vocalist—ਗਾਇਕ, ਗਵਈਆ
 Vocation—ਪੇਸ਼ਾ, ਕਿਰਤ, ਕਿੱਤਾ
 Vogue — ਰਿਵਾਜ, ਪਰਵਿਰਤੀ,
 ਪ੍ਰਚਲਨ, (ਫੈਸ਼ਨ)
 Voice—ਸੁਰ, ਬਾਣੀ
 Void—ਖਾਲੀ, ਸੁੰਨਾ
 Volatile — ਪਰੀਵਰਤਨਸ਼ੀਲ,
 ਦ੍ਰਵਸ਼ੀਲ, ਤੀਖਣ
 Volition — ਇਛਾ-ਸ਼ਕਤੀ,
 ਸੰਕਲਪ

Volume—ਪੁਸਤਕ, ਗ੍ਰੰਥ, ਆਕਾਰ
 Voluminous—ਭਾਰੀ, ਆਕਾਰਕ
 Voluntary—ਸਵੈ-ਇਛਤ, ਮਨ-
 ਇਛਕ
 Volunteer—ਸਵਯੰ-ਸੇਵਕ, ਸੇਵਾਦਾਰ
 Voluptuary — (ਵਿਸ਼ੇ) ਭੋਗੀ,
 ਵਿਕਾਰੀ
 Vote—ਮਤ, ਵੋਟ, ਰਾਇ
 Notary—ਭਗਤ
 Voter—ਮਤਦਾਤਾ, ਵੋਟਰ
 Vow — ਸੰਕਲਪ, ਪਰਤਿਗਿਆ,
 ਪ੍ਰਣ
 Vowel—ਸੁਰ
 Vulgar — ਅਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਗੰਵਾਰੂ,
 ਅਸ਼ਲੀਲ
 Vulgarity — ਅਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ,
 ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ
 W.
 Want—ਅਭਾਵ, ਕਮੀ, ਥੁੜ
 Ward—ਆਸਰਿਤ
 Warning—ਚੇਤਾਵਨੀ
 Warp and Woof—ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ
 Wastage—ਵਿਅਰਥਤਾ, ਵਿਨ-
 ਸ਼ਟਤਾ, ਵਿਨਾਸ਼
 Watchward—ਸੰਕੇਤ-ਸ਼ਬਦ
 Wave—ਲਹਿਰ, ਤਰੰਗ
 Sound-wave — ਧੁਨੀ ਤਰੰਗ,

ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਲਹਿਰ
 Ways and means—ਉਪਾ ਤੇ
 ਸਾਧਨ
 Weak—ਨਿਰਬਲ, ਕਮਜ਼ੋਰ
 Weak argument—ਕਮਜ਼ੋਰ
 ਦਲੀਲ, ਸ਼ਿਬਲ ਤਰਕ
 Wean—ਛੁੜਾਣਾ, ਵੱਖ ਕਰਨਾ
 Welcome—ਸੁਆਗਤ, ਜੀ
 ਆਇਆਂ ਨੂੰ, ਅਭੀਨੰਦਨ
 Well-regulated—ਸੁ-ਨਿਯਮਤ
 Well-to-do—ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ, ਸਰਦੇ
 ਪੁਜਦੇ, ਸੰਪੰਨ
 Well-knit—ਸੁਨਿਰਮਤ, ਸੁਰਿਚਤ
 ਸੰਘਣਾ
 Whim—ਤਰੰਗ, ਮੈਜ, ਵਹਿਮ
 Whimsical—ਮੈਜੀ, ਤਰੰਗੀ,
 ਵਹਿਮੀ
 Whisper—ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ, ਕਾਨਾਫੂਸੀ
 Whole—ਸਮੁੱਚਾ, ਪੂਰਣ, ਪੂਰਾ
 Wild—ਜੰਗਲੀ, ਅਸਭਿਅ, ਮੁੜ੍ਹ
 Will—ਇੱਛਾ, ਸੰਕਲਪ
 Wish—ਖਾਹਸ਼, ਇੱਛਾ, ਅਭੀ-
 ਲਾਸ਼ਾ, ਚਾਹ
 Wireless—ਬੇਤਾਰ
 Wit—ਬੁਧੀ ਵਿਲਾਸ, ਕੋਮਲ-ਹਾਸ,
 ਕੋਮਲ-ਹਾਸਕਾਰ
 Witch—ਜਾਦੂਗਰਨੀ, ਟੁਣੇਹਾਰ

Witchcraft—ਜਾਦੂ, ਟੁਣੇ
 Wonder—ਅਚਰਜ, ਵਿਸਮਾਦ,
 ਵਿਸਮਾਦ, ਅਦਭਤਤਾ
 Wonderful—ਅਦਭੁਤ
 Wistful—ਸੱਧਰ-ਭਰਿਆ, ਰੀਝ
 ਭਰਿਆ
 Witticism—ਪਰੀਹਾਸ ਉਕਤੀ,
 ਰਸ-ਉਕਤੀ (ਰਸੋਕਤੀ)
 Wont—ਆਦਤ, ਰਿਵਾਜ
 Word—ਬਚਨ, ਪਰਤਿਗਿਆ
 Word-painting—ਸ਼ਬਦ-
 ਚਿਤਰਨ
 Word-picture—ਸ਼ਬਦ-ਚਿਤਰ
 Wordy—ਸ਼ਬਦੀ
 Wording—ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ,
 ਵਰਣਨ-ਰੀਤੀ
 Workshop—ਕਾਰਖਾਨਾ, ਕਰਮ-
 ਸ਼ਾਲਾ
 Worker—ਕਿਰਤੀ, ਕਾਮਾ, ਕਰਮ
 ਚਾਰੀ, ਮਜ਼ਦੂਰ
 Workman—ਕਾਰੀਗਰ, ਮਜ਼-
 ਦੂਰ, ਕਿਰਤੀ
 World—ਸੰਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਵ, ਲੋਕ,
 ਦੁਨੀਆਂ
 Worldly—ਦੁਨੀਆਵੀ, ਸੰਸਾਰਿਕ,
 ਭੌਤਿਕ, ਲੋਕਿਕ

Work—ਕੰਮ, ਕਾਰ, ਕਾਰਜ,

ਕਿਰਤ

Workmanship — ਨਿਪੁਣਤਾ,

ਕਾਰੀਗਰੀ,

Worship — ਪੂਜਾ, ਉਪਾਸਨਾ,

ਆਰਾਧਨਾ

Worth—ਮੁੱਲ, ਮਹੱਤਵ, ਜੋਗਤਾ,

ਗੁਣ,

Worthy — ਜੋਗ, ਅਧਿਕਾਰੀ,

ਹੱਕਦਾਰ

Wrath—ਕਰੋਧ, ਕੋਪ, ਗੁੱਸਾ,

Wraith—ਭੂਤ, ਪਰੇਤ

Writ—ਲੇਖ,

Write—ਲਿਖਣਾ, ਰਚਨਾ

Writer—ਲਿਖਾਰੀ, ਲੇਖਕ

Written—ਲਿਖਿਤ, ਰਚਿਤ

Writing—ਲੇਖ, ਲਿਖਾਈ

Wrong — ਗਲਤ, ਅਨਿਆਏ,

ਅਨੁਚਿਤ, ਅਸੁਧ

Y.

Yarn—ਕਹਾਣੀ, ਸੂਤਰ

Year—ਵਰਸ਼, ਵਰ੍ਹਾ, ਸਾਲ

Year book—ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਗਰੰਥ,

Yearn—ਇਛਾ ਕਰਨਾ

Yearning—ਤੀਬਰ ਇਛਾ

Yeoman—ਖੇਤਰ ਪਾਲ, ਕਿਸਾਨ

Yield — ਮੰਨਣਾ, ਹਾਰ ਮੰਨਣਾ,

ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ

Yoke—ਜੂਲਾ, ਭਾਰ, ਦਾਸਤਾ,

Yokefellow—ਸਹਿਜੋਗੀ

Yore—ਪਰਾਚੀਨ ਕਾਲ

Youth — ਜੁਆਨੀ, ਜੋਬਨ,

ਜਵਾਨ

Youthful—ਜੁਆਨ, ਮੁਟਿਆਰ,

Youthfulness—ਜੋਬਨ, ਜੋਬਨ,

Z.

Zeal—ਉਤਸ਼ਾਹ, ਜੋਸ਼,

Zealous—ਉਤਸ਼ਾਹੀ

Zenith—ਸਿਖਰ, ਚੋਟੀ

Zero-hour—ਸੰਗਰਾਮ ਆਰੰਭ

Zest—ਸ਼ੌਕ,

Zigzag—ਵਿੰਗਾ, ਵਿੰਗ-ਤੜਿੰਗਾ

Zone—ਮੰਡਲ, ਚਕਰ

Zoology—ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ

Zoologist—ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨੀ

ਸਾਹਿਤਕ-ਵਾਦ (Literary 'isms')

Accidentalism—ਅਕਾਰਨਵਾਦ	ਦਵੈਖਵਾਦ) ਦੋਸ਼ਵਾਦ
Aestheticism — ਸੁਹਜਵਾਦ, ਰਸਵਾਦ	Deism—ਈਸਵਰਵਾਦ, ਦੇਵਵਾਦ
Altruism—ਪਰਉਪਕਾਰਵਾਦ	Dualism—ਦਵੈਤਵਾਦ
Anarchism—ਅਰਾਜਕਵਾਦ	Darwinism — ਵਿਕਾਸਵਾਦ
Animism — ਆਤਮਵਾਦ, ਜੀਵਵਾਦ	Didacticism—ਉਪਦੇਸ਼ਵਾਦ
Art for Art's sake—ਕਲਾਵਾਦ	Dogmatism--ਹਠਧਰਮੀ, ਹਠੋਕਤੀ, ਮਤ-ਅਭਿਮਾਨ
Atavism—ਪੂਰਵਜਵਾਦ, (ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ, ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀਵਾਦ)	Egoism—ਅਹੰਵਾਦ, (ਹਉਮੈਵਾਦ)
Atheism—ਨਾਸਤਕਵਾਦ,	Egotism — ਆਤਮ-ਸ਼ਲਾਘਾ, ਨਿਜ-ਪ੍ਰਸੰਸਾ
Actualism—ਵਾਸਤਵਵਾਦ	Empiricism—ਅਨੁਭਵਵਾਦ
Behaviourism — ਬਿਵਹਾਰਵਾਦ	Epicureanism — ਬਿਲਾਸਵਾਦ
Capitalism — ਪੂੰਜੀਵਾਦ	Eroticism—ਸ਼ਿੰਗਾਰ-ਰਸ
Classicism — ਪ੍ਰਮਾਣਵਾਦ (ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਵਾਦ) ਪ੍ਰਾਚੀਨਵਾਦ	Expressionism—ਅਭੀਵਿਅੰਜਨ- ਵਾਦ
Communalism — ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਵਾਦ (ਫਿਰਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ)	Existentialism — ਹੋਂਦਵਾਦ, (ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ)
Communism—ਸਾਮਵਾਦ	Externalism — ਪ੍ਰਤੱਖਵਾਦ
Collectivism—ਸਮਸ਼ਟੀਵਾਦ	Extremism — ਅਤਿਵਾਦ, ਉਪ ਦਰਵ-ਵਾਦ
Cosmopolitanism — ਵਿਸ਼ਵ- ਹਿਤਵਾਦ	Escapism — ਨਿਵਰਤੀਵਾਦ, (ਭਾਂਜ ਵਾਦ), ਪਲਾਇਨਵਾਦ
Cynicism—ਘਿਣਾਵਾਦ (ਮਾਨਵ)	Feudalism — ਸਾਮੰਤਵਾਦ

(ਰਜਵਾੜਾ ਸ਼ਾਹੀ)	ਵਾਦ, ਗੀਤ-ਵਾਦ
Fatalism—ਭਾਗਵਾਦ, (ਹੋਣੀ-ਵਾਦ)	Materialism— ਪਦਾਰਥਵਾਦ (ਜੜ੍ਹਵਾਦ, ਭੌਤਿਕਵਾਦ)
Favouritism—ਪੱਖਵਾਦ, ਪੱਖਪਾਤ	Militarism— ਸੈਨਾਵਾਦ
Formalism—ਆਕਾਰਵਾਦ	Mysticism—ਰਹੱਸਵਾਦ
Futurism—ਭਵਿਖਵਾਦ	Modernism— ਵਰਤਮਾਨਵਾਦ, ਨਵੀਨਵਾਦ, ਨਵਾਂ-ਚਾਨਣ
Hedonism — ਬਿਲਾਸਵਾਦ (ਸੁਖਵਾਦ)	Monism — ਅਦਵੈਤਵਾਦ
Henotheism—ਇਕਦੇਵਵਾਦ	Nationalism — ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ
Humanism — ਮਾਨਵਵਾਦ, ਸਾਹਿਤਵਾਦ	Naturalism—ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਵਾਦ
Humanitarianism —ਮਾਨਵ-ਹਿਤਵਾਦ (ਮਾਨਵ-ਸੇਵਾਵਾਦ)	Neologism — ਨਵਸਿਧਾਂਤਵਾਦ, ਨਵੀਨਤਾਵਾਦ
Idealism—ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ	Nepotism—ਪੱਖਵਾਦ, ਅਪਣਤ-ਵਾਦ
Individualism-- ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ	Nihilism—ਵਿਨਾਸ਼ਵਾਦ
Industrialism — ਉਦਯੋਗਵਾਦ	Nudism—ਨਗਨਵਾਦ
Impressionism — ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦ (ਸੰਸਕਾਰਵਾਦ)	Objectivism—ਵਸਤੂਵਾਦ
Imperialism—ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ	Optimism—ਆਸ਼ਾਵਾਦ, ਅਗੁਜਕ ਵਾਦ
Intellectualism—ਬੁਧੀਵਾਦ	Pacifism—ਸ਼ਾਂਤੀਵਾਦ
Internationalism — ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀਵਾਦ,	Parallelism—ਸਮਾਂਤਰਵਾਦ
Intuitionism—ਸਹਿਜ-ਗਿਆਨ-ਵਾਦ (ਅੰਤਰਗਿਆਨ ਵਾਦ)	Pantheism—ਬ੍ਰਹਮਵਾਦ (ਸੂਫੀ-ਹਮਾ ਓਸਤ)
Journalism—ਪਤਰਕਾਰੀ	Pessimism—ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦ
Liberalism—ਉਦਾਰਤਾਵਾਦ	Plagiarism—ਸਾਹਿਤ-ਚੋਰੀ
Lyricism — ਗੀਤਕਾਰੀ, ਸਰੋਦ	Platonism—ਅਫਲਾਤੂਨਵਾਦ
	Pluralism—ਅਨੇਕਵਾਦ

Positivism—ਪਰਤੱਖਵਾਦ	ਵਾਦ
Progressivism— ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ (ਉੱਨਤੀਵਾਦ)	Scepticism—ਸ਼ੰਕਾਵਾਦ,
Purism—ਸੁਧਵਾਦ, ਠੇਠਤਾਵਾਦ	Socialism—ਸਮਾਜਵਾਦ
Quietism—ਅਰਪਣਵਾਦ	Spiritualism—ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ
Rationalism—ਤਰਕਵਾਦ,	Subjectivism—ਆਤਮਗਤ ਵਾਦ (ਅੰਤਰੀਵਵਾਦ)
Realism—ਯਥਾਰਥਵਾਦ,	Symbolism—ਚਿੰਨ੍ਹਵਾਦ (ਪ੍ਰਤੀਕ- ਵਾਦ)
Revivalism—ਪੁਨਰਜਾਗਰਿਤੀ- ਵਾਦ	Terrorism—ਆਤੰਕਵਾਦ (ਭੈਵਾਦ)
Revolutionism—ਕ੍ਰਾਂਤੀਵਾਦ	Theism—ਆਸਤਕਤਾ
Romanticism— ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ (ਅਦਭੁਤਵਾਦ)	Traditionalism—ਪਰੰਪਰਾਵਾਦ
Secularism—ਲੌਕਿਕਵਾਦ	Transcendentalism—ਭਾਵਾਤੀਤ- ਵਾਦ, ਅਲੌਕਿਕਵਾਦ
Sensationalism—ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਦ (ਰੋਮਾਂਚਵਾਦ)	Utilitarianism—ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦ
Sentimentalism—ਭਾਵੁਕਤਾ-	Vitalism—ਪ੍ਰਾਣਵਾਦ
	Witticism—ਕੌਮਲਹਾਸਵਾਦ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ Philology

<p>Accent—ਸੁਰਦਬਾ (ਸੁਰਾਘਾਤ)</p> <p>Stress accent— ਬਲਾਤਮਕ ਸੁਰਦਬਾ</p> <p>Pitch, Musical accent— ਗੀਤਾਤਮਕ ਸੁਰਦਬਾ</p> <p>Active (voice —ਕਰਤਰੀਵਾਚ</p> <p>Adverb —ਕ੍ਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ</p> <p>Pronominal—ਪੜਨਾਵੀਂ ਕ੍ਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ</p> <p>Agglutinative— ਯੋਗਾਤਮਕ (ਬੋਲੀਆਂ)</p> <p>Alphabet.—ਵਰਣਮਾਲਾ.</p> <p>Alphabetic sound— ਵਰਣ, ਧੁਨੀ</p> <p>Analogy— ਸਦ੍ਰਿਸ਼ਤਾ (ਸਮਾਨਤਾ)</p> <p>Analytical — ਵਿਯੋਗਾਤਮਕ, ਨਿਖੇੜੂ,</p> <p>Anaptyxis—ਸੁਰ-ਸੰਜੋਗ, ਸੁਰ-ਆਗਮਨ (ਯਥਾ: ਇੰਦ੍ਰ ਤੋਂ ਇੰਦਰ)</p> <p>Aspirate— ਹ-ਕਾਰ (ਵਰਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 'ਹ' ਸੰਮਿਲਤ ਹੈ)</p> <p>Aspirated Consonant— ਮਹਾਪ੍ਰਾਣ ਵਿਅੰਜਨ (ਖ, ਘ, ਙ, ਝ, ਞ, ਆਦਿ)</p>	<p>Aspiration—ਮਹਾਪ੍ਰਾਣਤਾ</p> <p>Assimilation — ਸਮੀਕਰਣ ਅਨੁਰੂਪਤਾ (ਯਥਾ: ਦੁਗਧ ਤੋਂ ਦੁੱਧ)</p> <p>Auxiliary verb — ਸਹਾਇਕ ਕ੍ਰਿਆ (ਯਥਾ ਹੈ, ਸੀ, ਸਨ)</p> <p>Archaic (Language —ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਬੋਲੀ</p> <p style="text-align: center;">B.</p> <p>Bilabial—ਦੁ-ਹੋਠੀ</p> <p>Branch (of speech)—ਸ਼ਾਖਾ</p> <p>Breath—ਸੁਆਸ, ਸਾਹ,</p> <p>Breathed, Voiceless — ਅਘੋਸ਼ ('ਹ' ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਵਰਣ) ਯਥਾ: ਕ, ਗ, ਚ, ਜ, ਆਦਿ</p> <p style="text-align: center;">C.</p> <p>Case ਕਾਰਕ</p> <p>Nominative Case— ਕਰਤਾ ਕਾਰਕ</p> <p>Accusative Case— ਕਰਮ ਕਾਰਕ</p> <p>Instrumental Case — ਕਰਮ ਕਾਰਕ</p> <p>Dative Case — ਸੰਪ੍ਰਦਾਨ ਕਾਰਕ</p>
--	--

Ablative Case — ਅਪਾਦਾਨ
ਕਾਰਕ

Genetive Case — ਸਬੰਧ ਕਾਰਕ

Locative Cass — ਅਧੀਕਰਣ
ਕਾਰਕ

Vocative Case — ਸੰਬੋਧਨ ਕਾਰਕ

Cardinal Vowel — ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਵਰ

Case Termination — ਵਿਭ-
ਕਤੀ, (ਯਥਾ: 'ਸਕੁਲੇ' ਵਿਚ
ਲਾਂ)

Causative, Causal (*Verb*) —
ਪ੍ਰੇਰਣਾਰਥਕ ਧਾਤੂ (ਕਰਵਾਉਂਦਾ
ਹੈ)

Central Group — ਕੇਂਦਰੀ
ਸਮੂਹ

Cerebral — ਮੂਰਧਨੀ (ਯਥਾ: ਟ,
ਠ, ਡ, ਢ)

Change — ਵਿਕਾਰ, ਪਰੀਵਰਤਨ,
ਤਬਦੀਲੀ

Character — ਲਿਪੀ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅੱਖਰ

Class — ਵਰਗ

Guttral — ਕੰਠੀ ਕ, ਖ, ਗ, ਘ)

Palatal — ਤਾਲਵੀ (ਚ, ਛ, ਜ, ਝ)

Cerebral — ਮੂਰਧਨੀ (ਟ, ਠ,
ਡ, ਢ)

Dental — ਦੰਤੀ (ਤ, ਥ, ਦ, ਧ)

Labial — ਹੋਠੀ (ਪ, ਫ, ਬ, ਭ)

Semi-Vowel — ਅਰਧਸ੍ਵਰ (ਯ,
ਰ, ਲ, ਵ)

Chronology — ਕਾਲ-ਕ੍ਰਮ

Classification — ਵਰਗੀਕਰਣ,
ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ

Close Vowel — ਸੰਵਿਤ ਸ੍ਵਰ,
ਬੰਦ ਸ੍ਵਰ)

Compound — ਸਮਾਸ

Compound Verb — ਸੰਜੁਗਤ,
ਕ੍ਰਿਆ

Conjugation — ਕ੍ਰਿਆ ਰੂਪ,
ਧਾਤੂ ਰੂਪ, (ਯਥਾ: ਜਾਂਦਾ,
ਗਿਆ, ਜਾਵੇਗਾ)

Conjunction — ਸੰਜੋਗ

Conjunct Consonant —
ਸੰਜੁਗਤ ਵਿਅੰਜਨ (ਵਰਣ) ਯਥਾ
ਸ੍ਰ, ਕ੍ਰ

Consonant — ਵਿਅੰਜਨ (ਉਹ
ਧੁਨੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਗੜ ਖਾ
ਕੇ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ

Consonantal Termination —
ਵਿਅੰਜਨੰਤ-ਪ੍ਰਤਯਯ, ਵਿਅੰਜਨੀ
ਪਿਛੇਤਰ

D.

Declension — ਨਾਂਵ-ਰੂਪ, (ਬੱਚਾ,
ਬੱਚੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ)

Denominative — ਨਾਮ-ਧਾਤੂ,

ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, (ਯਥਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ
ਪੰਜਾਬਿਆਉਣਾ)

Dental—ਦੰਤੀ (ਤ, ਥ, ਦ, ਧ)

Dento-labial—ਦੰਤ-ਹੋਠੀ

Derivation — ਨਿਕਾਸ,
ਵਿਉਤਪੱਤੀ

Dialect—ਉਪਬੋਲੀ, ਉਪਭਾਖਾ

Diphthong—ਸੰਜੁਗਤ ਸੁਰ

Dissyllabic (Language)—
ਦੁ-ਅੱਖਰੀ (ਭਾਖਾ)

Duplicated Verb—ਸਾਭਿਆਸ
ਕ੍ਰਿਆ, ਦੁਹਰੀ ਕ੍ਰਿਆ

Double Consonant — ਦੁੱਤ
ਅੱਖਰ

E.

Elision—ਲੋਪ

Etymology — ਵਿਉਤਪੱਤੀ,
ਨਿਰੁਕਤੀ, ਨਿਰਵਚਨ, ਨਿਕਾਸ

Exception—ਅਪਵਾਦ (ਛੋਟ)

Element—ਅੰਸ਼ ਤੱਤ

Experimental phonetics—
ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਉਚਾਰਣ
ਵਿਗਿਆਨ

Explosion—ਸਫੋਟ ਧੜਾਕਾ

Explosive—ਵਿਅੰਜਨ, ਧੁਨੀ

F.

False analogy — ਮਿਥਿਆ

ਸਦਿਸ਼ਤਾ

Family (of speech) — ਬੋਲੀ
ਘਰਾਣਾ, ਬੋਲੀ ਕੁਲ, ਭਾਸ਼ਾ
ਕੁਲ, ਬੋਲੀ ਪਰੀਵਾਰ

Foreign Words — ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਸ਼ਬਦ

Formative affix—ਰਚਨਾਤਮਕ
ਮੂਤਜਯ ਜਾਂ ਉਪਸਰਗ, ਰੂਪ-
ਘਾੜ, ਰੂਪ-ਸਾਧਕ

Friction—ਸੰਘਰਸ਼, ਘਾਸਾ

Front—ਅਗਲਾ, ਅਗੂ

G.

Genealogical Classification
—ਬੰਸਾਨੁਸਾਰ ਵਰਗੀਕਰਣ

Genealogy—ਬੰਸਾਵਲੀ

Gesture Language—ਸੰਕੇਤਕ
ਭਾਸ਼ਾ

Guttural—ਕੰਠੀ

Gutturo-palatal — ਕੰਠ-
ਤਾਲਵੀ

Gutturo-Labical—ਕੰਠ-ਹੋਠੀ

Back-Guttural—ਜੀਭ-ਮੂਲੀ

H.

Half Close — ਅਰਧ-ਸੰਵਿਤ,
ਅਧ-ਮੀਚੇ

Half-open— ਅੱਧ-ਖੁਲ੍ਹੇ, ਅਰਧ-
ਵਿਵਿਤ

Hiatus — ਸੰਧੀ-ਹੀਨਤਾ, ਵਿਛੋੜ
ਅਸੰਜੋਗ

High-Vowel — ਉੱਚ ਸਥਾਨੀ ਸੁਰ

Hieroglyphy — ਚਿਤ੍ਰ ਲਿਪੀ

Hyphen — ਸਮਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪੱਚਰ
I.

Inarticulate Sound —
ਅਨੁਚਾਰਿਤ ਸ਼ਬਦ

Indo-Aryan Speech — ਭਾਰਤੀ
ਆਰੀਅਨ ਬੋਲੀ

Indo-European (Family) —
ਭਾਰਤ-ਯੂਰਪੀ ਕੁਲ, ਭਾਰੋਪੀ
ਕੁਲ

Infinitive — ਕ੍ਰਿਆਰਥਕ ਨਾਂਵ
(e.g. ਕਰਨ ਲਈ, ਕਰਨ
ਵਾਸਤੇ ਪੰ)

Inflexion — ਵਿਭਕਤੀ-ਰੂਪ

Inner — ਅੰਦਰਲਾ, ਅੰਦਰਵਰਤੀ

Inscription — ਅੰਕਿਤ ਲੇਖ

Pillar Inscription — ਸ਼ਿਲਾ-
ਲੇਖ

Interjection — ਵਿਸਮਿਕ

Intermediate, mediate —
ਮੱਧਵਰਤੀ, ਮਝਲਾ,

Isolating — ਅਯੋਗਾਤਮਕ, ਇਕ
ਅੱਖਰੀ,

L.

Labial — ਹੋਠੀ

Labio-dental — ਹੋਠ-ਦੰਤੀ

Language — ਭਾਸ਼ਾ, ਬੋਲੀ,

Language (Regional) —
ਸਥਾਨਕ ਬੋਲੀ

Law — ਨਿਯਮ, ਬਿਆਪਕ ਨੇਮ

Letter — ਵਰਣ, ਅੱਖਰ

Linguistics — ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ

Loan-words — ਉਧਾਰੇ-ਸ਼ਬਦ

Long — ਦੀਰਘ

Low vowel — ਨੀਵੇਂ ਸੁਰ

M.

Mechanism of speech — ਬੋਲੀ
ਅਵੇਵ

Medial aspirate — ਸਘੋਸ਼-
ਮਹਾਪ੍ਰਾਣ

Metathesis — ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਿਪਰੀਤੀ
(c. g. ਮਤਲਬ ਤੋਂ ਮਤਬਲ)

Middle-Indo-Aryan — ਮੱਧ-
ਕਾਲੀ ਭਾਰਤੀ-ਆਰੀਅਨ
(ਬੋਲੀ)

Mixed Vowel — ਮਿੱਸੇ ਸੁਰ,
ਮਿਸ੍ਰੁਤ ਸੁਰ,

Mood — ਵਿਤੀ, ਕ੍ਰਿਆਪ੍ਰਕਾਰ

Mood Indicative — ਨਿਸਚੇ
ਵਾਚਕ, ਸਾਧਾਰਣ

Mood Imperative — ਆਗਿਆ-

ਰਬਕ
 Mood Optative — ਆਦਰਾਰਬਕ
 Morphology — (ਧਾਤੂ-ਰੂਪ-
 ਨਾਂਵ) ਰੂਪ ਵਿਚਾਰ,
 Mouth Cavity — ਮੁੱਖ-ਪੋਲ
 N.
 Nasal — ਅਨੁਨਾਸਿਕ,
 Nasal Cavity — ਨਾਸਾਂ-ਪੋਲ,
 ਨੱਕ ਦਾ ਖੁਲਾ ਭਾਗ
 Nasalised — ਸਾਨੁਨਾਸਿਕ
 Nasalisation — ਸਾਨੁਨਾਸਿਕਤਾ
 (e. g ਹੋਂਦਾ, ਗਾਉਂਦਾ)
 Neutral Vowel — ਉਦਾਸੀ
 ਸੁਰ, ਤਟਸਥ ਸੁਰ
 New Indo-Aryan — ਆਧੁਨਿਕ
 ਭਾਰਤੀ-ਆਰੀਅਨ ਬੋਲੀ
 Noun of Agency — ਕਰਤਰੀ
 ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ (ਸੰਪਾਦਕ,
 ਵਾਚਕ)
 Number — ਵਚਨ
 Numeral — ਸੰਖਿਆ-ਵਾਚਕ
 Numeral Cardinal — ਪੂਰਣ
 ਸੰਖਿਆ ਵਾਚਕ
 Numeral Ordinal — ਕ੍ਰਮ
 ਸੰਖਿਆ ਵਾਚਕ
 Numeral Fractional —
 ਅਪੂਰਣ ਸੰਖਿਆ ਵਾਚਕ

Numeral Multiplicative —
 ਸਮੂਹਕ ਸੰਖਿਆ ਵਾਚਕ
 O.
 Oblique Form — ਵਿਕਾਰੀ ਰੂਪ
 Obsolete — ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਲੁਪਤ
 Old-Indo-Aryan — ਪ੍ਰਾਚੀਨ
 ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਅਨ
 Onomatopoeic — ਅਨੁਕਰਣ
 ਮੂਲਕ, ਅਨੁਕਰਣਾਤਮਕ
 Open Vowel — ਖੁਲੇ ਸੁਰ
 Orthography — ਵਰਣ-ਵਿਚਾਰ
 ਵਰਣ-ਬੰਧ
 Outer — ਬਾਹਰਲਾ,
 P.
 Palatal — ਤਾਲਵੀ (ਚ, ਛ, ਜ,
 ਝ, ਸ)
 Palate — ਤਾਲੂ
 Paragraph — ਬੰਦ, ਖੰਡ,
 Participle — ਕਿਰਦੰਤ
 Participle Present — ਵਰਤ-
 ਮਾਨ ਕਾਲੀ (ਕਰੇਂਦਾ, ਖਾਂਦਾ)
 Participle Past — ਭੂਤ-ਕਾਲੀ
 (ਪ੍ਰਚਲਿਤ, ਸੰਪਾਦਿਤ)
 Participle Conjunctive —
 Polyglot — ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾ-ਗਿਆਨੀ
 Penultimate — ਉਪੰਧਾ
 Person — ਪੁਰਖ

Person First—ਉਤਮ ਪੁਰਖ
 Person Second—ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ
 Person Third—ਪ੍ਰਥਮ ਪੁਰਖ
 Pitch-accent — ਗੀਤਾਤਮਕ
 ਸੁਰਦਬਾ
 Philologist — ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨੀ
 Philology—ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ
 Phoneme—ਧੁਨੀ-ਤੱਤ
 Phonetic—ਧੁਨੀ-ਸਬੰਧੀ
 Phonetic Law—ਧੁਨੀ ਨਿਯਮ,
 Phonetics—ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ,
 ਉਚਾਰਣ ਵਿਗਿਆਨ
 Phonetic Sign, decay—ਧੁਨੀ
 ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਲੋਪ
 Phrase—ਵਾਕੰਸ਼
 Place of Articulation —
 ਉਚਾਰਣ ਸਥਾਨ
 Pleonastic—ਨਿਜਾਰਥਕ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗ
 Post-Position—ਪਰਸਰਗ(ਯਥਾ:
 ਮੇ+ਨੂੰ, ਮੇਥ+ਉਤੇ)
 Practical—ਬਿਵਹਾਰਿਕ, ਪ੍ਰਯੋਗੀ,
 Prefix—ਉਪਸਰਗ, ਅਗੇਤਰ,
 Preposition—ਉਪਸਰਗ (e. g.
 ਉਪ+ਕਾਰੀ, ਵਿ+ਅਰਥ)
 Primary-roots—ਮੂਲ-ਧਾਤੂ
 Primitive—ਆਦਿ-ਕਾਲੀ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ
 Pronoun—ਪੜਨਾਂਵ

Pronominal—ਪੜਨਾਂਵੀ
 „ Personal—ਪੁਰਖਵਾਚਕ
 „ demonstrative--ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ
 „ Relative—ਸਬੰਧ ਵਾਚਕ
 „ Interrogative—ਪੁੱਛਨ ਵਾਚਕ
 „ Indefinite—ਅਨਿਸ਼ਚੇ ਵਾਚਕ
 „ Reflective—ਨਿਜਵਾਚਕ
 „ Honorific—ਆਦਰਵਾਚਕ
 Pronunciation—ਉਚਾਰਣ
 Prothesis — ਆਦਿ-ਸੁਰਾਗਮ
 (ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸਥਿਤੀ)

Q.

Quality of a vowel—ਸਥਾਨ
 ਭੇਦ
 Quality of a vowel—ਮਾਤ੍ਰਾ
 ਕਾਲ

R.

Root—ਧਾਤੂ
 „ Primary—ਮੂਲ ਧਾਤੂ
 „ Secondary—ਜੁੜਵੀਂ, ਸੰਜੁਗਤ,
 ਯੋਗਿਕ, ਧਾਤੂ
 „ Denominative—ਨਾਮ ਧਾਤੂ
 „ Compound — ਸੰਜੁਗਤ,
 ਸਮਸਤ,
 „ Onomatopoeic —
 ਅਨੁਕਰਨ-ਮੂਲਕ ਧਾਤ

S,

Science of Language—ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ;
 Script—ਲਿਪੀ,
 Semi-Vowel — ਅਰਧ ਸੁਰ, ਅੰਤਸਬ
 Sematics—ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰਥ-ਵਿਚਾਰ
 Short—ਹੁਸਵ
 Sibilant—ਸਕਾਰ
 Simple Vowel—ਮੂਲ-ਸਵਰ
 Souud—ਧੁਨੀ, ਵਰਣ
 Speech — ਭਾਸ਼ਾ, ਬੋਲੀ, ਵਚਨਾਵਲੀ, ਵਚਨ
 Spelling — ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਹਿੱਜੇ
 Spirant — ਉਸਮ (ਸ, ਸ, Cerebral s)
 Standard Pronunciation— ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਉਚਾਰਣ
 Stem—ਮੂਲ-ਵਰਣ, ਜੜ੍ਹ
 Stop, mute—ਸਪਰੋਸ਼ ਵਰਣ
 Stress—ਬਲ, ਜ਼ੋਰ
 Stress Sentence—ਵਾਕ-ਬਲ
 Structure—ਰਚਨਾ, ਬਨਾਵਟ
 Sub-branch—ਉਪਸ਼ਾਖਾ

Synthetical—ਯੋਗਾਤਮਕ
 Sub-Family—ਉਪ-ਕੁਲ
 Suffix Termination—ਪ੍ਰਤਿਯੋਗ, ਪਿਛੇਤਰ
 Syllable—ਸ਼ਬਦ-ਅੰਸ਼, ਅੱਖਰ
 Sentence—ਵਾਕ
 Mono-Syllabic—ਏਕਾਖਰੀ
 Poly Syllabic—ਅਨੇਕਾਖਰੀ
 Symbol—ਸੰਕੇਤ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪ੍ਰਤੀਕ
 Syntax— ਵਾਕ-ਵਿਚਾਰ
 Synonymous— ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਪਰਿਆਇ

T.

Tense—ਕਾਲ (ਭੂਤ, ਭਵਿਖਤ, ਵਰਤਮਾਨ)
 Tenuis Aspirate — ਅਘੋਸ਼ ਮਹਾਪ੍ਰਾਣ (ਖ, ਛ, ਠ, ਥ, ਫ)
 Tongue—ਜੀਭ, ਜਬਾਨ, ਬੋਲੀ
 Transliteration— ਅਨੁਲਿਪੀ, ਲਿਪੀ-ਅੰਤਰ, ਰੂਪੰਤਰ

U.

Unaspirated — ਅਲਪਪ੍ਰਾਣ (ਕ, ਗ, ਚ, ਜ, ਟ, ਡ, ਤ, ਦ, ਪ, ਬ)
 Unstressed—ਬਲਹੀਨ
 Unvoiced, Surd, Hard—

ਅਘੋਸ਼

V.

Velar—ਕੰਠੀ

Verb—ਕ੍ਰਿਆ

Transitive—ਸਕਰਮਕ

Intransitive—ਅਕਰਮਕ

Verbal Noun (*Verbal*

Basis)—ਕ੍ਰਿਆਰਥਕ ਨਾਂਵ

(e. g ਕਰਨਾ, ਜਾਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ)

Voice—ਵਾਂਚ, ਧੁਨੀ

Voice Active—ਕਰਤਰੀ ਵਾਂਚ

Voice Passive—ਕਰਮਣੀ ਵਾਂਚ

Voiced Sonant—ਸਘੋਸ਼

Voiceless—ਅਘੋਸ਼

Vocabulary—ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ,

ਸ਼ਬਦ-ਭੰਡਾਰ

Vocal Chords—ਸੁਰ-ਤੰਦੀਆਂ

Vowel—ਸੁਰ

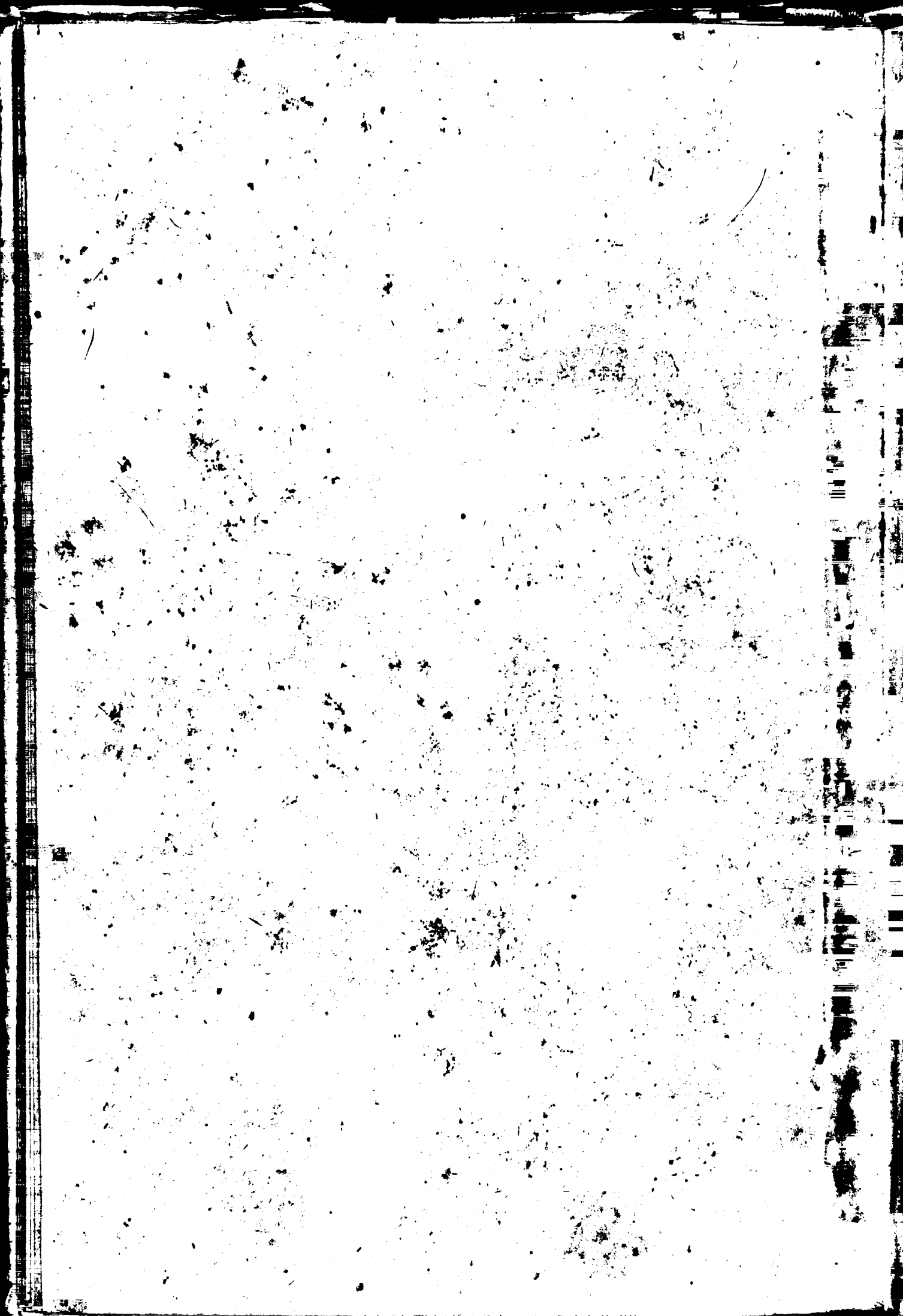
W.

word—ਸ਼ਬਦ,

Supplementary

- Ablaut—ਸ੍ਵਰ-ਕ੍ਰਮ
Affixes—ਰੂਪ ਘਾੜ, ਪ੍ਰਤਯਯ
Click—ਅੰਤਰ-ਸੁਆਸੀ-ਧੁਨੀ
Cuniform—ਕੀਲਾਖਰੀ
Hieroglyphics—ਚਿਤ੍ਰਲੇਖ
Homophony—ਸਮਧੁਨਕ
Ideography—ਭਾਵ ਲਿਪੀ
Predicate—ਅੰਤਮ (ਵਿਧੇਯ)
Primary Suffix—ਕਿਰਦੰਤ
Secondary Suffix—ਤਧਿਤ
Reduplicated compound—ਦੁਹਰੇ ਸਮਾਸ (*e.g.* ਮੁਕੋ ਮੁਕੀ)
Synchronic—ਸਮਕਾਲੀ
Subject—ਆਦਮ
Terminology—ਸੰਕੇਤਾਵਲੀ
Uvula—ਕਾ (ਮੂੰਹ ਵਿਚ)
Pictography—ਚਿਤ੍ਰ ਲਿਪੀ
Palaeontology—ਪੂਰਬ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਖੋਜ
-

31)

B-4566

